

ఆగస్టు 2006

Rs. 13 /-

చందమామ

60 సంవత్సరాలుగా విజ్ఞాన వినోదాలు విరజిముతాన్న విశిష్ట పత్రిక!

NOW AVAILABLE AT ALL LEADING BOOK SHOPS

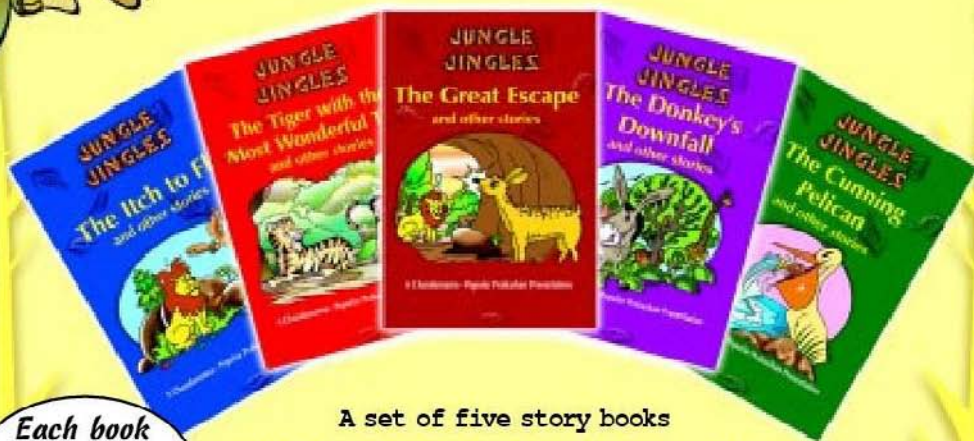
Hiya! What has hit the animal world?

Listen hard and look keenly.

Do you hear the jingle of the jungle?

JUNGLE JINGLES

**Each book
priced Rs.35/-
only**

**A set of five story books
with the whackiest and most interesting
collection of animal stories ever written -
for Rs.175/- only**

CHANDAMAMA

**Popular
prakashan**

**FOR FURTHER ENQUIRIES CONTACT :
CHANDAMAMA INDIA LTD., 32, DEFENCE OFFICERS COLONY,
CHENNAI - 600 097.**

సమైక్య భారతదేశం

“ఐకమత్యమే మన బలం; మనల్ని ఎవరూ విడదీయలేరు. మన మందరం ఒక్క ప్రజగా నిలబడదాం. వీరు (ఉగ్రవాదులు) మన శాంతిభద్రతలకూ, సంపదలకూ విఘాతం కలిగించడానికి ప్రయత్నించడం ఇది తొలిసారి కాదు. భారతదేశాన్ని ఎవరూ మోకరిల్లేలా చేయజాలరనీ, భారతీయులైన మనమందరం సమైక్యంగా నిలబడగలమనీ ఈ శక్తులకు తెలియదు.”

డా. మనోహర్ సింగ్

భారత ప్రధాని

పు నవు నందరం పు నప్రిధానపు న్రికి బాసిటగా నిలబడి, ఆయన పూటలు పు నసింకల్పాన్ని పు రింత బలోపతం చేశాయని ప్రీపించానికి చాటు దాం.

పు నబెల్లోనూ, శ్రీనగర్లోనూ ఉగ్రవాదుల వరుస బాంబుల తాకిడికి ప్రాణాలు కోల్పోయినవారి కుటుంబాలకు చందమామ పిగాధ సొన్న భూతిని తెలియ చేస్తోంది. తీవ్రగాయాలు తగలినప్పటికీ, దేశానికి వ్యతిరేకంగా విసిరిన సిపాయిలు పు ఎదుర్కోవడంలో అప్రితిహతమైన ధైర్యాన్ని ప్రదర్శించిన ధీరులకు తోడుగా ఉన్నావుంటూ చాటిచెబుతోంది.

చందమామ

సంపుటి: 59

ఆగస్ట్ 2006

సంచిక: 8

ఈ నెల విశేషాలు

ఈ సంచికలో...

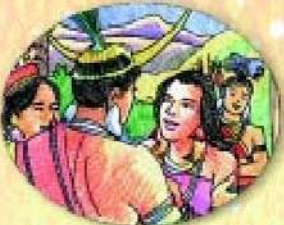
- * పాఠకుల తేఖలు ...06
- * రుచిరాజు ...07
- * సమయజ్ఞత ...11
- * రాకాసిలోయ - 12 ...13
- * భారత దర్శిని ...25
- * చందమామ కబుర్లు ...28
- * సాహితీ కదంబం ...34
- * వింతకుల ...36
- * క్షిప్రు ఉరితాడు! ...40
- * సీతారామయ్యగారి పనివాడు ...41
- * చందమామ క్విజ్ - 7 ...45
- * విచిత్రమైన జాతకం ...46
- * చెప్పుకుంటే దేవుడు ...55
- * అజేయుడు గరుడుడు!-7 ...59
- * మన సాంస్కృతిక ఉత్సవాలు : రష్యాబంధన్ ...63
- * విజ్ఞానం ... వినోదం ... వికాసం 64
- * ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ ...66

అహంకారి పండితుడు
(భే.క) ... 19

న్యాయమైన శిక్ష!
... 26

వృత్తులోయను
వెతుక్కుంటూ ... 29

రామాయణం
(అయోధ్యాకాండ-3)
... 49

SUBSCRIPTION

For USA and Canada
Single copy \$2
Annual subscription \$20

Remittances in favour of
Chandamama India Ltd.
to

Subscription Division
CHANDAMAMA INDIA LIMITED
No. 82, Defence Officers Colony
Ekkatuthangal,
Chennai - 600 097

E-mail :
subscription@chandamama.org

చందా

ఎల్లు ర్ పై ల్లు లబ్ధం అన్వయించుకు నింపికుల్ల త్తా : 900
ఇండియాలో బుక్ షాప్ ద్వారా రూ. 150.00

చందా డబ్బు డిమాండ్ డ్రాఫ్ట్ ద్వారాగానీ, ఫస్ట్ క్లాస్ డిమాండ్ ద్వారాగానీ
'చందమామ' ఇండియా లిమిటెడ్-కురిట పంపించండి.

For booking space in this magazine please contact:
CHENNAI Shivaji : Ph: 044-22313637 / 22347399
Fax: 044-22312447, Mobile: 9841277347
email: advertisements@chandamama.org
DELHI: OBEROI MEDIA SERVICES, Telefax (011) 22424184
Mobile: 98100-72961, email: oberoi@chandamama.org

© The stories, articles and designs contained in this issue are the exclusive property of the Publishers.
Copying or adapting them in any manner/ medium will be dealt with according to law.

వ్యవస్థాపకులు
బి. నాగరెడ్డి - చక్రపాణి

స్వాతంత్ర్యాన్ని పరిరక్షించుకోవలసిన అవసరం!

1947లో స్వతంత్ర భారతదేశం ఆవిర్భవించింది. ఆ సంవత్సరమే వెలువడిన తొలి సింపాడకీయా లలో-ఉప్పడి ఆలోచన ద్వారా జాతీయ సమ్మెకృతను పెంపొందించడం; ప్రాచీన భారతీయ సాంస్కృతిక వారసత్వాన్ని పీల్చులు గ్రహించేలా చేసి, వారిలో దేశంపట్ల గౌరవాభివృద్ధి నాలు పెంచడం-తన లక్ష్యంగా చందమామ ఉద్ఘాటించింది. కష్టాలన్నిటినో భరించి, వు నపేద్దలు పొరాడి సాధించిన స్వాతంత్ర్య పిరిరక్షణకు యు వపారకులు బద్ధకంకణు లు కావాలని వ్యవస్థాపక సింపాడకులు ఆనాడు పీల్చు మెళుచ్చారు .

59 సంవత్సరాల తరవాత చందమామ మళ్ళీ యువపారకులకు-వ్యక్తిగత ప్రయోజనాలను , వు త విశ్వాసాలను పెక్కున బె ట్టి, దేశ భవిష్యత్వాన్ని గు రించి ఆలోచించాలని, బాధ్యతాయుతమైన ఎ్వు లు గా నడుపు కోవాలని విజ్ఞప్తి చేస్తోంది. దేశ అభివ ద్ధి అంటే కేవలం నగరాల బాహ్య అభివ ద్ధి వూ త్రవ్వే కాదు . అంతర్గత సామర్థ్యం, శాంతి-ప్రగతికి కొలవూ నాలు కావాలి.

గణాంకాల ప్రకారం-వు నదేశ జనాభాలో 35 శాతం వు ంది 15 సింవత్సరాలకు లోబడినవారే. వు రో 10 నుంచి 15 శాతం వు ంది 15-19 సింవత్సరాల ప్రాయ్ ంలోని యు వతీ యు వకులు . ఈ యు వశక్తి సేవూ జంలొని ర్త గృతలను రూ మివూ పిడానికి పొల్చు పిడాల్చి. సవభారత నిర్మాణానికి ఈ యు వత గనక పై ను కున్నట్లులు తె వు నదేశం తక్కిన వర్ణవూ నదేశాలకు వూ ర్గదర్శి కాగలదు . అప్పడే వు నం-తవు జీవితాలను త్యాగం చేసి వు నపేద్దలు సాధించి పేట్టిన స్వాతంత్ర్యానికి సార్థకత సేవు కూర్చినవారవు మతాం!

సింపాడకుడు : విశ్వం

Visit us at : <http://www.chandamama.org>

పాఠకుల లేఖలు

నా చిన్నతను నుంచి నేను చందమామ అభిమానిని. అంటే నీ వూరే 40 ఏళ్ళ నుంచి. చందమామ కు కథలు పంపాలని ఎప్పటి నుంచో కోరిక. ప్రిథానోపాధ్యాయునిగా ఉద్యోగ విరమణ అయ్యాక ఇప్పింపు తీరిక దొరికింది. ఫోటోవాఖ్యల పాటీలో నాకు బహిష్కారం ఇచ్చి, నా ఉత్సాహాన్ని రెట్టింపు చేశారు. చందమామలో అన్ని శీర్షికలూ నాకు ఇష్టమే. ఇప్పింపు వూరే నవరాళ్ళతో చందమామ చదివింపి జేస్తున్నాను. పీల్లల, పేర్లల అభిమాన పత్రిక ఈ చందమామ. చందమామ ఇంకా ఇంకా అభివృద్ధి చెందాలని ఆకాంక్షిస్తూ.

- కోడుగంటి విజయలక్ష్మి, హైదరాబాద్

నా వయస్సు 76 సం.లు. చందమామ ప్రారంభ సంచికనుంచి ఈ రోజువరకు చదివి ఆనందిస్తున్నాను. ఈ పత్రికను బాలల కోసం ప్రీ.నాగరెడ్డిగారే, చక్రపాణిగారే పేట్టారంటే ఎవ్వరూ ఒప్పకోరు. కారణం ఆబాలగోపాలాన్ని పుట్టల్ని చేస్తున్నది. దీనికే పత్రిక సాటిరాదనడంలో అతిశయోక్తిలేదు. 13 భాషల్లో వెలువడే పత్రిక, ప్రపంచంలో ఎక్కడా లేదు. చక్కటిబిరుదు; చిత్ర, శంకరలాంటి ఆర్టిస్టులు వేసిన చిత్రాలు పుస్తకాలు పూటగత్రులున్నాయి. ఏ కథ చదివినా ఆఖరికి పుస్తకంలో ఎంతటి రీతీ, ఆనందం కలుగుతుందో చెప్పలేను. ఫోటోవాఖ్యల పాటీలో నాకు, నాకుటుంబ సభ్యులకు ఎన్నో విషయాలు బహిష్కారం లభించాయి. ప్రతిరాష్ట్రపత్రిక అభినందించిన చక్కటి చందమామ ను నిర్వాంగునిందరంగా తీర్చిదిద్దుతున్న “ఎశ్వరీ” గారికి ధన్యవాదాలు.

- బొడ్డుపాటి రాజేశ్వరమూర్తి, మచిలీపట్నం

అత్యంత స్థూల కలిగిన చందమామ, వూరి పత్రిక రూ. 15 చేయటంలో తప్పి లేదు. నెలాఖరు కాబోతుంటే పత్రిక కోసం నిఘావేసి, కొనే పుస్తకం కలిగిన పాఠకుణ్ణి నేను. చందమామ అంటే ఇష్టం. పుస్తక చిత్రాలు ఒక్కొక్కసారిబలవంతంగా ఉంటున్నాయి. సింపాదకనిందేశం ప్రతివూరిని బాగుంటుంది. కొన్ని వరీ పేర్ల కథలు గా ప్రచురిస్తున్నారే. జానపద కథల చిత్రాలు ఎందుకనో పుస్తకం వేస్తున్నారే. చందమామ క్వీజ్ అత్యంత ఆకర్షణీయం. ఫోటోవాఖ్యల పాటీకి నూతన వరవడి తేవాలి. 68 ఋషిల నుంచి వందఋషిల చందమామ చూడగలగాలి. చాస్తురామచంద్ర, నెల్లూరు

రుచిరాజు

నుదివరం జన్మించారే దివాణంలో రుచిర పుష్పమంటలు చేయడంలో పుసల తిమ్మరాజు సాటిలేని వాడనివారు. దివాణంలో చాలా సింపత్తురాలు ప్రిధాన పంటవాడుగా పిని చేసిన పుసల తిమ్మరాజు వద్దాప్యం పేబుడ డంతో, భార్యతో కలిసి తన స్వగ్రామమైన పుబ్బన్నబటకు చేరు కున్నాడు.

అక్కడ జీవితం ప్రశాంతంగా సాగిపాత్ర న్నది గాని, అతడు భోజనానికి కూర్చున్న ప్రతి ఒక్కసారి, భార్య చేసిన పంటకాలలో ఉప్పి చాలలేదనీ, కారం ఎక్కువయిందనీ, సిరిగ్గా ఉడకలేదనీ ఏదో ఒక వంక పేట్టేవాడు. దాన్ని వాళ్ళ పిదేళ్ళ పునవడు తిమ్మరాజు శ్రద్ధగా గవు నిస్సాండేవాడు. కొన్నాళ్ళకు పుసల తిమ్మరాజు కాలం చేశాడు. ఇప్పిడు ఇంట్లో ఉన్నది పుసల తిమ్మరాజు భార్య, పునవడు తిమ్మరాజు వూత్రవే. కూరలో ఏవూత్రం ఉప్పి తగ్గినా, “ఏవిటి నాన్నమ్మా ఇలా చప్పిగా వండావూ నోట్లో పేట్టలేకుండా

ఉన్నాను,” అని విన్న కున్నేవాడు తిమ్మరాజు. వాడిది అంతా తాత పాలిక అని లోలోపిల నమ్మకునేది నాయ నమ్మ, తల్లిదండ్రులు చేసి బిడ్డగదా అని వాడు అడిగిందల్లా ప్రిట ప్రిట కూర్చు చిగా చేసే పేట్టేది. దాంతో తిమ్మరాజు తిండి తినడానికి తప్పి, మరెందు కూ పినికి రాకుండా తయారయ్యాడు. ఎదుట ఎవరూ అనుకూలం నా, వాడు గా డొళ్ళోవాళ్ళం దరూ అతణ్ణి, ‘తిండికి తిమ్మరాజు, పినికి పాతరాజు’ అని చెప్పుకుని నవ్వుకునేవారు.

ఇలా ఉండగా తిమ్మరాజుకు పేళ్ళయింది. అతడు కొద్దిపాటి అస్తీపిరుడు కావడంతో నందివరానికి చెందిన ఒకరైతు తన కూతురు శారదనిచ్చి చేశాడు. పేళ్ళిరోజు భోజనాన్ని నానారకాలు గా వంకలు పేట్టాడు తిమ్మరాజు. అల్లుడి తిండిపిట్టేకి సింతోషించి, కొరినట్టు వండించి పేట్టాడు వూపు గారు.

రెండువారాలు గడిచాక భార్యను కాపితానికి తెచ్చుకోవడానికి తిమ్మరాజు అత్తగారిం

టికి వెళ్ళాడు. అందరూ భోజనాలకు కూర్చున్నారు. అన్నీ వడ్డించారు.

“ఇదేమిటి వంకాయ కూర? ఇంపు లో కాస్త అల్లం, పచ్చిమిరప దంచి వెయ్యాలింది. ఈ పిరవూ న్నంలో పిచ్చుకూర్పారం మేస్తు ఆరుచేవేరు. అయ్యో, ఈ గారేమిటి ఇంత గట్టిగా ఇలా చెక్కముక్కల్లా ఉన్నాయి? పప్పు సిరిగ్గా నాననట్టు లేదు,” అంటూ తిమ్మరాజు తన పాకాస్త్ర ప్రావీణ్యం వెలగబెట్టాడు.

అందరూ కొత్తల్లాడికి సిర్ది చెప్పారు. అయితే, అతడి భార్య శారదకు పూత్రం ఈ పిద్ధతి నచ్చలేదు. వక్షంగా ఊర్చుకున్నది. ఆనాటి రాత్రి శారద తెచ్చిన పొలస్తూర్చి చూసి, “ఈ పొలల్లో కాస్త పిలకుల పోడి, బాదం పలుకులు, చిటికెడు కుంకుమపువ్వు కలిపి ఉంటే అమోఘంగా ఉండేది. ఏమం

టావూ?” అన్నాడు తిమ్మరాజు. శారదకు చిమ్మన కోపం వచ్చినా తమల్ని ఎంచుకుని, “వీ కుర్చులు బాగా తెలుసుకుంటావు. అలాగే మంటచేయడం కూడా మచ్చా?” అని అడిగింది.

“వండడం రాదు గానీ, రుచులు చెప్పడం వచ్చు,” అన్నాడు తిమ్మరాజు దర్పంగా.

“ఇదిగాక వీ కు ఏ ఏ విద్యలు వచ్చు?” అని అడిగింది శారద.

“భలేదానివే! కోటి విద్యలు కూటి కొరకే అని వినలేదూ. కూటికి లోట్లు లేనప్పిదు విద్యలు నేర్వవలసిన ఖర్మవు నకేమిటి?” అని ఎదురు ప్రశ్నేశాడు తిమ్మరాజు.

పిరిస్థితి అర్థమైన శారద, తల్లితో చెప్పుకుని బాధపడింది. భర్తను నెమ్మదిగా, మంచిగా దారికి తెచ్చుకోవాలని తల్లి బుద్ధిచెప్పాక, శారద భర్తతో నీ బున్నబటకు కామితానికి బయలుదేరింది.

పై టకోరకు పీండిమంట చేస్తూ కుని తినుడు తప్పి, అత్తవారింట్లో వురి దేనివీ దా ఆసిక్తి లేదని త్వరలోనే గ్రహించిన శారద, ఆసింగ తిని తిమ్మరాజు నాయ నవ్వుతో ఒకనాడు నెమ్మదిగా ప్రస్తావించింది.

“అమ్మో, శారదా, నేనెంచేయ న్న ? వాడికి చిన్నప్పిడే తల్లిదండ్రులు పొయ్యారు. ఆ తరవాత ఈ ఊళ్ళో వాడి పు సమూవు ఉన్నంత వరకు, తిమ్మరాజు అతనికి భయపిడి బుద్ధిగా చదువుకుంటూ ఉండేవాడు. వ్యాపార నిపుణ్ణం అతడు దూర ప్రాంతానికి వెళ్ళిపోయాడు. ఆ తరవాత అడిగే వాళ్ళ లోక, వాడు ఇలా తయారయ్యాడు,” అని వాపోయింది నాయ నవ్వు.

ఒకనాటి రాత్రి భోజన సమయంలో శారద భర్తకు వడ్డిస్తూ, “కూర్చుని తింటే కొండలైనా కరిగి పోతాయంటారు. ఎన్నాళ్ళిలా ఉన్నది భర్త పెట్టుకుంటారు? ఏదైనా పనిచేయండి. కాస్తా కాలిపింగా కూడా ఉంటుంది,” అన్నది.

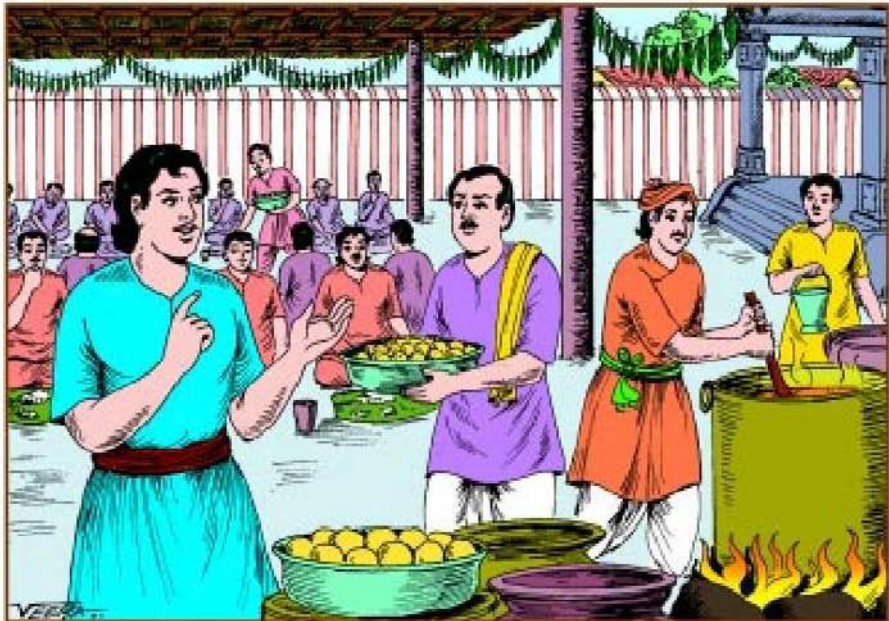
తిమ్మరాజు సుష్టిగా భోజనం ముగించి, “నాకేమీ రాదు. నన్నవరు చేర్చుకుంటారు? పనిచేసేవాళ్ళుంటే అలాగే చేరతాలే,” అంటూ లేచివెళ్ళి చేతులు కడుక్కున్నాడు విస్తరితంగా. ఆపూ త్రం ఒప్పికున్నాడత చాలన కున్నది శారద.

ఇంతలో శారద పుట్టిన డూరైన నంది వరంలో శ్రీరావు నవవి ఉత్సవాలు, అన్న సిపూ రాధనలు జరుగుతున్నాయని కూతురునూ, అల్లుణ్ణి పీలిచారు. భార్యాభర్తలిద్దరూ

బయట దేరారు. ఆ ఉత్సవాలు నందివరం జమ్మిందార సత్యరాజు ఆధ్వర్యంలో జరుగుతున్నాయి.

అలవాటుగా అన్న సంతర్పణలో కూడా వంటకాలకు వంకలు పేట్టనారంభించాడు తిమ్మరాజు: “ఈ పూర్ణం బూరెలు తీపి తక్కువగా ఉన్నాయి. షిరిహోరలో ఇంగువ పొడిపు రింత తగిల్చి, నాలుగు గ్రాళ్ళు పువ్వులుంచేది. అయ్యో! లడ్డూల్లో జీడి పిప్పిపిలుకులు పురిచారా ఏం? ఈ ఎండా కాలంలో దోరపూ పుడికాయతో రసం క్కా బాషాడేది.”

ఈ వ్యాఖ్యలు అనోటా అనోటా జమ్మిందార దాకా చేరాయి. “రపులకు ప్రీసీద్ది గాంచిన నందివరం జమ్మిందార అతిథ్యానికి ఈనాటి వరకు వంకలు పేట్టిన వాళ్ళవరూ

లేవు. ఎవరీ తెగు వరి?" అని ఉరివూ డు జవ్వి ందార్ .

“దొరవార్లు “వ్వి ంచాలి! తవు రడిగిన ఆ వక్షి వూ అల్లుడు తివ్వురాజు. వంటలో నలవు హారాజుకు సాటి. రువులు , పొకాలు అతనికి తెలిసినట్టు మరెవ్వరికీ తెలియదు. తన విద్యను ఆదరించే ప్రిభు మల్లు కరువై, ఇలా ఉన్నాడేగాని, అవకాశం దొరికితే తన ప్రావీణ్యం వూ పిగలవాడే!” అన్నాడు జవ్వి ం దార్ తో శారద తండ్రి భయం భయంగా.

“తివ్వురాజు? వ్వి సొల తివ్వురాజుతాల్సా కు వాడు కావు కదా?” అని అడిగాడు జవ్వి ం దార్ . “సొత్తు ఆయన గారి వు నవడే ప్రిభూ!” అన్నాడు శారద తండ్రి.

“అలా అయితే, మరీమంచిది! వంటనే వూ దివాణంలో ప్రిధాన వంటవాడిగా నియ వ్వి ంచు కుంటాం. అతడి పాకశాస్త్ర ప్రావీణ్యాన్ని పరీక్షిస్తాం,” అన్నాడు జవ్వి ందార్ .

విషయం విన్న తివ్వురాజు హాళిపాల్సా డు .

“వ్వి నాన్న ఎంతపనిచేశాడు ! నాకు మకలు పేట్టడం తెలు సు గాని, వంటలు చేయ డం రాదు . ఇక జన్మలో మకలు పేట్టను . వండింది

తినీ తిరు గు తాను . రాత్రికి రాత్రే, ఊరు వదిలి పారిపాదాం,” అని తివ్వురాజు భార్యతో లబలబలాడాడు .

“అనవసరంగా బెంటేలు పిడకండి. వ్వి పిదవి ప్రధానవంటవాడు. చెప్పి చేయిం చాల్సిందే తప్పి, చేయ్తా ల్సింది పేడ్దగా ఉండదు . అను భవవు న్నవంటవాళ్ళ పిదివుంది దాకా వ్వి కింద ఉంటారు . ఏ ఏ దిను సులు , ఏ ఏ ప్రివూ ణాల్లో వేయాలో చెప్పి చేయించండి చాలు . కావాలంటే, వంటలకు నింబంధిం చిన వివరాలన్నీ నేను మీకు చెబుతాను,” అని భర్తకు సర్ది చెప్పి ఒప్పించింది శారద.

వురు నాడే దివాణానికి వెళ్ళిన తివ్వురాజు, భార్య సూచనలను తు.చ. తప్పకుండా పాటిస్తూ, కొద్ది రోజుల్లోనే వుంచి వంట వాడు గా జవ్వి ందార్ అభివూ నానికి పాత్ర డ య్యాడు . జవ్వి ందార్ అతనికి ‘రుచిరాజు’ అని బిరుదు నిచ్చి సిన్యానించాడు !

భర్తలో వచ్చిన వుంచి వూర్పకూ, లభించిన గౌరవానికి శారద పరమానుడు చెందింది. ఆమె తల్లిదండ్రులు , తివ్వురాజు నాయనమ్మ కూడా ఎంతో సంతోషించారు .

సమయజ్ఞత

కొశ్మరదేశాన్ని విక్రమనాథుడు పరిపాలిస్తున్న కాలం అది. ఒకనాడు విక్రమనాథుడు కొలువ తీర్చి పిండితగోష్ఠి నిర్వహిస్తున్నాడు. ఆ సమయంలో ఘోర దుర్ఘటం నుంచి వచ్చిన ఒక పిండితుడు, తాను సింహ తండ్రి రచించిన ఒక శ్లోకాన్ని వినిపించాడు. అది సమయ జ్ఞత ప్రాముఖ్యాన్ని చాటి చెప్పే శ్లోకం.

“ఎప్పుడు, ఏ పని చేయాలి తెలుసుకుని చేస్తే, ఆ పనులు నెరవేరుతాయి. అలా కాక, అప్పుడు తప్పి చేసేమీరు లు వర్షపు మా తల్లి,” అని ఆ పిండితుడు రచించిన శ్లోక భావం. రాజు ఆ శ్లోకం విని చాలా ఆనందించాడు. పిండితుడికి ఘనంగా బహుమానం కూడా ఇచ్చాడు. ఆ తర్వాత ఆయన సమయ జ్ఞత శిష్యులకు ఒక ప్రశ్నవేశాడు: “ఏ పని అల్ప నా ఫలదాన సమయం నీకి చేయాలి అని తెలుసుకోవడం ఎలా?”

సమయ జ్ఞత జ్యోతిషి పిండితుడు లేచి, గ్రహగతులను బట్టి తెలుసుకుంది అన్నాడు.

పురోహిత పిండితుడు లేచి, అనుభవంగల పేదలను అడిగితే తెలుసుకుంది అన్నాడు. సమయ జ్ఞత తక్కిన పిండితులు కూడా, ఎవరికి తోచిన అభిప్రాయాలు వారు చెప్పారు.

పిండితులు చెప్పిన ఏ ఒక్క సమయం కూడా, విక్రమనాథుడికి సంతోషకరంగా లేదు. ఆయన పిండితులతో, “దీనిని గురించి తీరికగా పురోహిత ఆలోచిద్దాం,” అని, సమయ జ్ఞత రోజుకు వుండిపోయాడు.

కొంతకాలం గడిచింది. విక్రమనాథుడు ఒకనాడు పురోహిత కలిసి ఒక అడవిలోకి వెళ్ళాడు. అలా కొంత దూరం పోగా, అందమైన ఆశ్రమం ఒకటి కనిపించింది. దానికి సమయ జ్ఞత ఒక సాధు మహర్షి సమయ జ్ఞత కనిపించాడు. రాజు, ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళి నమస్కరించాడు.

“పురోహిత భావా! తమిస్సంపన్నులైనవారై, నాకు కలిగిన ఒక సందేహాన్ని తీర్చాలి,” అన్నాడు రాజు సాధు మహర్షి.

సాధు మాతల ఎత్తి, రాజుకేసీ ఒక్కడం చూసి, ఒక చిర నమ్మానవ్వి తన పిని తాన చ్చేసి కోసాగాడు .

అప్పిపు రాజు వినయంగా, “వు రేవీ లేదు . సమయమెరిగి పని చెయ్యాలంటారు గదా! ఆసివు యా న్నితెలు సు కోవడు ఎలాగు ? అదీ నా సిందేహిం,” అన్నాడు .

సాధు మూ రాజుకేసీ వు రొకసారి చూసి, వు రొక నమ్మానవ్వాడు . సాధు ముదో దీలో మ్మాడని భావించిన విక్రమాలను డు అక్కడి నుంచి తిరిగి రాజభవనానికి వచ్చేశాడు .

ఆవు ర్నాడు పేద్దవాన కురిసింది. విక్రమాలను డు , ఆశ్రమానికి వెళదామనుకుని వెళ్ళ లేకపోయాడు . ఆవు రు సిటి రోజు వాతా వరణం చల్లగా, ప్రిశాంతంగా మారి. ఈసారి రాజు ఒక్కడే బయలు దేరి, అడవిలోని ఆశ్ర వానికిచ్చే కున్నాడు . ఆసివు యం లోసాధు మా తాన తవ్విననేలను చదును చేసి, మొక్కలు నాటు తున్నాడు .

విక్రమాలను డు , ఆయన దగ్గరకు వెళ్ళి న్నుస్కరించి, “స్వామీ! ఈసార్లు నా తవు ర

నా ప్రశ్నకు సమాధానం చెప్పకోరుతున్నాను. లోగడవచ్చియున్న తవు రిని, ఏ పిని ఎప్పిపు చెయ్యాలో ఎలా తెలు స్సింది? అని అడి గాను ,” అన్నాడు .

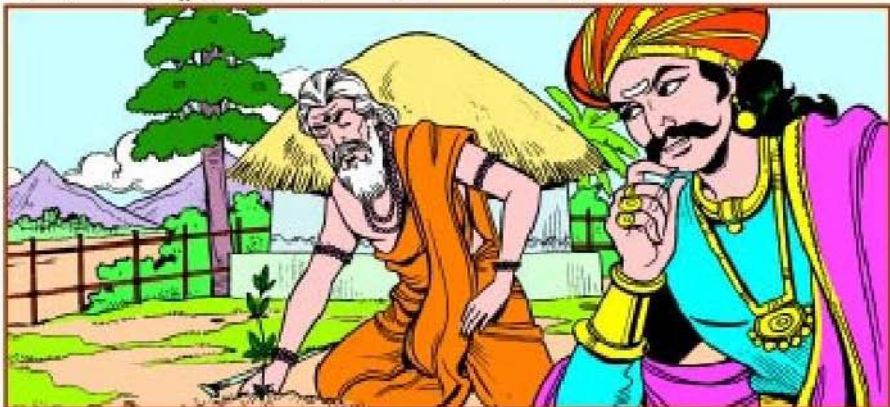
సాధు మాతన పిని తన్ను చేసి కుంటూ , రాజుమై హింలోకి చూసి, “వు హారాజా! వీ ప్రిశ్నకు సిహా ధానంమై న్ననే ఇచ్చాను . ఐతే, వీ రు గ్రహించలేదు ,” అన్నాడు .

“అలాగా, స్వామీ ! కాస్త వివరంగా చెప్పండి,” అన్నాడు విక్రమాలను డు .

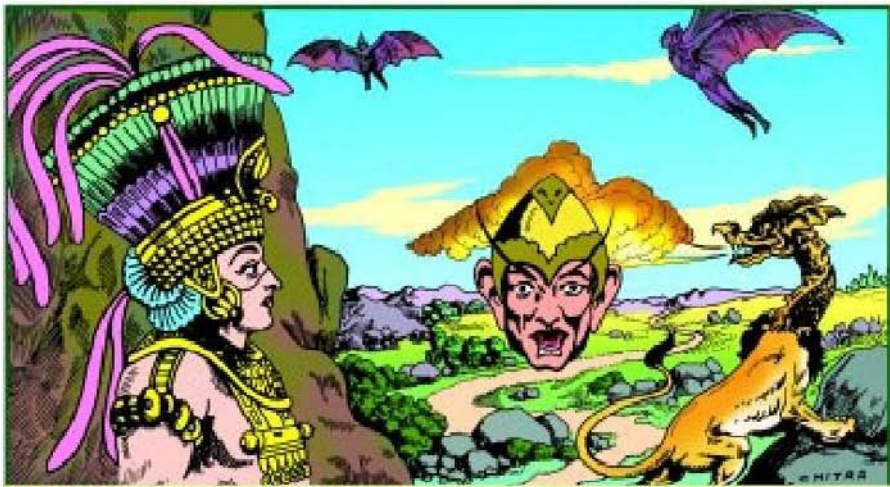
“ఇదీ, ఆ వివరం!” అంటూ సాధు మా తనపినిలో ము నిగిపొయాడు .

సాధు మూటల ద్వారా, ప్రివర్తన ద్వారా, విక్రమాలను డికి అప్పిపు స్పిరించింది: సివు యం వచ్చిందా లేదా అని ఆలోచిస్తూ కూర్చోకుండా, చేయాలను కున్న పినిని మొదలుపెడితే, సాధువుకు మొక్కలు నాటేం డు కు వర్షం తోడల్లు న్నట్లుగా, ఊపినికికాలం కలిసి వస్తుంది, అన్న య థార్థం!

సాధు మూ నమస్కరించి తృప్తిగా వెనుదిరి గాడు విక్రమాలను డు .

రాకాసిహోయ

12

[“ప్రియ యృ మకుల్లావేషాలు పూర్తి కునేందు కు కేశవత్తా, జయ పుల్లూ నిశ్చల్యంపు కుని, కావీలా భటులను కట్టి పిడేసే బ్రహ్మాదండి పూరితి కుడు గృహలో దావు కున్న బంగారం దొంగిలించారు. అదే సమయంలో అక్కడ రాజదాని నగరంలో గాడసిద్రలో ఉన్న బ్రహ్మాదండి కేకలు పేడు తూ గది వుంచి బయటికి పరిగెత్తుడు. అతణ్ణి కావీలాభటు అడ్డుకుని, తోటి భటుల కోసం కేకలు పేట్టాడు. తరువాత-]

గుండెల మీదికి స్టూటిగా గృహించేవన్ను ఈటే, కావీలాభటుడి కేకలూ వింటూనే, బ్రహ్మాదండి పూరితి కుడికి నిద్రపు త్తు వదిలి పొర్లుంది. అంతలో అక్కడికి వురిద్దరు కావీలా భటులు పరిగెత్తుకు వచ్చారు.

“పారిపోవాలని పూస్తిన్నావా?” అంటూ ఒక భటుడు ఈటెను పైకెత్తాడు. బ్రహ్మాదండి, “అయ్యలారా! నన్ను చంపింది. నేను పారి పోవాలని ప్రయత్నం చెయ్యలేదు,” అన్నాడు వణికిపోతూ. “పారిపోయేందుకు ప్రయత్నించలేదా? అయితే ఇదంతా ఏమిటి?”

అంటూ మొదట దారి అడ్డుగించిన భటుడు, ఈటె తిరగవేసి బ్రహ్మాదండి నెత్తిన ఒక్క బాధ బాదాడు. ఆదెబ్బకు బ్రహ్మాదండికింద బడి, గిలగిలలాడుతూ, “పుహాభట కేసీరీ! నన్ను చంపికు. నిద్రపాతూండగా వెడకల వచ్చింది,” అంటూ బామరు పున్నాడు.

భటులు వాణ్ణి మోసుకుపోయి, పుంచం మీదికి గెరవాట వేశారు. బ్రహ్మాదండి పుంచం మీదికి వస్తూనే, ఆ అదురు కు, ఎగిరి కింద నేల మీద వెల్లికిలా పడి, లేచి ఒక్క ములుపు కుంటూ, “బాబులూ, నన్ను హింసించ

కండి. నా దగాపూరి శిష్యుడూ, పురోకథా కలీసీ, నేను రక్తం ఓడ్చి సింహాన్నించి దాపు కున్నడబ్బున దొంగిలిస్తాంటే చూసీ, పుతి చెడితప్పిగా ప్రవర్తించాను,” అన్నాడు.

“ఇందాక, ఏదో పెడ కలవచ్చి, పిరిగెత్తిన న్నామా ఇప్పింతు నీ శిష్యులు, నువ్వు దాపు కున్న బంగారం ఎత్తుకుపోతూంటే చూసీ, పుతి చెడిందంటున్నావు? ఏది నిజం?” అని అడిగాడు ఒక కాపిలా భటుడు.

“ఏమీ వున్నా కొండల్లోకి పారిపోయేందుకు ఏదో ఎత్తువేస్తున్నాడు. ఏడి అట కట్టించాలంటే, రాజగురు మకోసిం కబురు పింపొల్పిందే,” అన్నాడొక భటుడు.

రాజగురు ముఖం వింటూనే, బ్రహ్మాదండి గడగడా వణికిపోతూ, “నాయనలారా! యోధ భటు భల్లూకాల్లారా! నన్ను కర్ణణించండి. ఆ అర్ధరాత్రంలో వెళ్ళి రాజగురువును నిద్ర

లేపితే, ఆ కోపంలో అయిన నన్నేమి చేసినా చేయవచ్చు. నా తప్పు వున్నించుండి” అన్నాడు.

కాపిలాభటులు పూరితికుడి గది తలుపు బిగించి, అక్కడ ఇద్దరు కాపిలామాడగా, పూడివాడు రాజగురు ముగ్ధిరకు పోయాడు. రాజగురువు భటుడు చెప్పిందంతా విని, “వుంచుపిని చేశారు. తెల్లవారుతూనే వాణ్ణి రాజగారి దగ్గరకు తీసి కురండి. మీ నాయకుడితో, కొండల్లోని బ్రహ్మాదండి గ్రహిదగ్గర ఏమి జరిగిందో తెలుసు కురవ్వన్నానని చెప్పండి,” అన్నాడు.

సూర్యోదయం అయ్యేలోపలే నలుగురు భటులు, బ్రహ్మాదండి పూరితికుడి గ్రహిదగ్గరకు వెళ్ళి, కాళ్ళూ చేతులూ కట్టి పిడవేయబడిమన్న తమ ఇద్దరు అనుచరుల్ని పూశారు. వాళ్ళ రాత్రి జరిగిన సింగతంతా చెప్పారు.

గ్రహిదగ్గరనుంచి భటులు రాచనగరకు తిరిగి వచ్చేసరికి, అక్కడ రాజా, రాజగురు ముందు బ్రహ్మాదండి పూరితికుడు చేతులు కట్టుకుని బడిమన్నాడు. భటులు జరిగిందంతా చెప్పారు. అంతా శ్రద్ధగా విన్న రాజగురు మా “కాపిలా భటుల్ని కాళ్ళూ చేతులు కట్టి గ్రహిలో ప్రవేశించిన వాళ్ళ బందిపోట్లు కావు. కేశవమతా, జయపుల్లూ అల్లు మూటారు. పోతే, ఆ మూడోవాడు ఊడదీ తెలియటం లేదు!” అన్నాడు.

“అనుచు నవల రాజగురు చూడవలసి! వాడు, కేశవమతం అల్లు ను నిలిపాడు! నా పెడకల సింగతి చెప్పాను గదా? అందులో ఆ ముసలి వెధవ కనిపించలేదు. ఏమైతేనేం,

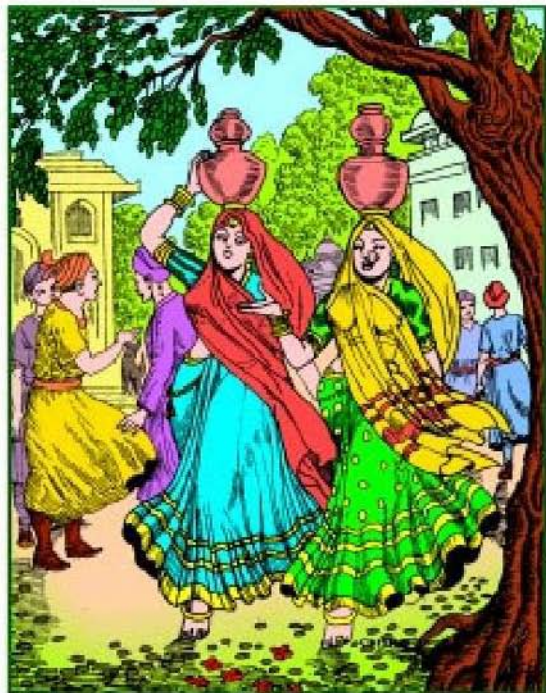
నా నిధి దొంగిలించబడింది,” అంటూ బ్రహ్మ దండి కళ్ళనీళ్ళ పిర్యంతపు యాత్ర.

రాజగ్రు రు మూవూంత్రికుడి కేసీ జాలిగా చూస్తూ, “విచారించకు బ్రహ్మదండి! రాకాసీ లోయ లో దొరికే నిధు ల్లో నీకూ భాగం మూట్రుంది. పు నక్కావలసీనకేళమత్తు ఇంకా పు నరాజ్య సిరిహిచ్చుల్ని దాటిపాలేదని కూడా తేలిపొల్తుంది. వాణ్ణిపిట్టుకునుంధు కు ప్రియ త్నిద్దాం. కాని, వాడి ప్రియా ఇంకూడా రాకాసీ లోయ కే అని అర్థపు మత్తు న్నుది. దారి ఖర్చుల కోసం నీ బంగారు దొంగిలించాత్తు. పాపం,” అన్నాత్తు రాజగ్రు రు మూ

బ్రహ్మదండి కోపంతో బు సిల్లు కొత్తు తూ, “పు హారాజా! పు హారాబగ్రు రు శేఖరా! ఇక నాకు అను పు తి ఇష్టించండి. తపు రు వేసీన పిథకం ప్రికారం, నేపు రాకాసీలోయ చేరి, ఆ ధు ప్షి ల్లెళకేళవ జయ పు ల్లుల్ని, కాలభెర్తమా డికి బలిచేసి, అక్కడ లభించే ధనరాసి ల్ని తపు వద్దకు పిట్టుకువస్తాను,” అన్నాత్తు.

రాజగ్రు రు మాఅక్కడ నిలబడిమత్తు భట్టు ల్ని వెళ్ళిపొమ్మని చెప్పి, రాజాతో, “పు హారాజా! బ్రహ్మదండి, జితవర్మా, శక్తివర్మల ప్రియా ణా నికి, ఈ సాయం కాలం పుష్కారం పేట్టాను. ఎవరికీ ఎలాంటి అను పూ సం కలక్కుండా మూడేంధు గ్గాను, పు నవేర లవాళ్ళు ఈ సిరికే నగరంలో, అవసిరం అల్లు న వదంతు లు లేవదీసి మూటారు,” అన్నాత్తు.

రాజగ్రు రు మఱెప్పినట్టు, ఆ నాటి సూ ర్యో దయం వేళకే బ్రహ్మహిత నగరంలో ఒక వదంతి ప్రిచారం కాసాగింది. రాజగ్రు రు మకాలిపీ ద ఎప్పిడో ఒక వ్రణం లేచిందనీ, అది ఎన్ని

చికిత్సలకూ లొంగనంధు న, వింధ్యారణ్యా లలో దొరికే ఒక ఔషధి కోసం బ్రహ్మదండి పూంత్రికుత్తు వెళుతున్నాడనీ స్త్రీలూ, పురు షు లూ, పిన్నలూ, పెద్దలూ చెప్పుకోసాగారు.

రాకాసీలోయ లో ఏవో నిధు ల కోసం బ్రహ్మ దండివెళ్ళు తు న్నాడని తెలిస్తూ, అతడు ప్రియా ణించవలసినదేశాలరాజులు, అతడికి ఆటం కాలు కలిగిస్తారని రాజగ్రు రు మూకూ వదంతి ప్రిచారంలో పేట్టించాత్తు. రాజగ్రు రు మఱాణ రణకోసం ఏదో ఔషధో, పూ లికో తెచ్చుకు నేంధు కు వెళ్ళే మనుష్యుల్ని ఎవరూ ఏమీ చేయ రు సిరి కదా, ప్రియా ణానికి అవసిరం అల్లు న సిహాయం కూడా చేస్తార.

మొత్తం ప్రి ద రాజగ్రు రు మఱేసీన ఎత్తుగడ పొరింది. పు హా ధు ప్షిపూంత్రికుడసాగు మోసిన బ్రహ్మదండి, ఇరవైనాలుగ్గంటల్లో ఘనమైద్యుడుగా అందరిచేతా చెప్పుకోబడ్డాడు.

“అతడెంత గొప్ప వైద్యశాస్త్రనిధి కాకపోతే, రాజగ్రు మతన దీర్ఘవ్యాధిని కుదిర్చేందుకు అతణ్ణి నియమించుకుంటాడు!” అనుకున్నారు ప్రిజలు.

ఆ రోజు సాయంకాలం బ్రహ్మాదండి పూత్రికుణ్ణి వింధ్యారణ్యాలకు సాగనంబుండుకు రాజగ్రు మఘ్నయంగా నగరద్వారం దగ్గరకు వచ్చాడు. ఆయన లోగడే, రాజాస్థానంలో ఉద్యోగాలు చేస్తున్న ఇద్దరు యువకుల్ని-జితవర్మ, శక్తివర్మ-అనే వాళ్ళను బ్రహ్మాదండి వెంట వెళ్ళేందుకు నియమించాడు. వాళ్ళపిని, రాకాసీలోయలో ఒకవేళ నిధిసోపాలు దొరికితే, వాటి నెత్తుకుని బ్రహ్మాదండి పారిపాకుండా పూడటం. కాని, ప్రియాణంలో ఎవరైనా అడిగితే మాత్రం, తామిద్దరూ అతడి అంగరకులుగా నియమించబడినట్లు బొంకాలి.

నగరం ప్రివేశించేప్పిదు ఎంతో అవపూనించబడిన బ్రహ్మాదండి, నగరం వదిలి పొయేప్పిదు రాజగ్రు మఘ్న గొప్పగా సిన్మానింబబడ్డాడు.

ఇక్కడ బ్రహ్మాపిత నగరాన్ని పూత్రికుడు వదిలివెళ్ళే సమయంలో, అక్కడ అడవి పుధ్య దాగివన్ను కేశవమూ, జయ పుల్లా కూడా వింధ్యారణ్యాలకు వెళ్ళేందుకు తయారవుతున్నారు. కేశవమీ తండ్రి కొని తెచ్చిన పుస్తాలు ధరించటంతో వాళ్ళిద్దరూ ‘తియ్య పకుల్లా పూరిపొయ్యారు. డాలూ, కత్తి, శిరస్రాణం, అంబు లపాదీ-వాళ్ళ సిప్పిదు పూసిన వాళ్ళవరూ, గొడ్లకాపిరీ, బ్రహ్మాదండి పూత్రికుడి శిష్యుడూ అని గుర్తించలేరు.

ఈ విధంగా వాళ్ళిద్దరూ వేషాలు వేసి కునిబయలు దేరనున్న సమయానికి, పుసిలి వాడు తానూ వాళ్ళ వెంట వస్తానని పట్టుబట్టాడు. కేశవమూ, జయ పుల్లా అతడికి దారిలో ఎదుర్కోవలసివన్ను ఆపిదలను గుర్తించి చెప్పారు. ఈ వద్దాప్యిలో కొండలూ, అడమల వెంట పడి కొన్నివందల కోసుల దూరం నడవటం కష్టమని అన్నారు. కాని, పుసిలివాడు తన పట్టు వదలలేదు.

“సిరీ, ఈ రూపంలో నిన్ను ఎవరైనా గుర్తిస్తారు, ఎట్లా?” అన్నాడు కేశవమూ.

“నగరంలో వీరుకు పుస్తాలు కొనివ్వడే, నాకూ అవసరం అయిన పుస్తాలు కొనుక్కున్నాను. కొంచెం ఆగుండి. నన్ను వీరు గుర్తించగలరో లేదో పూస్తాను!” అంటూ పుసిలి వాడు చెట్లవాటుకు వెళ్ళి, పావు గంట కాలం గడిచిగడవక పుండే, తిరిగివచ్చాడు.

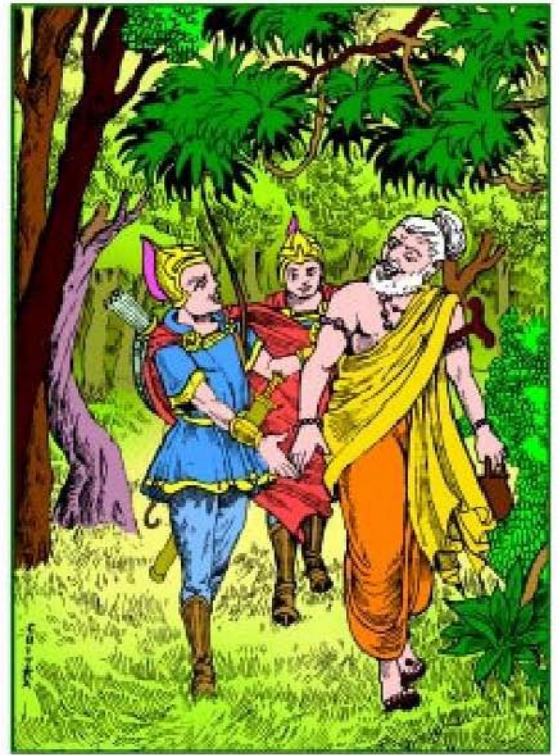
పు సిలివాడి వేషిం చూసీ, కేశమత్తూ , జయ పుల్ల పొందిన అశ్వర్యం అంతా ఇంతా కాదు . పట్టుపస్త్రాలూ, మెడలో రుద్రాక్షమాలా, చేతిలో దండకమండలాలూ, చెవులకు కుండలాలూ , పు ఖాన విభూ తిరేఖలూ - అతడి ప్పిడు చూ డడానికి అచ్చు పిండితు డిలా మన్నాడు .

“నే సిప్పిడు , మీ ఇద్దరికీ గురు మత్తు ! రాజమిత్రులను దేశాటన చేర్చుంచేందుకు బయలుదేరినవాణ్ణి, తెలిసీందా?” అన్నాడు పు సిలివాడు .

“అది బాగానేమంది, గురు ! కాని, పు ను దారిలో ఏ నగరానికైనా వెళితే, అక్కడ పిండితులు తారసపడి నిన్నేమైనా ప్రశ్నిస్తే, అప్పిడు పు నం ఏవు య్యేట్టు?” అని అడిగాడు జయ పుల్లు .

“గురు మక్షానంపుడు ! ఈ యాత్రలో ఆయన తన శిష్యులతో తప్ప, మరెవరితోనూ వూట్టాడరు , సిరిపాయే !” అన్నాడు పు సిలివాడు .

కేశమణ్ణి ఆలోచించే కొద్దీ తన తండ్రిని వెంటబెట్టుకు వెళ్ళటమే అన్ని విధాలా వున్నా నీపించింది. ఈ వయస్సులో అతణ్ణి, ఈ అరణ్యంలో ఒంటరిగా వదలి పోవటం ఏ వూత్రం వుంచదికాదు . ఇప్పిడు కేవలం బ్రహ్మిమీర సేన్యకుల బెడద వూత్రమే కాదు . సామ్రాజ్య ప్రజలు కూడా తమకోసం వెతుకుతూ ఉంటారు . ఎందుకంటే ఈ సిరికి బ్రహ్మిమీరరాజ్యంలో మన్ననవాళ్ళందరికీ, తావు తండ్రి కోడు కులపున్న సింగతి తెలిసిపార్లు మాట్లాడింది. తన తల విల్లు వ ఒక చిన్న సావుంత

రాజ్యం. ఆ అశ మన్ననవాళ్ళవరూ తన తండ్రి దొరికితే, తన జాడలు తెప్పి కునేందుకు, అతణ్ణి హింసించక వూనరు . కేశమత్తు ఎన్నో కష్టనష్టాలు భరిస్తూ అడవిలో తనను పేంచి పేద్ర చేసిన తన తండ్రికేసి ఎంతోమీరు గా చూస్తూ, “అయ్యో...” అని ఏమో చెప్పబోయేంతలో పు సిలివాడు , పు ఖంలో లేని కోపాన్ని తెచ్చిపేట్టుకుని, “అయ్యోకాదు ... గురు !” అన్నాడు కఠిన స్వరంతో.

కేశమణ్ణి, జయ పుల్లు కూ నవ్వాగింది కాదు . ఇద్దరూ పు సిలివాడి కేసి చేర్చు చూపితా చిగ్గరగా నవ్వారు . ఆ తరువాత కేశమత్తు తన తండ్రిని సిప్పి పించి, అతడి చేర్చు పిట్టుకుని పుల్లగా పుండు కు నడి పిస్తూ, “గురు , ఇక పు నం ఇక్కడి నుంచి

బయ్యలు దేవుడాం. చీకటిపడే వేళకన్నా, పునం ఏదైనా పల్లెచేరాలి. ఈ రాత్రికి అక్కడే పిత్తు కుని, తెల్లవారి పునం రాళ్ళూ, రప్పిల్లా చెట్లూ చేపులు దాటు కుంటూ వేగంగా ప్రియూణానికవసరం అయిన గ్రామాల కొనుక్కుని పుంపు కు సాగ్రు దాం. ఎందుకంటే, కాలినడకన రాజకుమారులూ, వాళ్ళ గృహ దేశాటన చేస్తున్నారంటే, ఎవరికైనా అనుపూనాలు కలగవచ్చు,” అన్నాడు.

అరణ్యంలో దాదాపు రెండు గంటల కాలం ప్రియూణం చేసి, చీకటిపడ్డ తూండగా పుగ్గరూ ఒక పిల్ల చేరారు. వాళ్ళ వీధిలో నడుస్తూండగా, రచ్చబండ పుట్టాచేరిన జనం అనుకునే పూటలు వాళ్ళకు కొంత ఆశ్చర్యాన్ని, పురింత భయాన్ని కూడా కలిగించినై.

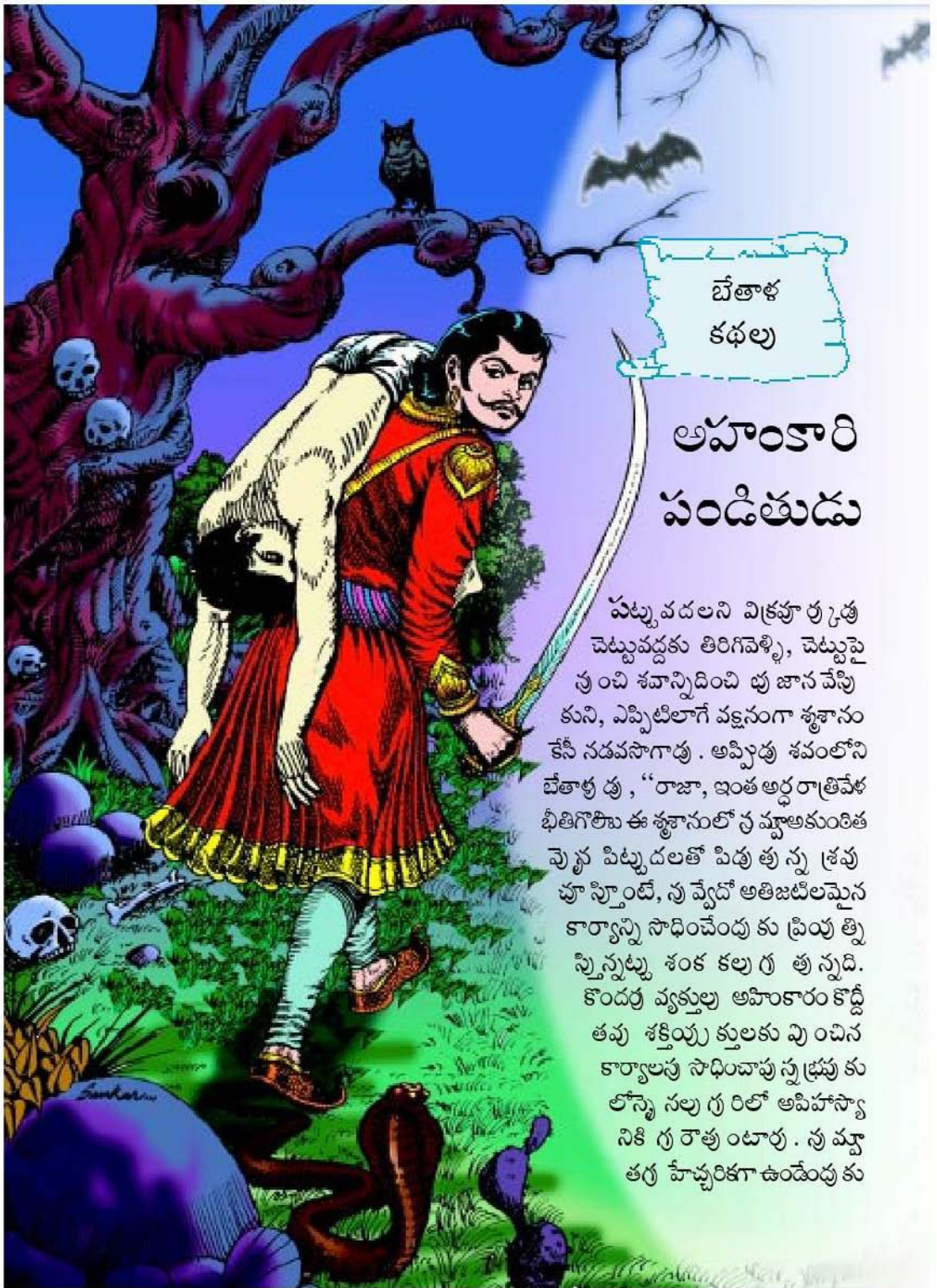
“బ్రహ్మాదండి పూంత్రికుడు, ఇద్దరు అంగరకుల్ని వెంటపేట్టుకుని, వింధ్యా రణ్యాలకు వెళుతున్నాడట! అక్కడ మాత్రమే పేరిగే ఒక ఔషధి తెచ్చి, ఎన్నాళ్ళుగా నయం కాని రాజగురు మకాలివ్రణాన్ని నయం చేస్తాడట!”

“ఇంపులో ఏదో మోసం మన్నది. అల్లునా, పునం రాజమిత్రులం కనక, ఈ అలగాజనం ఆడు కునే ఊని కబుర్లలో తల పూర్చు కూడవు,” అంటూ జయపుల్ల కేశవయ్యకి సింజుచేసి, రచ్చబండ దగ్గరమన్న జనంలో, “ఈ పల్లెలో పూటకూళ్ళ ఇల్లు ఎక్కడో చెప్పుతారా?” అని అడిగాడు. ఆ ప్రిశ్న వింటూనే ఒక వద్దుడు పుంపు కు వచ్చి, “అయ్యో, పైటకూళ్ళ ఇల్లు ఈ దగ్గర్లోనే మన్నది. కాని, అక్కడ మీకు వసతి దొరకదేమో అని నా భయం. రాజుగారి ఆజ్ఞాపిత్రం తీసి కుని, బ్రహ్మాదండి అనే ఒక ఘనవైద్యుడూ, అతడి అంగరకులిద్దరూ, ఈ రాత్రికి, అక్కడే దిగబోతున్నారని వార్త వచ్చింది,” అన్నాడు.

ఆ పూటలు వింటూనే కేశవయ్య, జయపుల్ల గతుక్కునున్నారు. కాని, పుసిలి వాడు పూత్రం దండం పైకెత్తి, “అలాగా, సిరే, పూద్దాం. దేశాటనకు బయ్యలు దేరిన రాజకుమారులు పైటకూళ్ళ కొంపిలోనే, రాత్రంతా గడపాలని ఎక్కడుంది? ఓయి, శిష్యులూ! రండి, నడవండి!” అంటూ పుంపు కు కదిలాడు. —(ఇంకా ముది)

బేతాళ
కథలు

అహంకారి పండితుడు

పట్టువదలని విక్రమార్కుడు చెట్టువద్దకు తిరిగివెళ్ళి, చెట్టుపై నుంచి శవాన్నిదించి భుజానవేసుకుని, ఎప్పటిలాగే వక్షనంగా శ్మశానం కేసీ నడవసాగాడు. అప్పడు శవంలోని బేతాళుడు, “రాజా, ఇంత అర్ధరాత్రివేళ భీతిగొలిచి ఈ శ్మశానంలో నష్టానికి మరింత మృత పట్టువదలతో పిడుగుతున్న శ్రవుచూస్తూంటే, నువ్వేదో అతిజటిలమైన కార్యాన్ని సాధించేందుకు ప్రియత్నిస్తున్నట్టు శంకకలుగుతున్నది. కొందరు వ్యక్తులు అహంకారంకొద్దీ తమ శక్తియొక్కలకు మించిన కార్యాలను సాధించామన్న భ్రమకు లోనై నలుగురిలో అపహాస్యానికి గురౌతుంటారు. నువ్వు తగ్గ హేచ్చరికగా ఉండేందుకు

శంఖపితానికి వెళ్ళి మహానందుడి ఇల్లు చేరు కున్నాడు .

ఆ సింహాసనంలో వున్నప్పుడు , తన ఇంటి అరుగు మీద కూర్చుని, ఆరంభ డనే ఒక యువకవి చదివే కవిత్వాన్ని వింటూ , అందులోని వ్యాకరణ దోషాలను అతనికి వివరిస్తూ ఉన్నాడు . ఆ వివరణ వింటూనే చిన్మయ్యుడు ఢిక్కననవ్వాడు . వున్నప్పుడు తల తిప్పి చిన్మయ్యుణ్ణి చూసి, అతడి నమ్మకు కారణం ఉన్నాడు .

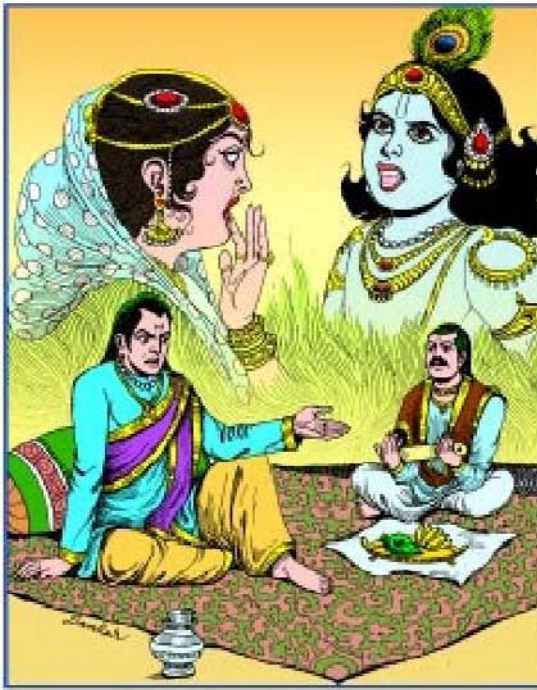
“అయ్యో! బురదలో పిట్టిన కవులం ఎంత అందంగా ఉన్నా, బురదకు అలంకారు కాలేదు . బురద నుంచి వేరు చేస్తేనే కదా కవులం అలంకారవస్తుంది . కానప్పటికీ దోషాలను సవరించి ప్రయోజనమేమిటి?

సిర్వం ఎరిగిన తప్పు బోటి వున్నామిండితులీ విధంగా కాలాన్ని వధాచేయడం హాస్యాస్పదంగా తోచి నవ్యాపికోలేక పొయ్యాను ,” అన్నాడు చిన్మయ్యుడు .

వున్నప్పుడు , చిన్మయ్యుణ్ణి చూస్తూ చూసి, “కవిత్వం చెప్పాలనుకున్న ప్రితివాదూ వ్యాకరణ దోషాల గురించి ప్రణాళికగా తెలుసుకోవాలి . వుండివుడి జ్ఞానంతో నన్ను అపహాస్యం చేసి, నన్నే నా కాలాన్ని వధాచేశామా” అని, “ఇంతకూ నీవెవరు?” అని అడిగాడు .

చిన్మయ్యుడాయనకు తన ఊరు, బురద , అభిలాష చెప్పాడు . అది విన్న మహానందుడు వురింతచిరాకు పిడి, “నాకు గుర్తే శ్రావణ వేయాలని వచ్చినవాడివి, నన్ను చూసే చూడ

గానే పాదాభివందనం చేయాలి. నీ పని చెప్పి నన్ను అర్థించాలి. పుంధు ను మ్హ వు రే గు ర్ర మశుద్దనైనా మర్యాద నేర్చుకుని రా. ఆ తర్వాత నేను నిన్ను శిష్యుడిగా స్వీకరించే విషయం ఆలోచిస్తాను,” అన్నావు చాలా కట్టు మా.

చిన్మయ్యుడు నిరాశపడి తిరిగి తన ఊరు చేరాడు. సంచారుడు ఏమైందని అడిగితే, “అయ్యా! తవు రన్నదే నిజం. వు హనుంధు డు వు హా అహంకారి. ఆయ న్ను వె ప్పించి యోగ్యతా పితం పొందడం, నావల్లకాదు. నేనిక కవిత్యం చెప్పే ఆలోచన వూ ను కు న్నాను,” అన్నాడు.

ఇది జరిగిన కొన్నాళ్ళకు సంచారు డికి వు హనుంధు డొకలేఖ పంపాడు. “వీ ఊళ్ళో మన్న చిన్మయ్య డే య్న పకవిరాసీన, ‘శ్రీ కష్టి లీలావు తం’ అనే కావ్యంలోంచి, అతడికి

బాగా నచ్చిన పద్యాలు కొన్ని తెలు సు కుని వచ్చి, వాటిని నాకు వినిపించు. అర్న తే, నా గు రించి అతడికి చెప్పుకు,” అన్నది ఆ లేఖలోని సారాంశం.

సంచారు డు , ఆయ న చెప్పినట్లే చేసే శంఖ పితం వెళ్ళాడు. మహానందుడాయనకు రుచికరమైన వింధు భోజనంతో ఆతిథ్య వు చ్చాడు. భోజనపు య్నాక సంచారు డాయ న ఆతిథ్యాన్ని మెచ్చుకుంటూ, “నీ భార్య య శోద చేసిన ఈ వు తార్న , పిచ్చటి కాంతిని ప్రిసిరిస్సిన్న పై డ్దపంధ్రు నిలా ఉన్నది. అంధు లోని అమృతానికై ఆత్రపడిన నేను, రాహు మూ గు ట్ల క్కున వు ంగబోతే, అది గొంతు కు అడ్డంపిడింది. నోర్ర తెరిచిననాలో వు న్న తిన్న బాలక ప్లిట్టి చూ సీందో ఏమో; నీ య శోద నాకు అవ్యూహా వూ రి, అలనాటి య శోదను స్ఫిరింపిజేసింది,” అనే భావం వచ్చేలా ఒక పద్యం చెప్పాడు.

వు హనుంధు డు ఆశ్చర్యంగా, “ను మ్హ చెప్పినవేవీ ఇక్కడ జరగలేదు. కానీ అన్నం పేట్టిన ఇల్లాలిలో అవ్యు న్న వూ స్త్రి, నీమా కల్పించిన భావచవు త్కారం అపై ర్వంగా ఉన్నది. ఈ పద్యం చిన్మయ్య డి కావ్యంలోనిది కాదు కదా!” అన్నాడు.

సంచారు డు అవునన్నట్టు మెల్లగా తల వై పీ, “చిన్మయ్యు డు నీ దగ్గరకొచ్చినప్పడే, అతడి కావ్యం విని, ఈ విషయం చెప్పా ల్పింది,” అన్నాడు.

దానికి వు హనుంధు డు చిన్నగా నవ్వి, “కవిత్యమొక తీరని దాహవు న్నాడో వు హాకవి. చిన్మయ్య డు రాజాశ్రయానికి వెళ్ళితే, అతడికి

కనకాభిషేకం జరుగుతుందని, నావృత్తం,” అన్నాడు.

సించారాడు బ్రహ్మిష్ఠానికి తిరిగి వెళ్ళి, ఈ విషయం చిన్మయ్యుడికి చెబితే, వుండత డికిపిట్టరాని సంతోషంతో నోటూట రాలేదు. కానిపిట్టికి తమూర్తింపు కుని, “నేను శంఖ మితం వెళ్ళి, ఆ వుహాకవికి నా కావ్యం వినిపించక పోతే, నేనే అహంకారిననపించు కుంటాను,” అంటూ వెంటనే తన కావ్యాన్ని తీసు కుని శంఖమితం వెళ్ళాడు.

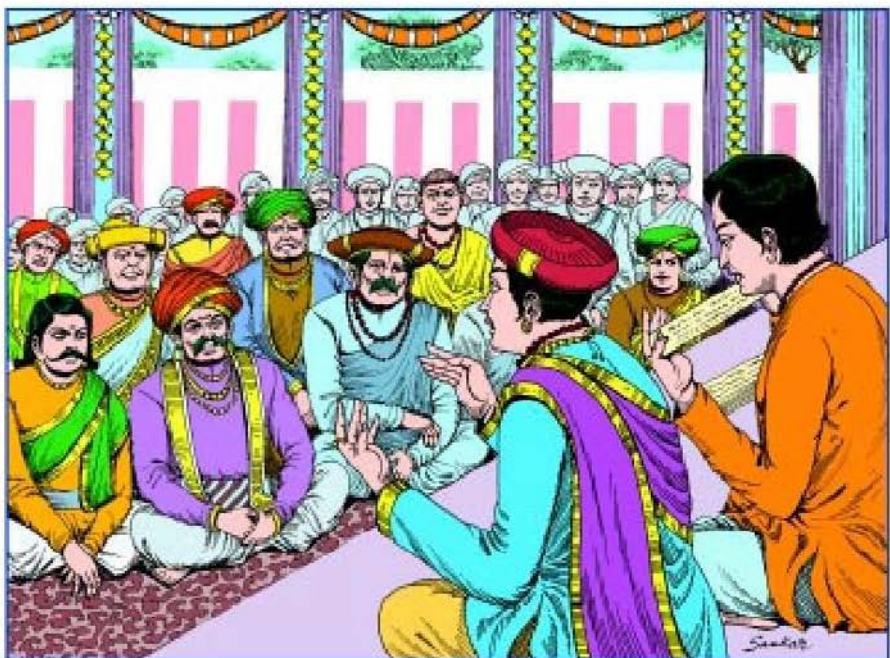
ఆ సమయంలో వుహానందుడు, ఇంటి అరుగు మీద కూర్చుని వు రొక కవి చదువు తున్న కావ్యం వింటు న్నాడు. అయిన చిన్మయ్యుణ్ణి చూస్తేనే చప్పిన లేచి నిలబడ్డాడు. చిన్మయ్యుడు వెంటనే అయిన పాదాలంటి

నవ్వు సక్రించి, “గురువర్యా! తమకు నా కావ్యం వినిపించాలని వచ్చాను. నన్ను మీ శిష్యుడిగా స్వీకరించండి,” అన్నాడు.

వుహానందుడు, చిన్మయ్యుణ్ణి, “అయ్య ప్పొనభవ, కీర్తివూనభవ,” అంటూ ఆప్యాయంగా దీవించి లేవనెత్తి, “నా మాట వున్నించి గురు శిష్యునింపిదాయాన్ని పొటించామానాకెంతో సంతోషంగా వున్నది. ఎల్లుండి పించవు. నీ కావ్యమితన ఆ రోజు ప్రారంభించడం శ్రుభకరం,” అన్నాడు.

వుహానందుడు, చిన్మయ్యుడికి తన ఇంట్లోనే బని ఏర్పాటు చేశాడు.

పించవు నాడు అయిన పేద్రసిభ ఏర్పాటు చేస్తూ చిన్మయ్యుడాశ్చర్యపాల్పాడు. ఆ సభకు ఎక్కడెక్కడి నుంచో వుహావిద్వాంసులు,

కమలా , పిండితులు వచ్చారు . వారందరీ చూసి రెట్టించిన ఉత్సాహంతో కావ్యపితనం చేశాడు చిన్మయ్యుడు .

తర్వాత వు హానందుడు , ఆ కావ్యంలోని విశిష్టతను సిద్ధికులకు వివరించి చెప్పగానే, సిద్ధహర్షద్వానాలతో దద్దరిల్లిపోయింది.

బేతాల్లుడు ఈ కథ చెప్పి, “రాజా, మహానుభవుడు అహంకారి పిండితుడన్నది, సాహితీ పితృలందరూ గట్టిగా నమ్మినట్లు కనబడుతున్నది గదా? ఆయన బంధుమణిలందరూ కూడా, ఈ విషయాన్ని చిన్మయ్యుడికి చెప్పాడు. తప్పించినప్పుడు తప్ప, మెచ్చుకోవడం మహానందుడికి తెలియదని నిర్వహణ అభిప్రాయం. అలాంటి అహంకారి చిన్మయ్యుడి కవిత్వాన్ని గొప్పగా మెచ్చుకోవడం ఆశ్చర్యం కలిగిస్తున్నదికదా? వు హానందుడిలో హితవుగా వచ్చిన ఈ మార్పుకు కారణమేమైవుంటుంది? కవిపిండితుల్లో ఇంత కాలంగా తనకున్న చెడ్డ పేరు నుంచి బయటపడాలన్న ప్రయత్నమా? ఈ సిందేహాలకు సిద్ధాధాను తెలిసి కూడా చెప్పుకోయావో, నీ తల పిగిలి పోతుంది,” అన్నాడు .

దానికి విక్రమార్కుడు , “వు హానందుడి వద్దకు, తావు రాసిన కవిత్వాన్ని వినిపించేందుకు, తరచుగా కమలా వస్తున్నట్లు కనబడుతున్నది. చిన్మయ్యుడాయన్ను చూడడానికి వెళ్ళిస్తున్నాడు, ఆరుండు డేస్ కవితలు పట్టిస్తాడు . అలాంటి కమలా కవిత్వంలోని వ్యాకరణ, అలంకారదోషాలను ఎత్తి చూపితూ నిర్యాసా వూటంగా వూట్లాడడం నచ్చక, ఆయన అహంకారి అని ప్రచారం జరిగింది. వు హానందుడు , చిన్మయ్యుడి కవిత్వాన్ని గొప్పగా మెచ్చుకున్నందుకు ఆశ్చర్యపడనవసరం లేదు . అంతేకాక, వు హానందుడిలో కొత్తగా వచ్చిన వూర్పు కూడా ఏమీ కనబడదు . సాహితీ ప్రయోజనం కోసం, ఇతరుల కవిత్వంలోని లోపాలను ఎత్తి చూపడం, అహంకారం కానే కాదు . నిజానికి వు హానందుణ్ణి అహంకారి అని ప్రచారం చేస్తున్నవాళ్ళే, అని లెఫ్టా అహంకారులు ,” అన్నాడు .

రాజుకు ఈ విధంగా వక్షనభంగం కలగగానే, బేతాల్లుడు శవంతో సిహా మాయమై, తిరిగి చెట్టెక్కాడు.

— (కల్పితం)

[ఆధారం : “పసుంధుర” రచన]

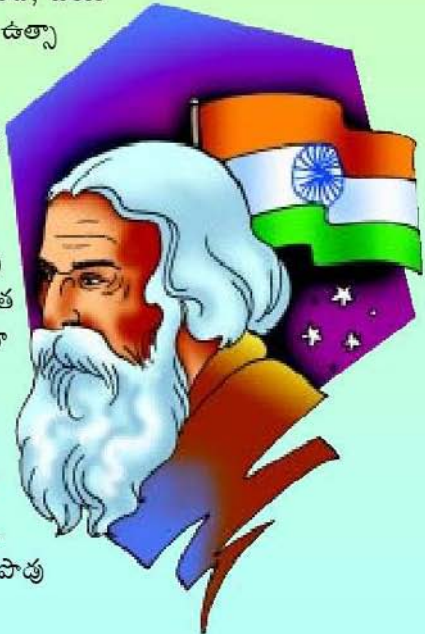
మనజాతీయ గీతం

రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ 1911వ.సం.లో మై ట్టమై దట బెంగాలీలో రచించిన జనగణమన గీతం, కొన్నాళ్ళపాటు ఆయన సింపాదకత్వం వహించిన ఆర్య సింహాజ పత్రిక 'తత్వబోధ ప్రకాశిక'లో ప్రచురించబడింది. ఆ కాలంలో డా. జే.ఎస్. పేట. కజిన్స్ అనే ఐరిష్ కవి-ఆంధ్రరాష్ట్రం చిత్తూరు జిల్లా మదనపల్లెలోని బీసెంట్ థియోసాఫికల్ కాలేజీకి ప్రెసిపాల్ గా పనిచేసేవారు. కజిన్స్ ఆహ్వానం పై రకు 1919వ.సం.లో రవీంద్రనాథ్ టాగూర్ వుదనపిల్లెకు విచ్చేశారు.

ఒక ఫిబ్రవరి మాసం సాయంకాలం, డా. కజిన్స్, ఆయన సతీమణి మార్గరెట్, మరికొందరు విద్యార్థులు టాగూర్ ను ఒక బెంగాలీ పాట పాడుతున్నట్లు విట్టపిట్టారు. అప్పుడు టాగూర్ ఈ గీతాన్ని ఆలపించారు. చివరి చరణమైన జయహే, జయహే, జయ జయహేకు వచ్చేసిరికి శ్రోతలందరూ టాగూర్ తో ఉత్సాహంగా గొంతులు కలిపారు.

టాగూర్ వుదనపిల్లెలో ఉన్నప్పుడే ఆ గీతాన్ని ఆంగ్లంలోకి అనువదించారు. కజిన్స్ భార్య దానికి సింగీతం సేపు కూర్చారు. దానిని గురించి గుర్తు చేస్తూ కజిన్స్ ఇలా అన్నారు : “ఆయన కొన్ని భౌగోళిక ప్రాంతాలను, పర్వతాలను, నదులను కీర్తించే పాటగా దానిని ఆలపించారు ... ఆ తరువాత ఆ గీతంలో భారత దేశానికి చెందిన మతాలు కూడా చోటు చేసుకున్నాయి.”

1948, ఆగస్టు 15వ తేదీ ప్రధానమంత్రి జవహర్ లాల్ నెహ్రూ ఢిల్లీ ఎర్రకోటపై జాతీయ పతాకాన్ని ఆవిష్కరించినప్పుడు, శిక్కు రెజిమెంట్ ప్రధానంగా ఆ జాతీయ గీతాన్ని ఆలపించింది. ఆ నాటి నుంచి వున్న పునదరం జాతీయ గీతంగా పాడుకుంటున్నాం.

మహానీయుల జీవితాల్లో ఆసక్తికర ఉదంతాలు (8)

న్యాయమైన శిక్ష!

జర్మనీ దేశాన్ని పరిపాలించిన మొదటి విలియం రాజు (1797 - 1888) చరిత్ర ప్రసిద్ధిగాంచిన పాలకుడు. ఆయన మాటలు, నడవడిక ఎల్లప్పుడూ ఎంతో నిరాడంబరంగా ఉండేవి. సత్యాన్ని ఆయన అన్నిటికన్నా విన్నగా అభివృద్ధి చేసేవాడు.

ఒకనాడు ఆయన రాజ్యం తూర్పు భాగం

లోని పొట్టడావు పట్టణంలో ఉన్న జైలు ను తనిఖీ చేయడానికి వెళ్ళాడు. ఒక ఖైదీని చూసి, “నీ మ్హ ఎందుకు జైలు పాలయ్యావూ?” అని అడిగాడు. “వు హాప్రిజూ! ఎవరో, జైలుందార భవనంలోపడి దొంగతనం చేశారు. కాపలా భటులు తరువు కోగా, ఆ దొంగలు పాతూ పాతూ తాము దొంగిలించిన సొమ్మును నా

ఇంటి ఆవరణలోకి వినీరి పారిపోయా ర్త . వాళ్ళకు పడవలసిన శి' నాకు పడింది,' అన్నాడు ఖైదీ.

రాజు రెండవ ఖైదీ వద్దకు వెళ్ళి అదే ప్రశ్న వేశాడు . “ప్రిభూ , స్థానిక పాలకుడికి నేనంటే పు హా అసూయ, ద్వేషం. నా గ్రామానికి చెందిన ప్రిజలు అతనికి వ్యతిరేకంగా తిరు గు బాటు చేస్తూ, నేనే వారిని రెచ్చగొట్టానన్న ఆరోపణతో, నన్ను బంధించి ఇక్కడ తెచ్చిపడేశాడు ,” అని చెప్పాడు ఆ ఖైదీ.

రాజు పూ డో ఖైదీని అదే ప్రశ్న అడిగిన ప్పిడు , “ప్రిభూ ! ఎవరో దొంగసంతకాలు చేసే, నకిలీ పత్రాలు సృష్టిస్తే, ఆ నేరం నాపై మోపి, నన్ను తీసి కువచ్చి జైల్లో వేశారు ,” అన్నాడు అవూయ కంగా.

ఇలా ఒక్కొక్క ఖైదీని విచారస్తూ, రాజు ముంపు కు వెళ్ళాడు. ప్రతి ఒక్కరూ అమాయ

కత్వాన్ని ప్రదర్శిస్తూ, పౌరిధికార్త ల పొరబాటు వల్ల ఖైదు చేయ బడినట్లు రాజుతో మొరపెట్టు కున్నారు .

రాజు ఆఖరి ఖైదీ దగ్గరికి వచ్చి అదే ప్రశ్న అడిగాడు . ఆ ఖైదీ కొంతసమీపక్షనంగా ఊర్త కుని, “నా మీది ఆరోపణలు నిజమైనవే. నేను చేయ గ్రా డనిపిని ఏదో చేశాను . నిజంగానే నేను నేరంచేశాను . ఆపిరాధిని, ప్రిభూ !” అన్నాడు .

“అలాగా! ఇందరి అవూయ కుల పు ధ్య ను వ్యక్తమే ధు మ్మిడివన్న పూ ట! ఇక్కడున్న పేదవు ను ప్పిలను చెడగొట్టగల దుర్మార్గుడినైన నిన్ను, ఇకపూర్వక్య ాణం కూడా ఇక్కడ అను పు తించకూడదు ,” అన్నాడు రాజు.

వెంటనే ఆయన జ్యేష్ఠ అధికారిని, న్యాయాధికారిని పిలిపించి, ఆ ఖైదీని అప్పటికప్పుడే విడుదల చేయ డానికి ఆజ్ఞలు జారీ చేశాడు .

చందమామ క్విజ్ - 5 (జూన్ '06) విజేతలకు అభినందనలు

1. బి.కావ్యంజలి, చిలకలపూడి - 521 002, వృష్ణ జిల్లా (ఆం.ప్ర)
2. సి.హెచ్.మామ, ఒంగోలు - 523 001 (ఆం.ప్ర)
3. ఓ.యె.కృష్ణ, రాంజీగర్, నెల్లూరు - 2 (ఆం.ప్ర)
4. ఎ.వి.నర్స, హైదరాబాద్ - 500 044 (ఆం.ప్ర)
5. ఎస్. భస్మశ్రీ, మిరియాలపాలెం, ఒంగోలు - 523 001 (ఆం.ప్ర)

చందమామ క్విజ్-5 సమాధానాలు

1. గ్రాఫాలజీ.	శతాబ్దాలకు పై ర్వం.
2. ప్లాడిఫీ ర్; పొలండ్ పై ర్వగాధ.	5. చైనాదేశస్థులు .
3. 24 వుంది.	6. ాల్పహీతు డిచలవ.
4. ఎ.న.జె. కోంటే; రెండు	7. స్థూలకాయానికి చికిత్స.

చందమామ కబుర్లు

రాజకీయవాదులకు కొత్త కోర్సు!

కొత్త లోకేభ ఏర్పాటులకు, సిబ్బంది ప్రమాణ స్వీకారం చేసి, సిపా వేళాలో పాల్గొనడం ఆరంభించడానికి ముందు - లోకేభ పని చేసే తీరు తెన్నులను ఆకళింపిస్తే కుని దర్బారులో సక్రమంగా పాల్గొనడానికి వీలుగా కొత్తగా ఎన్నికైన సిబ్బంది ఒక కోర్సును హాజరు కావలసి ఉంటుంది. తీర్మానంతోమీదలోని కేరళ విశ్వవిద్యాలయం ఈ విద్యా సింపతరం నుంచి ఒక కొత్త కోర్సును ప్రవేశపెట్టిన న్నది. 'డిప్లొమా ఇన్ ప్రాఫెషి నల్ పాలిటిక్స్ మేనేజ్మెంట్' అని నామకరణం

చేయబడిన ఈ కోర్సు - గ్రామ కమిటీల సిబ్బందిలకు, పంచాయతీ, స్థానిక సంస్థలు, స్వచ్ఛంద సేవా సంస్థలు నడిపివారికి ఉపయోగంగా ఉండగలదని భావిస్తున్నారు. ఒక్కొక్క బ్యాచ్ కి 40 మంది ఉంటారు. ఈ కోర్సుకు ఆరు నెలల పాటు హాజరు కావలసి ఉంటుంది.

డాక్టర్లు, డాక్టర్లు

ఇంట్లోనే డాక్టర్ ఉండడం చాలా మంచిది. కుటుంబంలో ఎవరైనా అనారోగ్యానికి లోనైతే దగ్గరండి చూసి కోవడానికి వీలవుతుంది. కర్నాటక రాష్ట్రం, బాగలకోట్ జిల్లా ముధోలతాలూ కాకు చెందిన సానాడ్ కుటుంబంలో ఒక డాక్టర్ కాదు, ఏడుగురు డాక్టర్లు ఉన్నారు. అయితే, వీళ్ళల్లో ఒక్కరూ వైద్యం చేసే డాక్టర్లు కాదు. ఏడుగురూ పిరిశోధనలు చేసే డాక్టర్లు (పీహెచ్ డీలు) సాధించిన వాళ్ళే. ఆ కుటుంబపేద్ద రామణ్ణకు విదకొండు మంది సంతానం. వీరిలో ముగ్గురు కొడుకులూ, నలుగురు కూతుళ్ళూ ఉన్నత విద్యనభ్యసించి, డాక్టరేట్లు సాధించారు. వాళ్ళిప్పుడు గిన్నె బుక్ ఆఫ్ రికార్డ్స్ లో స్థానం సంపాదించారు!

నాగాల్యాండ్ జానపద కథ

మృత్యులోయను వెతుక్కుంటూ....

మణిమణి ఎప్పుడూ వరాణి వున్న వంటి అద్భుత నృందర్య రాశి. ఆమెను వివాహపూర్వకంగా దానికి పిలుస్తారు. కాని, ఆమె ఏ ఒక్కరినీ వివాహపూర్వకంగా దానికి అంగీకరించలేదు. తన గారాలపట్టి వివాహం కళ్ళ పూడకుండా, కళ్ళు మూస్తామో ఏమో అని ఆమె తల్లిదండ్రులు దిగులు పడసాగారు.

ఆ సమయంలో ఒక సామంతరాజు కుమార్తె మోనీసింగ్ మధువంతిని వివాహమాడడానికి వచ్చాడు. రూపంతో పాటు, మోనీసింగ్ లోని హిందూతనం, దయ మొదలైన విశిష్ట గుణాలను చూసి వున్న వంటి అతన్ని వివాహపూర్వకంగా దానికి నిశ్చయించింది. అతడు రాజవంశానికి చెందినవాడు కాకపోయినప్పటికీ, అతన్ని తన కుమార్తె వివాహమాడడానికి నిశ్చయించింది, అదే చాలు నని రాజదంపతులు పెరపూసందం చెందారు. వివాహం పూర్తై నిర్ణయించబడింది. రాజ్యంంతా పూర్తి రోజులపాటు ఆనందోత్సాహాలు పొంగిపోయాయి.

అయితే, ఆ వున్న నాడే ఎదురు చూడని దుర్ఘటన జరిగిపోయింది. పేళ్ళకి ముందు రోజు ఎప్పుడూ వరాణి సంప్రదాయం సారం దామిల వున్న నదికి స్నానానికి వెళ్ళింది. కాని ఆ తరువాత తిరిగిరాలేదు. ఆమె వెంట వెళ్ళిన పరిచారికలు రోడిస్టా రాజభవనానికి తిరిగి వచ్చి సంగతి చెప్పారు. రాజ్యం విషాదంతో మృత్యునిగిపోయింది. పేళ్ళకి ముందు తమ కుమార్తెకు ప్రాణగండం

ఉందన్న సంగతి రాజదంపతులకు అప్పడే గుర్తుకు వచ్చింది. అందుకే ఆమె ఇన్నాళ్ళు పేళ్ళకి సుమారుగా లేదని కూడా వాళ్ళు ఇప్పటికీ గ్రహించారు.

ఆమెను వెళ్ళాడడానికి వచ్చిన మోనీసింగ్ తీరని ఆశాభంగానికి గురయ్యాడు. ఎప్పటికన్నా ఎప్పుడూ వరాణి భౌతికకాయం నది గట్టుకు కొట్టుకు వస్తుందనీ, కడసారిగా చూసి వెళ్ళాడు నీ రాజధానిలోనే ఉండిపోయాడు. రోజూ నదీతీరానికి వెళ్ళి విచారంతో ఎదురు చూసే

వాడు .నిరాశతో తిరిగి వచ్చేవాడు . తను కూతురి పిట్ల మోనీసింగ్ పెంచుకున్న అభిమానాన్ని చూసిన రాజదంపతులు ఒక దశలో అతన్ని తను మిత్రుడిగా దత్తత చేసి కుని, యువ రాజును చేద్దామో అని కూడా ఆలోచించారు .

అయితే, మోనీసింగ్ ఆస్తి చనను అంగీకరించలేదు . బహిశాసన వంతిని ను త్వలోయ కు ఎవరో తీసుకుని వెళ్ళి ఉంటారని, తను వెళ్ళి అమెను తిరిగి తీసుకురాగలనని చెప్పాడు. రాజదంపతులు ఒకరినొకరు విస్మయంగా చూసి కున్నార . అలాంటిలోయ ఒకటి ఉందని ఎవరికీ తెలుసు ? దాన్ని చేరుకోవడం ఎలాగా ? ఒకసారి పురణించిన వ్యక్తి పుల్లీ ప్రాణాలతో రావడం ఎలాసాధ్యం? అని అనుమానంతో ఆలోచించసాగారు. అయితే, మోనీసింగ్ ఆలోచన పురోదేశంగా సాగింది. యువరాణి పుత్రదేహిం ఇంతవరకు కనిపించలేదు .

అందు వల్ల అమె మరణించిందన్న విషయం దధంగా చెప్పలేం. అమె ఎక్కడో ప్రాణాలతోనే ఉండవచ్చు. బహిశాసన త్వలోయలోనే ఉండవచ్చు. తను అక్కడికి దారి కనుగొనడానికి వెంటనే వెళతానన్నాడు. సరేనని బరువెక్కిన హిదయూలతో రాజదంపతులు అతనికి వీధుకోలు పలికారు .

తను మృత్యులోయను వెతుక్కుంటూ వెళ్ళే విషయం చెబితే, తల్లిదండ్రులు అందుకు ఒప్పికోరని, మోనీసింగ్ వారివద్దకు వెళ్ళలేదు. ఎక్కడున్నదో, ఎట్లా వెళ్ళాలో తెలియని ను త్వలోయ ను వెతుక్కుంటూ, అత్యుత్సాహం ఒక్కటే తోడుగా బయలుదేరాడు .

పూర్వధ్యంలో కనిపించిన వద్దులనూ, సాధు సిన్యాసిలనూ, తపిస్వి చేస్తున్న కునే పుని మింగమానూ, “ను త్వలోయ కు దారి చెప్పి గలరా?” అని అడిగేవాడు వినయంగా. యువ ప్రాయంలోనే ను త్వమగ్న రించి ఎందుకు ఆలోచిస్తున్నాడా? అని అతని కేసీ అందరూ వింతగా చూడసాగారు . ఆలోయ గురించి తామెన్నడూ వినలేదని చెప్పేవారు.

అఖరికి ఒకపిండు పుడు నలి తాచిపడ్డత . మోనీసింగ్ ప్రశ్న విన్నానో, “నువ్వెందుకు ను త్వలోయ కు వెళ్ళాలనుకుంటున్నావు?” అని ఎదురు ప్రశ్నవేశాడు. మోనీసింగ్ తన దీనగాధను వివరంగా తెలియజేశాడు . అంతా విన్న వద్దుత పుండహాసం చేసి, “నాకు ను త్వలోయ కు వెళ్ళే పూర్ణం తెలియదు గాని, ఆ పూర్ణం తెలిసిన ఒకవద్దురాలి గురించి తెలుసు. ఆమె మృతంతో ఎవరికీ తెలియదు . బహిశా ఆమె కు రెండు పూర్ణ వందల సింపత్తురాలు ఉంటాయని చెప్పుకుంటారు. అయితే, అమెను చూడా

లంటే ప్రతంలా కొన్ని కఠిన నియమాలు పాటించాల్సి ఉంటుంది. స్త్రీలకేనూ చూడకూడదు. స్త్రీలు వండిన భోజనం తినకూడదు. నలభై ఒక్క రోజులపాటు, రోజూ పూర్తి పైటలా స్నానం చేయాలి. వద్దురాలికి ఇవ్వడానికి తెల్లటి పట్టు శాలువా సింపాల్చుంచాలి. ఈ నియమాలు పాటించి నిర్మలమైన మనస్సుతో నాదగ్గరికి వచ్చావంటే, కొండల కవతల ఉన్న వద్దురాలి గుడిసేకు వెళ్ళే వూర్గం చెబుతాను,” అన్నాడు.

“తవుర్లు విధించిన నిబంధనలు తు.చ. తప్పికుండా పాటించి, ఈనాటి నుంచి నలభై రెండవ రోజు తవురిని వచ్చి దర్శిస్తాను,” అని చెప్పి, మోనీసింగ్ తిరిగివచ్చాడు.

నలభైఒక్కరోజులు ఆడవారి పుంజు చూడకుండా, పూర్తి పైటలా స్నానం చేసి, స్వీయంగా వండుకుని, ఒక్క పైట పూత్రం తీంటూ రాత్రింబవళ్ళు దైవ ప్రార్థనతో గడిపాడు.

అతడు వద్దుణ్ణి చూడబోయాడు. అప్పడా యైన అతడికోసం ఒకసంచీ, ఒక ఈటె, ఒక చెంబు, ఆహారం సీడ్లం చేసీ ఉంచాడు. వద్దురాలి కోసం ప్రత్యేకంగా నేసిన తెల్లపట్టు శాలువాన ఇచ్చాడు. మోనీసింగ్ వద్దుడి వద్ద సేలమా తీసి కుని, పూరానమన్న కొండలు, కోనలు, అడవలు, దాటి అవలికి వెళ్ళాడు. కొండలెక్కడ అతనికి అంత క్షణంగా కనిపించలేదు. అయితే, అవతలి వైపు చేరాక వద్దురాలి గుడిసేను కన్న గొనడం కష్టంగా తోచింది.

ఆఖరికి అడవిలో ఒక చోట సింపు తల వ్రేదే శంలో చిన్న గుడిసె ఒకటి కనిపించింది. మోనీసింగ్ గుడిసేను సింపు పీచి, “అవ్వా,” అని పిలుస్తూ, తలుపును మెల్లగా తెరిచి చూశాడు.

చందమామ

లోపల పుంచం వీధు దారులు పిడ్ల ముఖంతో, పిల్లల్లాంటి కాళ్ళు చేతులతో ఒక వద్దురాలు కనిపించింది. తన సించి నుంచి తీసి, తెల్లటి పట్టు శాలువాను ఆమెకిచ్చాడు. వద్దురాలి పుంజు సంతోషంతో ద్రాశించింది. “నా నుంచి నీకేంకావాలి, నాయనా?” అని అడిగింది ఆప్యాయంగా.

“అవ్వా, పుత్తూలోయకు వెళ్ళాలనుకుంటున్నాను,” అన్నాడు మోనీసింగ్.

“అంతేనా?” అని అడిగింది వద్దురాలు ఆశ్చర్యంగా.

“అమ్మో, అవ్వా, అక్కడ నా ప్రాణనిహాన రాల్చేవు పువతిని చూడాలనుకుంటున్నాను. ఆమెను మళ్ళీ రాజభవనానికి తీసుకువెళ్ళి,

అమె అంగీకర్చి, వివాహివూ డాలను కుంటు న్నాను,” అన్నాడు మోసీసింగ్.

“నువ్వమెను అక్కడ కలుసు కోగలవో? లేదో? నాకు తెలియదు. పురణించిన వాళ్ళు, వెన్నెల్లో గడుదానికి అక్కడికి వస్తారన్న విషయం వూత్రం తెలుసు. అయితే, ఒక విషయంలో నిన్ను హెచ్చరిస్తాను. నువ్వమెను చూశా వంటే, ఎట్టి పరిస్థితులలోనూ ముట్టుకోడదు. వూట్లాడ వచ్చు. ఆమె సివూ ధానం కోసం ఎదురు చూడవచ్చు,” అని చెప్పి, వృద్ధురాలు పుత్తులోయ కు వెళ్ళి మార్గానీ, చంద్రోదయం అత్యంత వరకు రాత్రుల్లో అక్కడవేచి

ఉండవలసిన చోట నూ వివరించింది.

మోసీసింగ్ పొద్దు గూ కి చీకటిపడెంతవరకు అక్కడే ఉండి, ఆ తరవాత పుత్తులోయ కేసీ బయలుదేరాడు. చంద్రోదయం అయిందా లేదా అని అత్తగారూ చెప్పుకోవలసిన వంచి చూస్తూ ముందుకు నడవసాగాడు. సీద్ధంగా ఉదెను పట్టుకుని వెళ్ళి సప్పిటికీ, అదృష్టశాస్త్ర ఎలాంటి వన్య పు గమూ దారికి అడ్డంగా రాలేదు. చంద్రోదయ పుల్లింది. వూరంగా వెన్నెల కాంతిలో ఉన్నట్టుండి కొన్ని అందమైన ఆకారాలు పూలమొక్కల పుధ్య నడయాడడం కనిపించింది. ఆ ఆకారాలలోయ వరాణి పుదు వంటి ఎవరా అని మోసీసింగ్ అత్యంతగా చూశాడు. యువరాణి పాలకతో ఒక ఆకారం కనిపించగానే, అవి తోత్సాహంతో వెళ్ళి చేయి పట్టుకుని, “యువరాణీ! నాతో వచ్చేయ్. నిన్ను వీ తల్లిదండ్రుల వద్దకు తీసి కు వెళతాను,” అన్నాడు.

పుత్ర ణమే యువరాణి అదృశ్యమైపోయింది. మోసీసింగ్ ఏమి చేయ దానికి తెలియక అలాగే శిలలా నిలబడ్డాడు. ఆ తరవాత యువరాణి జాడ కనిపించలేదు.

తెల్లవారాక వచ్చురాలి గుడిసేకు తిరిగి వెళ్ళి, బరిగిన సింగతి వివరించాడు. అంతా ఓర్పుగా విన్న వద్దరాలు, “ఈ రోజంతా ఇక్కడే ఉండి, పొద్దు పొయక నీ గ్రుయ సీని వెతుక్కుంటూ మళ్ళీ అక్కడికి వెళ్ళవచ్చు. అయితే, ఆమెను చూసినప్పుడు తాకడానికి వూత్రం ద్రియ త్నించకు,” అన్నది.

సూర్యాస్తమయమై చీకటి పడ్డాక మోసీసింగ్ పుత్తులోయ కేసీ బయలుదేరాడు. అయితే, ఈ రోజు అతడు రుదెను తీసుకు

వెళ్ళలేదు. చేతిలో ఈటె పట్టుకుని ఉండడం వల్ల ఎప్పుడూ వరాణి తనను గుర్తించక పోవచ్చుని అనుమానం వచ్చింది. చంద్రుడు ఉదయించి, చల్లని వెన్నెలలు వెదజల్లుతూండగా అతడు అక్కడికి చేరుకున్నాడు. ఎప్పుడూ కనిపించే తాకకుండా పూట్లాడాలని దురుగా నిశ్చయించుకున్నాడు. పునస్థిలో దేవుణ్ణి ప్రార్థించాడు.

అశ్వరథం పుట్టించే దూరం నుంచే అతన్ని గుర్తించి, “మోసాసింగ్! నన్ను వెతుక్కుంటూ ఇంత దూరం వచ్చావా? ఈ చోటనెలా కనుగొన్నావా?” అంటూ ఎప్పుడూ వరాణి అతని దగ్గరికి పరుగుత్తుకు వచ్చింది.

మోసాసింగ్ అమెను తాకకుండా ఉండడానికి జాగ్రత్తపెట్టాడు. ఎప్పుడూ వరాణి నదిలోకి దిగి కనిపించకుండా పోయినా నుంచి, తన పిడినపాట్లను, చేసిన సాహసాలను వివరించి, “నాతో వచ్చేయ్. నిన్ను రాజభవనానికి తీసుకు వెళతాను. మీ తల్లిదండ్రుల అనుమతితో వివాహం వుండాలి,” అన్నాడు అతడు.

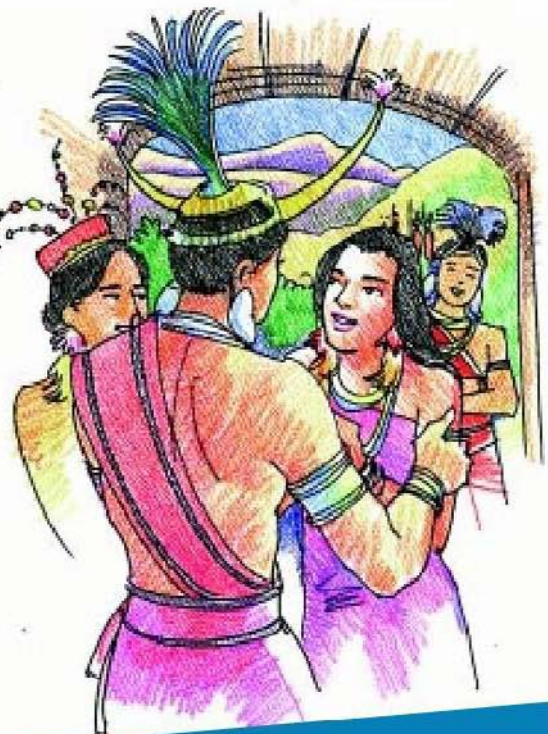
“తప్పకుండా వస్తాను మోసాసింగ్! వెనక్కు తిరిగి చూడకుండా నువ్వు వెళ్తున్నావు నీ నడక నీ నీళ్లు అనుసరించవస్తాయి. కొండను ఎక్కి ఆవలికి వెళ్ళాక నీ నీళ్లు పేరుపెట్టి పాలు స్తావు. అప్పుడు వెనక్కు తిరిగి చూడవచ్చు,” అన్నది ఎప్పుడూ వరాణి.

తన పట్టగల నిజమైన ప్రేమను బయటపెట్టిన యువరాణిని మోసాసింగ్ పరిపూర్ణంగా విశ్వసించాడు. పువ్వులలో నుంచి వెనుదిరిగి, అడవిలో, కొండల దాటి కొండను ఎక్కుతూ నువ్వు తూరుపు దిక్కున వెలుగురేఖలు కనిపించసాగాయి. ఆ సమయంలోనే అతని అనుమతి పొంది మృదువైన కంఠస్వరం వినిపించడం మామ

చింది. పట్టరాని ఉత్కంఠతో మోసాసింగ్ దగ్గరికి వచ్చింది. అతడమె చేయి పట్టుకుని పిరవూ నందంతో నువ్వు కు నడిచాడు. ఇద్దరూ రాజభవనం సమీపించారు.

తన గారాలపట్టి నువ్వు వంటి తిరిగి రావడం చూసి అనుమతి తల్లిదండ్రులు ఎల్లలు లేని ఆనందం పోందారు. వెనువెంటనే మధుసంతి, మోసాసింగ్ వివాహిని నానూలలో దిగారు. వెళ్ళవంగా వివాహం జరిపించారు. మోసాసింగ్ ను యువరాజుగా ప్రకటించారు. నూతన దంపతులు సంతోషకరమైన జీవితాన్ని ప్రారంభించారు.

మోసాసింగ్, యువరాణిని వెతుక్కుంటూ తన మృత్యులోయకు ఎలా వెళ్ళిందో వేరవ్వరికి చెప్పలేదు. అది అతనిలో రహస్యంగానే పులిపిపోయింది.

సాహితీ కదంబం

పంజరం విలుక

కృష్ణాపేతం జచ్చిందార దివాణంలో గ్రూపు స్టాగా పని చేస్తూన్న రావు చంద్రయ్యకు భార్య, ఇద్దరు పిల్లలు ఉన్నారు. భార్యబుర్ర జానకి. పిదళ్ళ కొత్త కూబర్ర వు రళి. కూత్ర ర్ర ల్మోకి ఏడళ్ళు. రావు చంద్రయ్యకు పిల్లలందఱు వూ వ్రెతి. రోజూ పని నుంచి తిరిగి వచ్చేప్పుడు పిల్లలకు ఏదైనా తిన్న బండారాలు గాని, ఆట వస్తువులు గాని కొని తెచ్చేవాడు.

ఒకనాడు రావు చంద్రయ్య, భార్యపిల్లలను వెంటబెట్టుకుని అత్తగారి ఊరైన నీలకంఠాపేతంలో జరిగే తిర్ర నాళ్ళకు బయలుదేరాడు. వాళ్ళు వూర్గవు ధ్యంలో ఒక వూవు డి తోటలో కొంతసమీపి శ్రాంతి తీసి కున్నారు. అప్పుడు ఆ తోటలోని పిర్రలు, వుఖ్యంగా చిలుకల కిలికిలారావాలు పిల్లలను ఎంతగానో ఆనందపరిచాయి. వుర్ర నాడు సాయంకాలం, తిరునాళ్ళు చూడడానికి తండ్రివెంట

లతో బయటికి వచ్చి, ఒక చీటీ తీసి అతని చేతికి ఇచ్చి, అతడిచ్చే సేనగగంజను అందుకుని లోపలికి వెళ్ళడం చూసిన మురళి ఎంతగానో మురిసి పోయాడు. తనకూ అలాంటి చిలుక ఒకటి కావాలని తండ్రిని అడిగాడు.

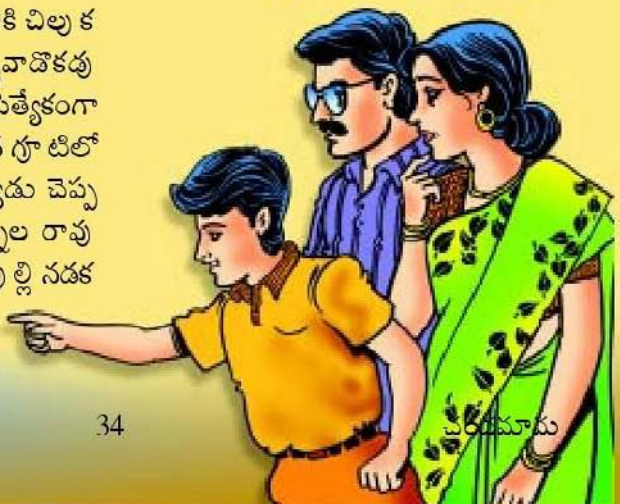
“స్వచ్ఛగా తిరిగే చిలుకను పట్టి బంధించడం చాలా తప్పి. అది దానొస్వచ్ఛను హరించినట్టువస్తుంది,” అని తండ్రి ఎంత చెప్పినా వాడు వినిపించుకోలేదు. తెచ్చి తీరాలని పట్టుబట్టాడు. ఇంటికి తిరిగి వచ్చిన వుర్ర నాడు సాయంకాలం తండ్రి తెచ్చి ఇచ్చిన చిలుకను వూసీ ఎంతో సింబరపిడిపోయాడు. రోజంతా దానితోనే గడపిసాగాడు.

ఇలా ఉండగా మురళికి ఉన్నట్టుండి జ్వరం వచ్చి, మూడు రోజులు లేవలేక పోయాడు. తల్లిదండ్రులు వైద్యుడి వద్దకు

వెళ్ళిన మురళికి చిలుక జోస్యం చెప్పేవాడొకడు కనిపించాడు. ప్రత్యేకంగా తయారై చేసిన గ్రూటిలో నుంచి, జోస్యం చెప్పగానే-పంచవన్నెల రావు చిలుక బుల్లి బుల్లి నడక

ఆగస్ట్ 2006

తీసుకువెళ్ళి చూపారు. వైద్య పరీక్షలు చేసిన వెళ్ళుతు ఇది ఒకరకపు పు విషిజ్వరపు నీ, పుంపులు వాడంతో పాటు, రెండు వారాలు మంచం నుంచి కిందికి దిగకూడదనీ, ఒకవేళ బయట తిరిగితే, జ్వరం తిరగబెట్టే అపాయం ఉందనీ హెచ్చరించి పుంపు లిచ్చి పంపాడు.

ఆ కారణంగా మురళి రెండు వారాల పాటు పడక నుంచి కిందికి దిగలేదు. పుంపులు పుంగడం, పుంచం మీద కదలా మెదలక పడుకుని ఉండడం వాడికి పుహా కష్టపు నిపించింది. కాళ్ళు చేతులు కట్టిపడేసేసట్లుంది. జ్వరం తగ్గినా ఎంపుకు బయటకు వెళ్ళవద్దంటున్నారో వాడికి అంత బట్టలేదు. కిటికీ నుంచి బయటకు చూస్తూ, వీధిలో ఆరు కనీ పీల్లల్ని చూసి, తను ఎప్పుడెప్పుడు వెళ్ళి వాళ్ళతో కలిసి ఆరు కుంటానా అని ఎదురు చూస్తూ, 'ఐం ఒక యుగంగా గడపిసాగాడు'.

ఇంటి వసరాలో వేలాడగట్టిన పింజరం లోని చిలుక తన తల్లి అందించే గింజలను తింటూ, లోపలే అటూ ఇటూ తిరగడం- పురళి దిగులు గా గవు నించసాగాడు.

ఆ రోజుతో వైద్యులు చెప్పిన గడువు ముగి

సింది. పురు నాడు తెల్లవారగానే, తల్లి పురళికి వేడినీళ్ళ స్నానం చేర్చింది, "ఇక నువ్వు వెళ్ళి హాలుగా ఆరు కోవచ్చు," అన్నది.

పురళి పింజరంతో సిహా చిలుకను తీసి కుని వాకిట్లోకి వచ్చి, పింజరం తలుపు మీద తీసి, "పిదానా రోజులు ఒక గదిలో పిద కుని ఉండడమే బందిఖానాలా అనిపించింది. అది ఎంతటి కష్టమో తెలియవచ్చింది. నిన్ను పింజరంలో బంధించి, హింసించను. వెళ్ళి హాలుగా, స్వచ్ఛగా తిరుగు!" అంటూ చిలుకను వదిలిపెట్టాడు.

చిలుక కిలకిలవుంటూ ఎగిరి పోయింది. పురళి పుఖం ఆనందంతో ప్రికాశించింది!

-శ్రీనిధి, మదురై

కూతురు : నేను ఇప్పుడే ఒక రూపాయి నాణెం పుంగేశాను. వెంటనే నన్ను డాక్టర్ దగ్గరికి తీసుకువెళ్ళండి. తండ్రి : వద్దు, వద్దు. డాక్టర్ వంద రూపాయలు పుంగేయగలడు!

ఎమ్.ఆర్. గణేష్ కుమార్, చెన్నయ్

వింతకల

శివమణి వాడికి పాతికేళ్ళ వయస్సోచ్చినా, చదువు అంతా లేదు. వాడికి పుస్తకాలతో కన్నా జంతు మంత్రోన్నహిం జాస్తే. వాడు వేళ పీల్చుకుని ఎత్తుకుని పుట్టాడేవాడు. ఇంట్లోకి వచ్చిన ఎల్ల కల్లీ, బల్ల కల్లీ చాకచక్యంగా పిట్టి, గోనె సంచీలో వేసుకుని, ఊరికి పూరంగా మళ్ళీ పాత బడిన సత్రం దగ్గర వదిలి వస్తాడేవాడు.

శివమణికి, ఆ ఊళ్ళో పొల వ్యాపారం చేసే చెంగయ్య కూతురు నీలవేణి అంటే చాలా ఇష్టం. ఒకనాటి సాయంకాల వేళ శివమణి, కాలవ గట్టున మళ్ళీ వేపి చెట్టుకింద కూర్చుని ఏవో కూనిరాగాలు తీస్తూండగా, నీలవేణి బిందెతో కాలవనీళ్ళ కొసం వచ్చింది. శివమణి ధైర్యం తెచ్చుకుని, “నేను నిన్ను పేళ్ళి చేస్తా కొవలను కుంటున్నాను, నీకు ఇష్టమేనా?” అని, నీలవేణిని అడిగేశాడు.

“ఆ సింగతి పూ నాన్నతో పూట్లాడు!” అని నవ్వుతూ వెళ్ళిపోయింది నీలవేణి.

పేళ్ళి కూతురు సింగం బాబుని కుంది, తతివూ సగం చెంగయ్య మామ ఒప్పేసు కుంటాడు - అనుకుంటూ వెళ్ళిన శివమణి పూటలు విని, అగ్గి వీధి గురించి అరుస చెంగయ్య, “ఉద్యోగం సిద్ధ్యోగం అంటూ ఏమీ లేకుండా, ఎల్ల కల్లీ, బల్ల కల్లీ పిత్త తూ ఊరు వీధి తిరిగే సాపురికి, నా కూతురు ర్నిచ్చి వేస్తానా? వెళ్ళు! వెళ్ళు!” అనేవాడు.

చెంగయ్య పూటలు శివమణి చాలా అవమానం అనిపించాయి. ఆ రాత్రి వాడికి ఒక వింత కల వచ్చింది. శివమణి నిప్పు ద్రంలో ఈడుతున్నాడు. సిమ్మి పిందో, ఒక నల్లటి గిరజాల జుట్టు పుసిమ్మ నిగి పాత్రా కనిపించాడు. శివమణి అతణ్ణి కాపాడే ఉద్దేశంతో ఒడ్డుదాకా తొన్ను కువచ్చాడు. అదే నిప్పుయంలో, ఒక పేద అల వచ్చి తాకడుతో ఇద్దరూ ఎగిరి ఒడ్డున పడ్డారు. ఐతే, గిరజాలవాడు ఒక గొర్మిలోనూ, శివమణి ఒక ఇసుక దిబ్బ వీదా పిడడం జరిగింది. ఆ పురుణం శివమణికి

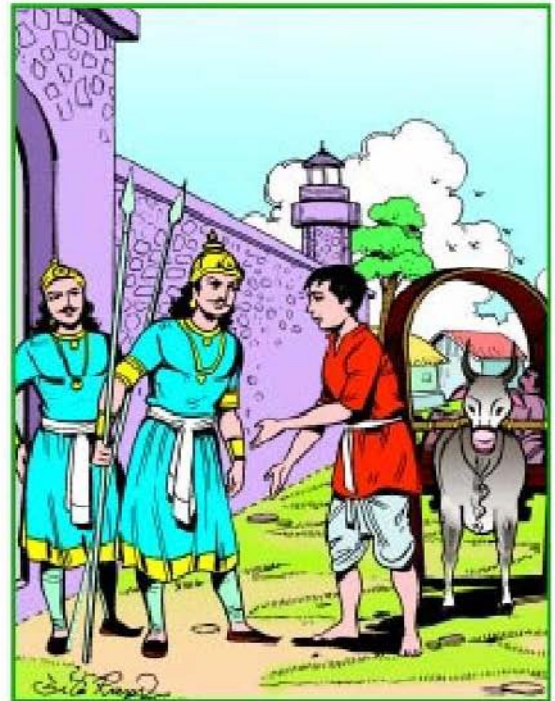

మెలుకువ వచ్చేసింది. ఈ వింతకలకు అర్థం ఏమిటో శివణికి బోధపడలేదు. ఊర్ కు అల్లంత ధూ రులో మళ్ళీ అడవికి ఆవల కొండ గుహలో మూడే మెల్లకంటి బాబా, కలలకు అద్దాలూ , ఒక్కొక్క సారి వాటిని నిజం చేసి కునే మార్గాలూ చెబుతాడని, ఊళ్ళో జనం చెప్పుకునేవారు . తన వింతకల అర్థం తెలుపు కోవాలని శివుడు, ఆ బాబాను వెతుకుతూ బయల్దేరాడు .

అడవి వు ధ్యలో ఒక చోట సిన్నటి గు లక రాళ్ళ దారిమూది. శివణు ఆ దారిలో కొద్ది ధూ రు వెళ్ళగానే, అనుకోకుండా ఉభృతంగా వర్షం ఆరంభమైంది. వాడు పక్కనే వున్న అప్పువారి గు డి అగు గు వీ ద తలదాపు కు న్నాడు . చూ స్తిండగానే చుట్టూ చీకట్లు కప్పుకున్నాయి .

ఆ సమయంలో అటుగా ఒక ఒంటెద్దు గూ డు బండివచ్చింది. దాన్ని చూ డగానే శివణి ప్రాణం లేచి వచ్చినట్టుంది. వాడు గబగబా దాని దగ్గరకు వెళ్ళాడు. వాడికి బండితోలుతున్న వాడెవడూ కనిపించలేదు . లోపల ఒక వు నిషీ పిడు కునిమన్నాడు . శివణు బండి లోపలికి పొర్లు అతణ్ణి పిరిించి చూ డగా, ఒళ్ళు కుంపిటిలా కాలిపాతు న్నది. ఆ జబ్బు వు నిషీ వీ ద శివణికి ఎక్కడలేని జాలీ కలిగింది. ఇతడెవరో కాని, సాధ్యమైనంత త్వరలో వైద్య సిహాయం లేకపోతే చామాఖాయం-అను కుంటూ , వాడు బండిని రాజధాని నగరం కేసీ నడిపించాడు .

నగరం చేరేసిరికి స్థి ర్యోదయం అవత్తు న్నది. శివణు బండి ఆపి, అక్కడ కనిపించిన

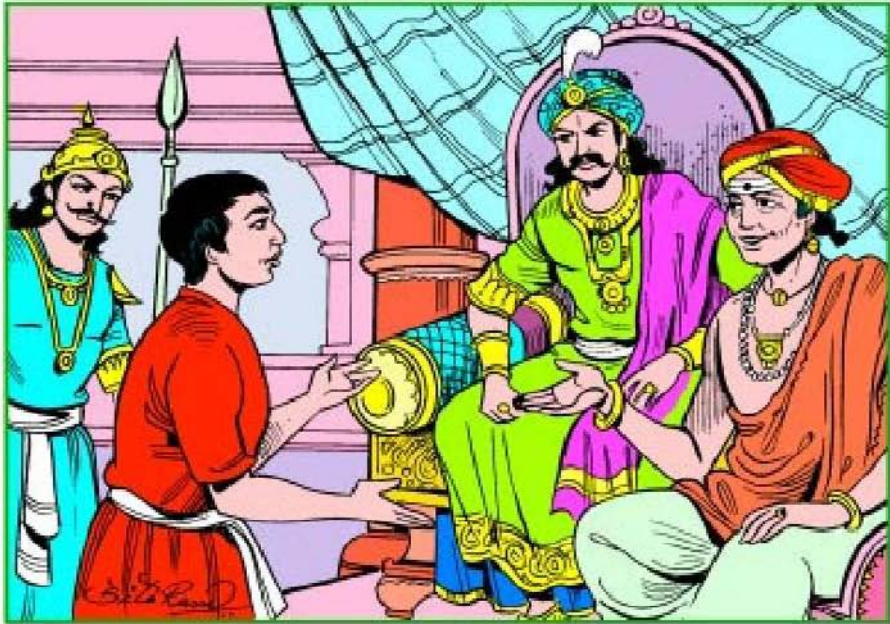

నలు గు రు రాజభట్ట లను, “అయ్యా, ఈ దగ్గర్లో మంచి వైద్యుడెవరైనా వున్నారా?” అని అడిగాడు .

రాజభట్ట లు వాడికేసీ అను వూ నిస్తూ చూ సీ, “ఇంతకూ నువ్వెవరివి?” అంటూ కట్టు మూ ప్రిశ్నించి, బండిలోపలికి చూ శారు . ఆ వు రు ణం భట్ట ల్లో ఒకడు, “బాబో! ఈ స్థి హిలేకుండా పిడిమన్న వాడు గజదొంగ గు ండన్న!” అంటూ కేకపెట్టాడు .

భట్ట లు బండిలో వెతికి చూ డగా, గు ండన్న పిక్కన మళ్ళీ పేట్టలో కొన్ని సగలూ , పు రి కొంత దొంగ సొత్తు కనిపించింది.

“చూ దబోతే ను వ్న వ్న, గు ండన్నాతోడు దొంగల్లా మన్నార!” అంటూ భట్ట ల్లో ఒకడు, శివణి మెడపట్టుకున్నాడు. శివుడు బాధతో గిలగిల్లాడి పొత్తూ, “అయ్యా, నాకు దొంగత

నాలు చేసేంత తెలివీ, ధైర్యం వుంటే, నా మెడ మీద పుట్ట చిక్కేది కాదు . రాత్రి నాకొక వింత కల వచ్చింది. దాని అర్థం ఏమిటో తెలుసుకు నేందుకు అడవికి ఆవల కొండ గ్రహిలో ఉన్న మెల్లకంటి బాబా దగ్గరకు బయల్ పడి, గ్రహి చారం బావోక దారి తప్పి ఇటు వచ్చి, వ్రీ పొల బడ్డాను,” అన్నాడు .

ఆ వెంటనే భటుడు, శివుడి మెడపట్టు వదిలి, “అ మాట ముందే చెబితే పోలా! నేనూ , నీలాగా ఆ మెల్లకంటి బాబా భక్తుణ్ణి. ప్రితి అపూ వాస్యో రోజూ వెళ్ళి, ఆయన దర్శనం చేసి కుంటూ టాను . ఏమైనా ఉద్యోగధర్మం పొటించాలి! నువ్వు బాబా భక్తుడివో లేక గజదొంగ అను చర్చిడివో, ఆ పు హారాజుగారే తేల్చాలి,” అంటూ రాజుగారి దగ్గరకు తీసి కు

పోయాడు . ఆ విధంగా దొంగ గ్రంథాన్ని, కొత్తలు దగ్గరకూ, శివయ్య కొలు మతీరిమన్న రాజుగారి దగ్గరకూ చేరారు . భటుడు , జరిగిందంతా రాజుగారికి విన్నవించాడు .

రాజు, శివయ్యకి సీపీ “గా చూసీ, ఒకసారి తలపింకించి, “ఒరే, గజదొంగ గ్రంథాన్ని సిహి చర్చిడా! నువ్వు చెప్పకోవలసిందేవు న్నా మన్నాదా?” అని అడిగాడు .

శివయ్య చేతులు జోడించి, “పు హారాజా! నేను గ్రంథాన్ని సిహి చర్చి ణ్ణికాదు , అను చర్చి ణ్ణికాదు ,” అని, తనకొచ్చిన వింతకల గ్రంథం, ఆ తర్వాత జరిగినదంతా రాజుకు చెప్పాడు.

రాజు చిరు నవ్వు నవ్వి, దాపితానేమన్న రాజగు ర్న ముఖేసీ చూశాడు . రాజగు ర్న మా శివయ్యకి జాలి పిడు తూ న్నట్లు చూసీ, “ఒరే,

నువ్వు వింతకలలో నీటవు ను గు తు న్ను
గిరజాలవాణ్ణి రోంచబోల్చు , ఆ ప్రియ త్నంలో
ఒడ్డునపిడిన చేపిలా చిక్కుల్లో పిడ్డామ్మా అని
నవ్వి, రాజుతో, “వీధు నిర్దోషి, వు హారాజా!”
అని చెప్పాడు.

అది విన్న శివతల్లి ఉత్సాహంగా, రాజు
గురువారం, “స్వామీ, నమస్కారం! నేనామెల్ల
కంటి బాబా దర్శనానికి వెళ్ళే శ్రమ తప్పిం
చారు,” అన్నాడు.

అంతలో పక్కనవున్న గదిలోంచి, పన్నెం
డేళ్ళ రాజకుమారి కెప్పుడుని కేకలు వేస్తూ,
తండ్రి దగ్గరకు పరిగెత్తుకు వచ్చింది జడను
అట్టూ ఇట్టూ ఊపుతూ. ఆమె జడను ఒక
బల్లి కర్మ వు కుని మాడడం, శివతల్లి కంట
బడింది. బహిశా, రాజకుమారి జడలోని
వుల్లెలలో మన్న ఏదో పిత్తు గు న్న పిట్టుకు
నేంపు కు బల్లి అక్కడ చేరిమాట్టుంది!

శివతల్లి చప్పిన వుంపు కు పొర్లు , బల్లి
మెడనురెండువేళ్ళ వు ధ్యఅదివి పిట్టుకుని
ఇవతలికి వచ్చాడు . యువరాణి ఇది కలా
నిజమా అని ఆశ్చర్యపాత్రా చూస్తూన్నంతలో
వాడు చక చకా వెళ్ళి, బల్లిని రాజప్రాసాదం

గోడ వీచి అవతలకు విసిరివేసి తిరిగి
వచ్చాడు .

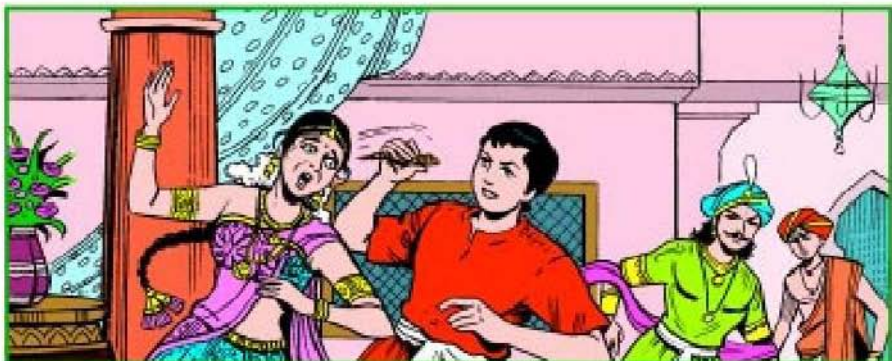
“ఎంత ధైర్యం! బల్లులంటే నీకు
భయంలేదా?” అని అడిగింది యువరాణి
శివతల్లి.

ఆమె ప్రశ్నకు శివతల్లి వినయంగా, “పూ
డొళ్ళో ఎవరి ఇంట బల్లులు , ఎల్ల కల్ల
మన్నా, నేను పిట్టి దూరంగా విడిచి వస్తాం
టాను . బల్లిని చంపిడం, పీల్చిని చంపిడం
వుహాపాపం టాను గదా!” అన్నాడు .

అప్పటివరకూ జరుగు తూ న్నదంతా ఆసి
క్తిగా చూస్తూన్న వు హారాజా శివతల్లితో, “నీకు
రాజ ప్రాసాదంలో బల్లులే కాదు , ఇతర
పిత్తు గూ పూటా చేరకుండా చూస ఉద్యోగం
ఇవ్వదలిచాను , ఇష్టివే నా?” అన్నాడు .

“అంతకన్నా నాక్కావలసింది వురేలేదు ,
వుహారాజా!” అన్నాడు శివతల్లి తలవంచి.

ఈ విధంగా సావరి శివతల్లికి రాజుగారి
దగ్గర ఉద్యోగం దొరికింది. ఈ సింగతి విన్న
చెంగయ్య, తన కూతురు నీలవేణిని, శివతల్లి
కిచ్చి ఊరివాళ్ళందరూ ఆశ్చర్యపడేలా అట్ట
హాసింగా పేళ్ళిచ్చేవాడు .

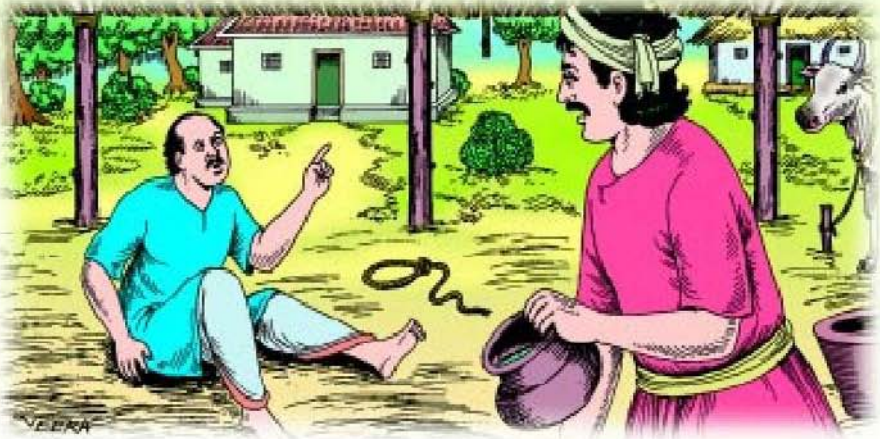
కిష్టపు ఉరితాడు!

పాతకళ్ళ క్రితం కట్టు బట్టలతో ఇరవైయేళ్ళ యువకుడిగా కొండూరుకు వచ్చిన కిష్టపు ఇవాళ ఆ గ్రామంలో చెప్పకోతగ్గ రైతుల్లో ఒకడు. రాత్రి పగలూ అని చూడకుండా కష్టపడడమే తన ఎదు గ్ర దలకు కారణం అని కిష్టిప్పి అను కుంటాడు . అల్లు తే, గ్రావు స్థిలు వూ త్రం అతడి పిననారితనాన్ని చాటు మాటుగా దెప్పిపొడుస్తూ, ఎందుకూ కొరగాని ముష్టి చెట్టుగా అతన్ని చెప్పుకుంటారు.

సికాలంలో వర్షం కురవడంతో ఆయే ధృ వేర్ శనగపింట బాగా పిండింది. గిట్టు బాట్లు ధర పలకడంతో రైతులందరూ పంటను అప్పటికప్పుడే అమ్ముకున్నారు. కిష్టపు మాత్రం ఇంకా ఎక్కువ ధర కావాలని శనక్కాయ లను ఎండబెట్టి నిలు వచేసి కళ్ళంలో తనే కాపిలా కాయ సాగాడు .

అల్లు తే, ధర పేరగకపాగా, రోజురోజుకూ దారు ణంగా పిడిపాసాగింది. ఆ పిరిస్థితిలో నష్టాన్ని తలు చు కుని తట్టు కోలేని కిష్టిప్పి, ఒకనాడై ఆమూన కట్టేపిలు పిశు తనవై డకు తగిలించు కుని పిశు మూ కొట్టంలో ఉరేసి కోదోయా డు . సివు యా నికి అట్ట కేసీ వచ్చిన పిక్కింటి పాలేర్ జల్లయ్య, దాన్ని చూ డడంతో పరుగునవెళ్ళి, వాసానికి కట్టిన ఉరితాడు ను తెగకోసి, క్లిప్పిను నేలపేసిదు కొబెట్టి, వు ఖం ప్రి ద నీళ్ళ చల్లాడు . కళ్ళ తెరిచి చు ట్టు పిక్కల కలయ జూసిన కిష్టిప్పి, “ఒరే, జల్లయ్యా, మామూలు తాడనుకుని బంగారంలాంటి పలుపును రెండుగా తెగకోసి పినికిరాకుండా చేశావే! దాని ఖరీదు ఇవ్వకపోతే ఊరు కోను ,” అన్నాడు .

- మంజుభారతి

సీతారామయ్యగారి పనివాడు

బలిపితంలో మాడే శేఖర దనే వాడికి పిసీ ప్రాయంలోనే, తలదండ్రు లిద్దరూ పిడవ ప్రిహ దంలో వు రణ్టు, పై నహా వు జోగ్ర లు తన ఇంటికి తీసుకెళ్ళాడు. ఆయన భార్య వెంకమ్మకు, శేఖర ణ్ణి పేంచి పేద్ద చేయ దం ఇష్టం లేదు . అందు కని, ఇంటి పినంతా వాడి చేతచేయి చడవు కాక, రోజూ ఏదో వంకపేట్టి వాణ్ణి తిడ్డది, కొడ్డది. శేఖర డు కిక్కురు వు న కుండా, ఆమె ఆగడాలను సహించేవాడు .

అది గవు నించినజోగ్ర లు , అవు నీ విషయ మైవు ందల్లా, “నీకు నావీ ద లేనిపాని అవు నూ ను కానీ, నేన నీ నే నల్లు ణ్ణికన్నబిడ్డకుంట్ ఎక్కువగా చూసి కుంటు న్నాన . కావాలంటే శేఖర ణ్ణి అడిగి చూ డు!” అన్నది వెంకమ్మ వెంటనే.

జోగ్ర లు , “శేఖరుడు మెతక మనిషి. వాణ్ణి ప్విడు వీలిచి అడిగితే, రాచిరంపాన పేడు త్రున్న నీ గు రించి కూడా పోల్చు పూ ట అనడు. ఆ మంచితనానికెనా కరిగి నువ్వు నీ ప్రవర్తన చూ ర్చుకోవాలి,” అన్నాడు. వెంకమ్మకు కోప

మొచ్చి, “నీ మేనల్లుడు నిజంగానే మెతక వు నిషి అయి తే, శిషితులోని నెతారావు య్య ఇంటికి పంపు. అక్కడెన్నాళ్ళు పని చేస్తాడో చూ స్తాన!” అన్నది.

“నేన బ్రతికుండగా, నా వే నల్లు ణ్ణి పిరా ల్లి ంట పినికి పింపివు ంటావా? నీది నాల్లి కా, తాటిపిట్టా?” అంటూ అరిచాడు జోగ్ర లు .

ఈ గొడమతా చూ సీశేఖర డు , “పూ మూ వ్వా! అత్తయ్య నన్ను రాచిరంపాన పేడు తోందని నేననలేదు . అందు కని దాన్ని గు రించి ఇక పూ ట్లాడెడ్డు. ఐతే, నువ్వు చెప్పేవన్నీ అబద్ధాలు కావని అత్తయ్యకు రు జుమచేయూ లి కదా! నేన మెతక వు నిషినని రు జుమచేసి కునేం డు కు కొన్నాళ్ళ శిషితులో నెతారావు య్య గారి దగ్గర పని చేసొస్తాన ,” అన్నాడు .

శేఖర డి పిరిస్థితి తన ఇంట్లోకంటే, నెతా రావు య్య ఇంట్లోనే మెరుగ్గావుండొచ్చునని భావించి, జోగ్ర లు కూడా అందు కంగీకరిం చాడు . అలా శేఖర డు , నెతారావు య్య దగ్గర పనిచేసాడు గా చేరాడు .

బయ్య టివాళ్ళు కూడా సిలహాలకు నెతా
రావు య్యవద్దకు రావడం తగ్గించారు .

నెతారావు య్య అంతా తనను నిర్లక్ష్యం చేస్తున్నారని అనుభూనించాడు. దానికీతోడు వద్దపిరింగుమొక్కపిరి, చిరాకు ఎక్కుమూర్ఖులు. అది భరించలేక అరుంధతి, ఆయన సింహతనముల కొదవి, ఆ బాధ్యతను పీల్చులక్ష్మి గించింది. కొడుకులు, కోడళ్ళు, కూతుళ్ళు, అల్లుళ్ళు, వున్నవల్లు, వున్నవల్లు, ఆయనను వంతుల వారీగానువింపు కునేవారు. వాళ్ళంత జాగ్రత్తగామన్నా, నెతారావు య్య తనకదోలోట్ట బరిగిందని ప్రీతిరోజూ రభస చేసేవాడు.

చాలా రోజుల తర్వాత, వాళ్ళింటికి చుట్టూ పూమీగా వచ్చిన పేద్ద కోడలి తాతగారు నుసీంహిం, ఈ గొడుమతా విని, నెతారావు య్య ప్రివర్తనకు నొచ్చుకున్నావు . అప్పిదు అరుంధతి, ఆయనకు ఇటీవల తన ఇంట్లో అందరికీ నెతారావు య్య సిని స్విగ్గా మారినవైనం చెప్పింది.

అది విన్న నరసింహం నవ్వి, “కొన్నేళ్ళ క్రితం నాకూ, మీ ఆయన కొచ్చిన సిపూర్వ వచ్చింది. అప్పియ్య మీ ఆయన నా అవసరా లన్నీ పూనుంపు కు ప్రిత్యేకంగా వేరే బయటి పు నిషిని పేట్టుకొవు న్నాడు . ఆ తర్వాత మా ఇంట్లో ఏ గొడవలూ లేమాకాబట్టి మీ రూ అదే పినిచేయండి,” అని నిలబా ఇచ్చాడు .

ఆ సలహాను అరుంధతి వెంటనే అమలు చేసింది. ఐతే, నెతారావు య్యకు ఈ ఏర్పాటు నచ్చలేదు. ఇంట్లో వాళ్ళకు తనంటే పెగటు పిట్ట, వేరే పినివాళ్ళచేతులవల్ల చేర్చి స్పృహ

ఇక, నెతావూ య్య విషియో నికొట్ట, శివ పితంలో ఆయన పేరుమోసిన వ్యాపారే కాక, గొప్పి వ్యవహారజ్ఞుడని కూడాబురు . భార్య అరు ంధతి అను కూలవతి కావడం, కొడు కులూ , కూత్ర శ్రృ లలీసికట్టు గా ఒకే ఇంట్లో ఏక కుటుంబంగా మూడడం, ఆయ న వ్యవ హార దక్షతకు నిదర్శనంగా చెప్పుకుంటారు ఇంటా బయ్య టా కూడా ఎవరికే సివు స్వి వచ్చినా, అంతా తననే సింధ్రిదిస్తారని, ఆయ న కెంతో గురంగా మూడేది.

కొన్నాళ్ళకునెతరావు య్యపీల్లలు పేద్ద
వాళ్ళయి బాగా వ ధ్దిలోకి వచ్చారు . వయస్సి
వీ దపిట్ట త్తన్ననెతరావు య్యకు విఞాంతి
అవసరం అని, వాళ్ళ క్రమంగా వ్యవహారా
లన్నీ తావే చూస్సి కుంటూ , సిప్పిస్సిలవు
తంద్రిదాకారానిచ్చేవారు కాదు . ఇది తెలిసిన

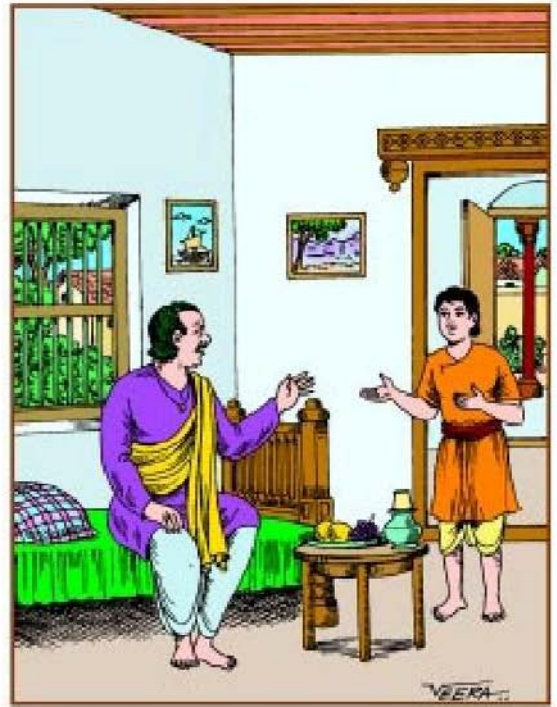

రని ఆయనకు ఉక్రోశంగా మూడి, ఆ కోపాన్మతాపినివాళ్ళు వీధిచూపించేవాడు. అందువల్ల ఏ పినివాడూ ఆయన దగ్గర ఎక్కువ రోజులు పినిచేసువాడు కాదు. ఆయనకు పినివాడు దొరకడం కష్టమైంది. ఈ గడ్డుపరిస్థితుల్లో శేఖరుడు, నెతారావు య్య దగ్గర పినికి కుదరడం, ఇంట్లో అందరికీ సంతప్తీ కలిగించింది.

శేఖరుడు, నెతారావు య్యన భక్తిశ్రద్ధలతో అవిస్తూ, ఏ రోజూ దేనికి లోటు రానిచ్చేవాడు కాదు. వాడేం చేసినా ఆయన ఏదో ఒక లోపాన్ని చూపేవాడు. ఏదో పంకపేట్టి వాణ్ణి తిట్టేవాడు. ఆయనను న్నా శేఖరుడు చిరు న్మూసవ్వేవాడు. ఇది చూసి నెతారావు య్యకు కోపం పేరిగి పోయేది. అలా చూడుతూ సాల్ గడియ్యి. శేఖరుడిని హిను నెతారావు య్యకు ఆశ్చర్యాన్ని కలిగించగా, ఒక రోజున ఆయన, వాణ్ణి, “ఇంతగా నిన్ను తిడుతున్నాను. ఐనా, నీ కిక్కణ్ణించి వెళ్ళిపోవాలనిపించడంలేదా?” అని అడిగాడు.

శేఖరుడు నవ్వి, “ఈ ఇంట్లో అందరూ పుంచివాళ్ళు. నేనెక్కడ కడు మిసిండా తింటున్నాను. కంటి నిండా కునుకు తీస్తున్నాను. ఆపివుచ్చి వంటి పేడ్లు తిడితే, అందులో బాధపడవలసిందేవుంది? పేడ్ల తిట్ల పిన్నలకు దీవెనలని సామెత గదా! నేనెక్కణ్ణించి వెళ్ళను,” అన్నాడు.

ఈ పూటలు వినగానే నెతారావు య్యకు, శేఖరుడిపై అభిమానం పుట్టినా, ఎలాగైనా వాణ్ణి ఇంట్లోంచి పిరియసి, తన వాళ్ళ చేత పిన్నలు చేర్చుంపుకోవాలన్న పట్టుదల చూత్రం

సిడలలేదు. ఇలా మూడగా-నెతారావు య్య కోసివు అన్నట్లు, ఒక రోజున వాళ్ళింటికి ఓ సాధు ముఖచ్చాడు. ఇంటివాళ్ళిచ్చిన భిక్షు న్నెక్కరించి, “నాకీ ఇంటి పున్ను పులందరూ నచ్చారు. వీ లో ఒక్కొక్కరు ఒక్కొక్కటి చొప్పిన ఏదైనా కోరుకోండి. కోరిక న్నాయమైనదైతే నేను తీర్చగలను,” అన్నాడు.

నెతారావు య్య కొడుకులు, అల్లుళ్ళు వ్యాపారులలో అభివద్దిన కోరారు. కూతుళ్ళు, కొడుళ్ళు కలతలు లేని కామితార్ని కోరారు. పునులు, పున్ను రాండ్ర చదు ముజాగారావాలని కోరారు. అర్థంథతి తానెన్ని పుంగళిగా పావాలని కోరుకుంటే, నెతారావు య్య చూత్రం, “నా పును నాకునువలు చేయాలి!” అన్నాడు. సాధు ముఖునిగా నవ్వి, “తథాస్మి!” అన్నాడు.

అప్పుడు నెతారావు య్య శేఖరుణ్ణి పీల్చి, “వీధి కొద్ది వూసాల్సా గా నాకు ఎనలేని సుఖం చేస్తున్నావు. వీణ్ణి కూడా వూ ఇంటి వు నిషీగా భావించి, అడిగిన వరవి వ్వండి,” అన్నాడు.

శేఖరు డు భోగభాగ్యాలు కోరు కుంటా డనీ, ఆ విధంగా వాడు తమ ఇల్లు వదిలి వెళ్ళి పోతే, వు శ్శీ ఇంటి వాళ్ళే వంతు ల వారీగా తనకు పిచ్చు లు చేస్తారనీ అయ్య న ఆశ. కానీ శేఖరు డు వూ త్రం, “నా య్య జవూ ని నెతారావు య్యగారికి శాంతం, సిహిను ప్రసాదించి దీర్ఘాయు ముచ్చు చేయి పడి,” అన్నాడు.

సాధు మూ “తథాస్మి!” అని, “కోరిమాటే భోగభాగ్యాలు నిచ్చి, నీకీ దాస్యజీవితం నుంచి విప్పు క్రికలిగించి మూడేవాణ్ణి. ఇలాంటి కోరిక కోరావేమి టి?” అన్నాడు నమ్మతూ.

“అయ్యో! ఈ కుటుంబంలో ప్రితి ఒక్కరూ ఎంతో వుంచి వారనే కదా, తవు కు వీరి కోర్కెలు తీర్చాలనిపించింది! నెతారావు య్యగారు నన్ను తిట్టినా, ఇంట్లో అందర్నీ ఎలా తిడతారో అలాగే నన్ను తిట్టేవారు. కానీ తిట్టడం వల్ల అయ్య న ఆరోగ్యం పొడేతుంది. ఇంట్లో వు ను ష్చి లూ ఒక్కొక్కరే అయ్య నకు

ధూ రంగా మూటు న్నారు. (ప్రిస్తితానికి భరించినా, ఏదో ఒక రోజున నా సిహినానికీ పిరీ’ రావచ్చు. నేనాయ్య న్ను వదిలి పేడితే వు శ్శీ ఆయ్య నకు సరైన సేవకుడు దొరకడం కష్టం. నేన కానీ, వు డెవ్వరు కానీ కలకాలం అయ్య న్ను సువింపు కోగలగాలనే, నేనాయ్య నకు శాంతం, సిహినం ప్రసాదించవు ని కోరు కున్నాను,” అన్నాడు శేఖరు డు.

ఈ వూ టలకు నెతారావు య్య చలించి పొర్లి, “నా గురించి ఇంతగా ఆలోచించే నీమా పిరాయి వు నిషీవెలాగా తామశీ ఈ రోజు నుంచి ను ప్రవ్వవూ లో ఒకడివి. ను మ్మన న్ను సువింపు, నా వు నిషీ న న్ను వింపించినట్లే!” అన్నాడు.

వెంటనే అందరూ నెతారావు య్య అభిప్రాయంతో ఏకీభవించారు. ఈ విధంగా, వే నవూ వు కిచ్చిన వూ ట ప్రికారం శేఖరు డు తాను మెతకమనిషి నని రుజువు చేసి కు న్నాడు. ఐతే, తిరిగి వే నవూ వు ఇంటికి వూ త్రం వెళ్ళలేదు. ఆ తర్వాత నుంచి శేఖరు డు పినివాడిలాకాక, ఆ ఇంటి వు నిషీగా వాళ్ళతో కలిసే పొర్లు సువాధర్యానికి కొత్త ఆదర్శాన్ని నెలకొల్పాడు.

చందమామ క్విజ్ - 7

Co-sponsored by
Infosys FOUNDATION,
Bangalore

అన్నీ సరైన సమాధానాలు
రాసిన ఒకరికి బహుమతి
రూ. 250లు.*

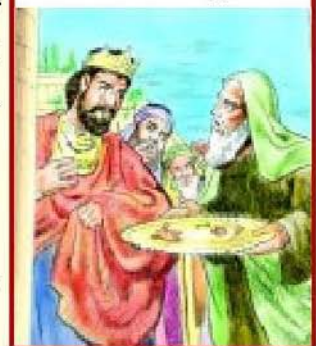
ఈ క్విజ్‌లో అడిగే ప్రశ్నలన్నీ 2005 జనవరి-
డిసెంబర్ మధ్య వెలువడిన చందమామ
సంచికలలోని కథలు, శీర్షికల నుంచే ఉంటాయి.
చదివినవి జ్ఞాపకం ఉంటే వీటన్నిటికీ సమా-
ధానాలు వెంటనే స్ఫురిస్తాయి. లేకుంటే పన్నెండు సంచికలను పక్కన పెట్టుకుని తిరిగిస్తే ఇట్టే
తెలిసిపోతాయి. కనుగొనడం కూడా చాలా సరదాగా ఉంటుంది.

*సరైన సమాధానాలు రాసినవారు ఒకరికన్నా ఎక్కువ
మంది ఉన్నట్లయితే బహుమతి మొత్తం వ్రాద్వారా
తీసిన ఐదుగురికి సమానంగా పంచబడుతుంది.

మీరు చేయవలసిందేమంటే : 1. సిపూ ధానాలు రాయండి. 2. వీరబుర్ర, వయస్సు (16
ఎళ్ళలోమీదానా), పీనకోడ్తో సిహా పై రై చిర్ర నాపూ రాయండి. 3. ఒక కుటుంబంలో ఒకరు
పూత్రపు పొల్గొనాలి. 4. చందాదారు అయితే, ఆ సంబర రాయండి. 5. కవర వీరుండమామ
క్విజ్-7 అని రాసి, చందమామ పూర్తిచిరునామా రాసి మూకు పంపండి. 6. ఆగ్స్ట నెలాఖరులోగా
వీ ఎంట్రీ మాకు అందాలి. 7. అక్టోబర్ నెల సంచికలో ఫలితాలు వెలువడతాయి.

1. శివభక్తి తత్పుర్ర ల్న 63 వుంది నాయ న్నాథ్ ఒకరు పూత్రపు వు పీళ్ళ ఆమె పేరేమిటి?
2. ధర్మం పిట్ల శ్రద్ధగా ఉండటపు ఉత్తమ ధర్మపు నే ధర్మస్థాన్ని తెలియ జేస జాతక
కథాబరేవు టి?
3. శరీరంలో రసాయనిక కర్మాగారంగా చెప్పబడే అతిపెద్ద అవయవం ఏది?
4. యేటా సేప్టెంబర్ 5వ తేదీ ఉపాధ్యాయ దినోత్సవం
జరు పికుంటు న్నాం. ఆ రోజు ఎవరి జన్మదినం?
5. 1989వ సం.లో గిన్నిస్ బుక్ ఆఫ్ వరల్డ్ రికార్డ్స్‌లో
చోట చీస్ కున్న 550 సం.ల నాటి బ్రహ్మాండమైన
వు ర్రివ అంధ్రరాష్ట్రంలోని ఒక గ్రామంలో ఉంది.
ఆ గ్రామ రాబరేవు టి?
6. శివాజీని ఎక్కువగా ప్రిభావితం చేసిన ఇద్దరు వ్యక్తులు
ఎవరు ?
7. 2002 జ్ఞాన వెతమితస్సారాన్ని అందు కున్న ప్రి
సీద్ధ దోణ భారత రచయిత ఎవరు ?

8. ఈ చిత్రం ఏ కథలో
చోట చీస్ కున్నది?

విచిత్రమైన జాతకం

కళింగ రాజ్యంలో అనేకమైన గొప్ప నగరాలుండేవి. వాటిలో దాంతిమితవునే నగరానికి ప్రీభు మళళింగ . అతనికి పేద్ద కళింగ , చిన్న కళింగ అని ఇద్దరు కొడుకులు . వీరి జాతకాలు పిరిశీలించిన ద్వుజ్జులు ఇలా చెప్పారు :

తండ్రి తదనంతరం పేద్దవాడే రాజ్యానికి వస్తాడు . చిన్నవాడిది మాత్రం చిత్రపుణ్ణజాతకం. అతని జీవితమంతా సన్యాసి యోగమే. కాని, మహారాజయోగం గల అద ప్తివంతుడు కుమారుడు గా మిళతాడు !

కొద్దికాలానికి రాజు కళింగ కాలం చేశాడు . జ్యేష్ఠుడు సింహాసనం వుధిష్ఠించాడు . చిన్నవాడికి రాజప్రితినిధి పిదవి వచ్చింది. తనకు కలగబోయే కుమారుడు పుహారాజు కాబోతాడని జ్యోతిషుల చెప్పిన మాట చిన్న కళింగ కు బాగా వునస్సి కు పిట్టింది. ఈ ధీమాతో అతడు అన్నకు లొంగి మాడక స్వితంత్రుడు గా వ్యవహరించి సాగాడు . ఉభయైకల వుధ్యా కలతలు ప్రారంభమయ్యాయి .

కొన్నాళ్ళకు రాజు చిన్నవాణ్ణి బంధించవు ని ఆజ్ఞాపించాడు .

అదే కాలంపుంధు బోధిసత్వుడు అవతరించి, కళింగరాజ్యంపై లలో ఒకడుగా ఉంటూ వచ్చాడు . పేద్ద కళింగ తరం నాటికి అతడు బాగా వధుడయ్యాడు . కుటుంబం కోరిన ఆ వధువుపై చిన్న కళింగ వద్దకు వచ్చి, రహస్యంగా రాజాజ్ఞను వెల్లడించాడు . రానున్న అవధు నాన్ని తలపెట్టాడు చిన్నవాడు .

“తాతా! అన్నివిధాలా నాకు నీవే హేతు డమాఅనాడు జ్యోతిషులు చెప్పినవూటలు నీకు తెలుపుకదా! అవి ఫలించడమే నిజమైతే నా కోరిక నెరవేర్చవలసిన బాధ్యత నీపై మన్నుది. ఇదిగో, నాబురు గల ఉంగరం, నా శాలువా, నాఖడ్గం, ఈ మూడూ ఎవడైతే నీ వద్దకు తెచ్చి అనవాలు చూపిస్తాడో, వాడే నా కొడుకని గుర్తుంచుకో. నీ చేతనైన సహాయం కూడా చెయ్యి,” అని చెప్పి అప్పటికప్పుడే

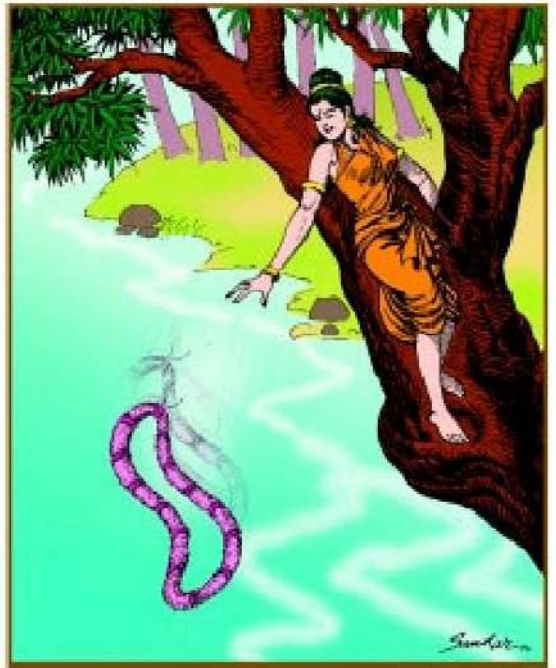
బయ్య లు దేరిరెండవ కంటికి తెలియ కుండా అరణ్యాల్లోకి పారిపోయా థు .

ఆ రోజుల్లో వు గధరాజుకు లేకలేక ఒక కుమార్తె కలిగింది. ఈమె జాతకం చూసిన జ్యోతిషిక్కులు , “ఇది ఒక చిత్రమైన జాతకం. రాజకుమారి జీవితం ఒక సిన్యాసీనిగా గడతూ త్తుంది. ఐతే, ఆమెకు మహారాజయ్యా గంగల కుమార్తె థు పిఠాతాత్రు ,” అని చెప్పార్రు .

ఈ సింగతి తెలియ గాన సావుంతరాజు లందరూ రాజకుమారిని పేళ్ళాడాలని వచ్చి పోటీలు పడసాగార్రు . రాజుకు గట్టి చిక్క వచ్చింది. వీరిలో తన కూత్రు ర్ని ఏ ఒకరికి ఇచ్చినా తక్కినవార్రు కగట్టి పిగ తీర్చుకోవడం సిహిజం. కర్త క, ఈ అపాయం న్నంచి జీప్సంపు కోడానికి నిశ్చయ్లుంచాత్రు . గత్యంతరం లేక భార్యనూ , కూతుర్నీ వెంటబెట్టుకుని మారు వేషంతో అరణ్యాల్లోకి పిలాయ్ నవు య్యార్రు .

నదీతీరాన సదుపాయమైన స్థలంలో ఒక చిన్న కుటీరం నిర్మించు కుని అందు లో వు గ్గురూ కాలాపిం చేస్తూ వచ్చార్రు . వీరి కుటీరానికి కొంచెం ఎగువనే కళింగరాజు ప్షిత్రుని కుటీరం ఉన్నది.

ఒకరోజున, కుమార్తెను కుటీరంలో వదలి, వు గధ రాజదంపిత్రులు కందమూల ఫిలాయ్ లకొసించెళ్ళారు. ఆ సమయంలో రాజు ప్షిత్రు రకరకాల పిఠాకాలు పొగ్ర చేసీ ఒక చక్కని దండ కట్టింది. కుటీరం పక్కనే గంగ ఒడ్డున ఒకగ్ర న్న మామిడిచెట్టు వుంది. మగధ రాజు ప్షిత్రు ఆ చెట్టెక్కి కొమ్మల్లో కూర్చుని తను కట్టిన పిఠాకాల దండన అక్కడి న్నండి నీటిలో పిడవేసీ, వేత్రు క చూన్చి న్నది.

ఆ పిఠాకాలదండ తేలి అత్రు తూ పొల్లు పొల్లు , స్నానం చేస్తూ చిన్న కళింగ తలకు తాకింది. వెంటనే అత్రు దానిని తీసీ చూసీ, “ఎంత చక్కటి ప్షి లదండ! ఎన్ని రకాల పిఠాకాలు ! దీనిని ఇంత ఇంపిగా సాంపిగా కూర్చినామె అపిఠాకపున్ర అందకట్టె అల్లు మూట్టుంది. ఈ వు హారణ్యంలో ఇట్లు వంటి ప్షిందరికి పినియ్ వు టో?” అని ఆలోచించాత్రు . దండ కట్టిన సుందరిని వెతకాలని అతని వు నస్సి ఉరకల్లు వేయ్ సాగింది.

ఈ సింకల్పంతో కళింగ అరణ్యవూర్గాన వెళుతూవుండగా, ఒక దిక్కు న్నండి వీనల విందు చేస తీయ్ ని కంఠస్వీరం వినవచ్చింది. అట్టె నిలబడి అట్లు ఇట్లు చూడగా, వూ వు డి చెట్టు కొమ్మల్లో కూర్చుని పొత్రు త్రు న్న ప్షిందరి అతడికి కనిపించింది. ఆయ్ వతిని చూసీ, కళింగ పిరవత్రు ద్మెఅవై తో కుశల ప్రిశ్చల్లు

ప్రారంభించాడు . చివరకు, ఆమె ను తన భార్యగా చేసి కోవాలనే ఉద్దేశం వెల్లడించాడు . అందుకామె, “మీరు ఋషిసంతతికి చెందిన వారే , వేపు ‘త్రియ్య లం!’” అన్నది.

వెంటనే కళింగ , “నేనూ ‘త్రియ్య ణ్ణే,’” అంటూ తనగ ట్టువు ట్టులన్నీ విప్పి చెప్పాడు. అప్పుడు రాజకుమారి తన పిరిస్థితులు కూడా దాపరికం లేకుండా చెప్పివేసింది.

ఇద్దరూ కలిసి ఆమె తండ్రివద్దకు వెళ్ళగానే, సింగతి సిందర్బాలు తెలుపు కుని, “ఇతడే అవ్యూరికి తగిన వరుడు ,” అని వు గధరాజు నిశ్చయించాడు .

చిన్న కళింగ కూ, వు గధ రాజకుమారికి వివాహం జరిగింది. కొద్ది కాలానికే వారికి ఒక కుమార్తె కలిగింది . గొప్ప లోనాలతో ప్రకాశించే ఆ బిడ్డడికి, విజయ కళింగ అనిబర పేట్టిఅల్లార వు ధ్దుగా పేంపు కుంటు న్నార .

కొన్నాళ్ళు గడిచిన తరవాత ఒక రోజున, చిన్న కళింగ జాతకాలు తీసి, లెక్కవేసి గ్రహ కూటాలు ఎలా మన్నుదీ చూశాడు . అప్పటికి తన అన్న ఐన పేద్ద కళింగ ఆయన మత్తుడి మాటలందని లెక్కలవల్ల తేలింది.

అప్పుడు కళింగ కొడుకును చేర బిలిచి, “కుమారా! నీమజీవితం గడపి వలసింది ఈ అడమలలో కాదు . నా అన్న పేద్ద కళింగ దాంతిమిత ప్రభు మాత్ర రాజ్యానికి వార్యు డుమా నీవే! కనుక, వెంటనే వెళ్ళి ఆ సింహాసనం అధిష్టించు ,” అని చెప్పి, వృద్ధమంత్రిని గురించి చెప్పి, పూర్తి మృత్యువలన ఆనూలిచ్చి దీవించి పంపాడు .

తల్లిదండ్రుల మద్దా, తాతా అమ్మమ్మల మద్దా సేలమాతీని కున్న విజయ కళింగ దాంతి పిఠుచేర్త కుని, వ ధ్దు మంత్రిని దర్శించి, తాన ఫిలానా అని చెప్పాడు.

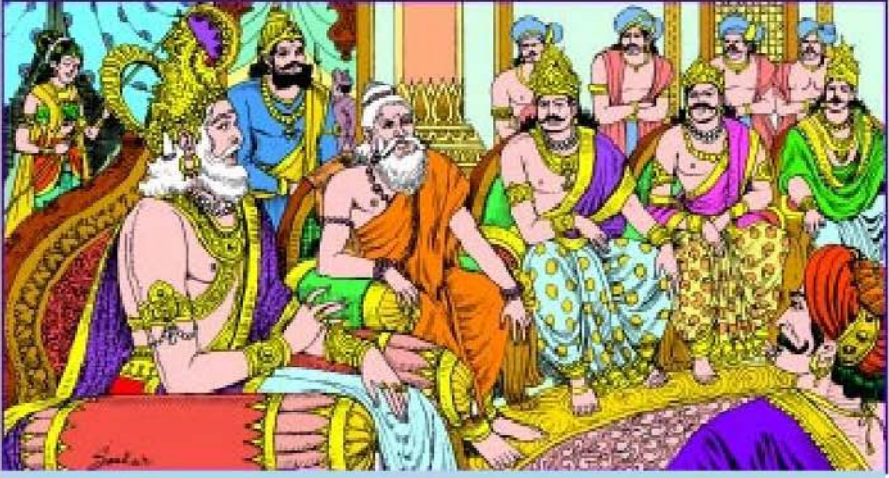
అప్పటికి, చిన్న కళింగ అంచనా ప్రకారమే అతని అన్న కాలం చేశాడు ; దాంతిపిఠం అరాచకస్థితిలో మన్నుది.

ఒక వు హాసిభ ఏర్పాటు చేసి, వ ధ్దు మంత్రి చిన్నవాడైన విజయ కళింగ పిట్టుపై రోవ్త రాలు వెల్లడించేసరికి, సభికులందరూ అశ్చర్య భరితు లౌజేబేలు పిలికారు .

వ ధ్దు మంత్రి అయిన బోధినిత్వడి సేల హాలు పాటిస్తూ, విజయ కళింగ చక్కగా రాజ్యం పరిపాలించి, పేద్దలార నెలబెట్టాడు .

రామాయణం

తండ్రిని ఆ స్థితిలో చూడగానే రావు డికి పావు ను తొక్కినట్లుగా భయం కలిగింది. అతను కళవళిపిడి క్యేయి తో, “అమ్మా నా వల్ల ఏదైనా తప్పు జరిగిందా? తండ్రిగారు ఇలా కలవరపడటానికి కారణ వేవుటి? ఆయనను ఇలా ఎన్నత్రా చూడలేవు. నాకేమో ఆందోళనగా ఉన్నది,” అన్నాడు.

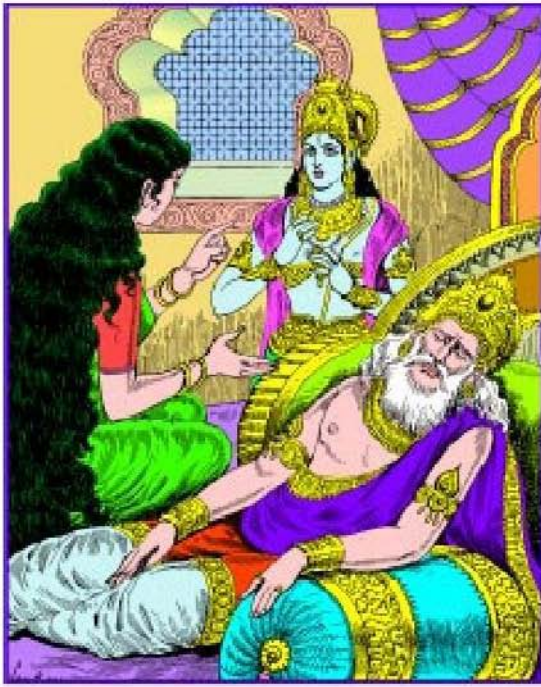
కైయి కొంచెంకూడా బిడియం లేకుండా, “రాజుగారికి కోపిస్తూ లేదు, తాపిస్తూ లేదు. ఆయనకు ఒక కోరిక ఉన్నది. అది నీకు చెప్పిటానికి జంకుతున్నాడు. ఒకప్పిడియన గారే నాకు ఒక వరమిస్తానన్నాడు. ఎందుకన్నా అని ఇప్పుడు చెప్పరాని బాధతో కుళ్ళు తున్నాడు. ధర్మం జరగటం ప్రధానం కద. నీ తండ్రి ఆడినవూట తప్పకుండా చూసుభారం నీ మీద ఉన్నది. మంచో, చెడో ఆయన కోరిక తీర్చుతానని నీమామ్రుండు నాకు వూట ఇస్తా

అనిల్లు సంగతి చెబుతాను. ఆ సంగతి ఆయన నోటంటరాదు, అందు చేతనే చెప్పాలి వురి,” అన్నది.

“అదేమిటమ్మా? నన్నలా శంకించవచ్చా? నా గురించి నీకు తెలియనిదేమి న్నది? నాయనగారే కోరికేనిప్పిలోదూకూ? ఆయన కోరిక ఏమిటో చెప్పు, తప్పక చేస్తాను. నేను ఆడి తప్పిస్తా,” అన్నాడు రావుడు.

కెళ్ళ రావు డితో దేవాస్తి రయ్యుద్ధం నాటి విషయాలు చెప్పి, ఆయన ఆసివయ్యంతో ఇస్తానన్న వరం ప్రకారం రావుడు పిద్దాలు గేళ్ళ అరణ్యవాసానికి పావలసీ ఉంటుందని చెప్పింది.

“ఈ పిట్టాభిరుకయ్య త్వం వ థాపొదులే. భరతుడు పిట్టాభిరుకం చేసి కుని భూమి నాలుగు చెరగులూ పాలిస్తాడు. నీవు నార బట్టలూ, బడలూ ధరించి పిద్దాలు గేళ్ళ

అరణ్యవాసిం వెళ్ళినట్టులు తే నీ తండ్రికి లడి తప్పొడన్న అపఖ్యాతి చుట్టుకోకుండా పాత్రుండు,” అన్నదామె.

ఇంత దారుణమైనమాట, ఇంత పిరు పింగా చెవిని పడినప్పుడు మరొకడైతే ఎంతో కలవరపడి, పు ధనపిడి, కెళ్ళే మై హిం చూడడానికి కూడా సీగ్గపిడి ఉండును. కాని రావు డట్ట వంటి వికారలేవు లేకుండా, “అమ్మా అలాగే కాని, నేను నారబట్టలు కట్టి అరణ్యానికి పోతాను. భరతుడి కోసం వెంటనే కబురు పంపిండి. తండ్రిగారి ప్రతిజ్ఞా, నీ కోరికా ఇదే అల్లు నమ్మివు నేను భరతుడికి రాజ్యం ఇవ్వనంటానా? భరతుడికి పట్టంకట్ట నిశ్చలం వానని తండ్రిగారు నాతో అనకపాప టవు నన్ను బాధిస్తున్నది,” అన్నాడు.

ఈ మాటలకు కెళ్ళే సంతోషించి, “పురేం లేదు లే. ఆయన మాట దక్కిస్తావో,

దక్కించవో అనే జంకుచేతనే ఆయన నీతో ఈ సింగతి చెప్పలేదు. నువ్వు మాత్రం జాగు చేయక అడవికి బయలుదేరు. నీవు వెళ్ళే దాకా మీ తండ్రిగారు స్నాన భోజనాలు చెయ్యడం,” అన్నది.

కైకేయి అన్న ఈ మాటలకు దశరథుడు లోలోపల కుమిలిపూర్ణుడౌతూ ఉన్నాడు. రావు డాయనను వెల్లగా లేవదీసి కూచోబెట్టి కైకేయితో, “అమ్మా, నాకు లోపల నిజంగా రాజ్యకాంక్ష, ధనకాంక్ష లేమానో నింకేమైనా చేయవలసినది ఉంటే చెప్పు. నీవు రాజు గారిని కోరినవారూ చాలా అల్పమైనవి. నీవు నిజంగా కొండను తవ్వి ఎల్ల కన్న పట్టుకున్నావా?” అన్నాడు.

దశరథుడు బామరువు నీ ఏడ్చి స్పృహ తప్పి పిడిపొయ్యాడు. రాముడు తండ్రికి, కైకేయికి ప్రదోషం ను సూరంచేసి అంతఃపితం నుంచి బయటికివచ్చి తన చెలికాళ్ళ కేసిచూసి, పట్టాభిషేక సింబారాలకు ప్రదోషం చేసి బయలుదేరాడు. లక్ష్మణుడు ఆపికోరాని దుఃఖంతోనూ, అగ్రహంతోనూ పేను గ్రులాడుతూ అన్నను వెంటబడించాడు.

రావు డ రథమెక్కలేదు. ఛత్రవామరాలు సోబడించాడు. సిర్వసింగ పరిత్యాగం చేసిన యోగియొక్క పునస్థితి తెచ్చి పట్టుకుని, ఈ దుర్వార్త చెప్పటానికి కొనల్య పుండిరానికి బయలుదేరాడు. కొంత దూరం వెళ్ళగానే దశరథుడి అంతఃపిత్రులు గొల్లున ఏడువటం వినపడింది.

రావు లక్ష్మణులు కొనల్యగర్భకు వచ్చే సరికి అక్కడ ఎవరికీ జరగబోయేది తెలి

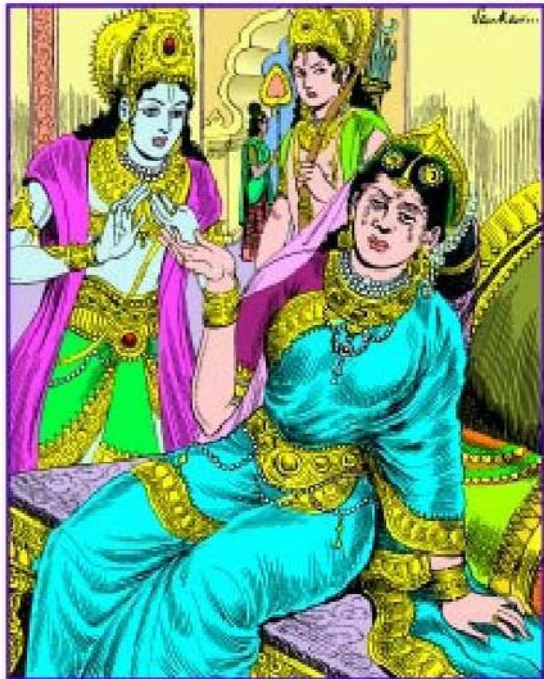
యధు . రావు థు మై దటి ప్రాకార ద్వారం
నుంచి లోపలికి పొత్తాండే, అక్కడ ఉండిన
ఒకవధుడూ, వురికొందరూ లేచి నిలబడి
విజయ ధ్యానాలు చేశారు. రెండవ ప్రాకారం
వద్ద ఉండే వద్ద బ్రాహ్మిణులకు నవుస్కి
రించి, రావు థు మూడో ప్రాకారం చేరాడు .

అక్కడి కావలివాళ్ళంతా స్త్రీలు . రావు
లక్ష్మణులను చూడగానే వారిలో కొందరు
కాసిల్యతో రామలక్ష్మణుల రాక చెప్పటానికి
పరిగెత్తారు. వు గిలినువల్ళి, “వు హారాజుకు
జయం కలగాలి!” అని అన్నారు .

రావు థు వచ్చేసిరికి కాసిల్య అగ్నిలో
హోమం చేస్తున్నది. ఆమె రాముడి కెదురు
వచ్చి, కౌగలించు కుని, శిరస్సి పు ధ్దు
పేట్టుకుని, “నాయ నా, భోజనం చేద్దుమాని
పిద!” అన్నది.

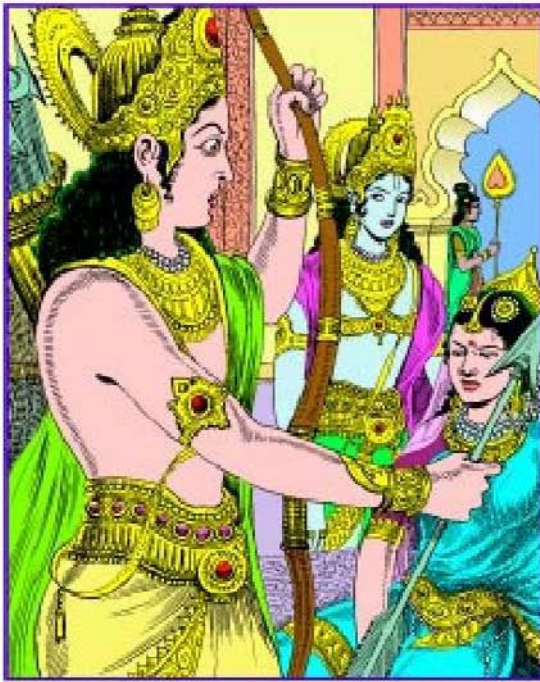
తల్లికి ఈ విషాదవార్త ఎలా తెలిపాలో తెలి
యక తిక్కుకున్నా రావు థు , “అమ్మా,
నీకింకా తెలియదు లాగుంది. అంతా తారు
మూలై పొయింది. నేను పిద్దాలు గేళ్ళువు ని
లాగా, కందమూల ఫిలాలు తింటూ దండ
కారణ్యంలో ఉండబోతున్నాను. నేను కూచు
నేది సీంహాసనం వీద కాదు , దర్బల చాపి
వీద. నాన్నగార భరతుడికి పిట్టంగట్టబోతు
న్నాను,” అన్నాడు .

ఈ వూట విని కాసిల్య మైదలు సరికిన
అరిటి చెట్టులాగా పడిపోయి నేలపై దుఃఖంతో
పోలింది. రావు డామై ను లేవదీసి కూచోబెట్టి
దుష్మంతాడు లిపాడు . కాసిల్య రావు డితో,
“నాయ నా, నా జన్మకు న్ని ఖంలేదు కాబోలు .
నిన్ను కని ఈ బాధ భరించేకన్న గొడ్రాలు గానే

ఉండిపొయి నట్టులు తే, పీల్లలు లేదన్న చింత
ఒక్కటే బాధించేది. ఎన్నడూ నేను న్ని ఖపిడి
ఎరగను ; నీవు రాజువైతే సుఖపడదామను
కుంటున్నాను . కావటానికి నేను రాజుగారి
పేద భార్యనే కాని, సివతుల చేత పడరాని
వూటలన్నీ పిడ్డాను . ఏమంటే నా భర్తకు
నేనంటే ల్యంలేదు , నాకు స్వాతంత్ర్యమూ
లేదు . ఇక నేను కళ్ళే పిరిచారికలకంటే
హెనంగా బతకాలి. నీమఱుజ్జిన ఈ పిది
బాడేళ్ళు నీ వెప్పుడు రాజువవుతావా అని
ఎదురు చూస్తూ వచ్చాను . ఆ ఆశ కూడా
పొయింది. నాకు చామకుచ్చినా బాగుండును ,
కాని అది కావాలన్నప్పిదు రాదు . నాయ నా,
నేను కూడా నీ వెంటనే అడమూకు వస్తాను,”
అన్నది.

కాసిల్య వూటలు వింటుంటే లక్ష్మణుడికి
ఒక ఆలోచన వచ్చింది. అతడు కాసిల్యతో,

“అవూ, అక్షయి మాట విని అన్న అడవికి పోవటం నాకు సివ్యంగా కనపడలేదు . రాజు వు సీలివాడు , ఆయన వు నన్ని దుర్బల మైనది. ఆయన అన్యాయ మైన పని చెయ్య వుంటే కొడుకులమైన మేము చేయాలని ఎక్కడ ఉంది?” అని, రావు డిటో, “అన్నా, రాజు నిన్ను అడవికి పోవ్వస్తుమాట అందరికీ తెలియక వుండే వునం వున శౌర్యంతో రాజ్యాన్ని వశపెరువు కుందాం. నేను విల్లు పిట్ట వునని నిరోధించే వాళ్ళందరినీ చంపి తాను . వున తండ్రి కూడా వునకు పిగవాడే అల్లునాడే. మరొక భారుకారుణగాన్యాయం తప్పి ప్రివర్తనిస్తాడు . మా అందరిలోనూ పేద్దవాడమా ఈ రాజ్యం నీది? రాజు మాత్రం దీన్ని వు రొకరికి ఎలా ఇస్తాడు? నీవేమి అపిచారం చేశావని నిన్ను అడమలకు పింపితాడు? నిన్ను అడమలకు పిరటంత

శక్తివుంతుడా ఈ రాజు? ఇదగోనా విల్లు! నేను వుద్ధానికి సిద్ధంగా ఉన్నాను,” అన్నాడ పిట్టరాని ఆవేశంతో.

కౌసల్య రావు డిటో, “నాయనా, లక్ష్మణుడు చెప్పినట్లు చెయ్యి. అందులో ఎలాంటి తప్పి లేదు . నీమనీ తండ్రి మాట వివాలని ఎప్పున్నది? నేను తల్లిని కానా? నీమఅడమల పాలు కావటానికి నేను ఒప్పిస్తు . ఒకవేళ వెళ్ళావో ఉపివాసాలు చేసి ప్రాణాలు విడుస్తాను . ఆ పాపం నీకు వుట్టుకుంటుంది,” అన్నది.

రావు డిటో, “నేను నాన్నగారి మాట అబద్ధం చేయ లేను , జవదాటలేను . పీత వాక్యం పాలించటానికి ఎందరో ఎన్నెన్నో కార్యాలు చేశారు . కంఠ డిటో అనేవుని గోవధ చేశాడు . పిరత రావు డిటో కన్న తల్లినే చంపాడు . మా మూలపురుషుడైన సగరుడి కొడుకులు తండ్రి ఆజ్ఞ పాటానానికీ పొర్లు , అరవేవేల వుండి ఒక్కసారిగా వురణించారు . అవూ, నేను నిన్ను ధిక్కరించటానికి అరణ్యానికి పోతున్నానా?” అని, లక్ష్మణు డిటో, “లక్ష్మణా, నీకు నాపేర్లలమూ, నీ వోర్ల పిమ్మా నేనెరగనా? అన్నిటికన్నా ధర్మం గొప్పది. దానిని వును నిలబెట్టాలి. అందు చేత నా బుద్ధినను నిరించే నీమకూడా అలోచించు ,” అన్నాడు గంభీరంగా.

తల్లిని సీమా ధాన పిరచటానికి రావు డిటో ఎన్నో ధర్మాలు చెప్పాడు. కౌసల్య వృద్ధుడైన భర్త వుడిచి తన వెంట రావటం భావ్యం కాదన్నాడు . అతను లక్ష్మణు డిటో కూడా, “ఇది దైవ నిర్ణయం . కాకపోతే, నేనంటే అంత

అబ్బవు గా ఉండే కైకయి నన్ను అడవులకు పోవ్వంటుందా? పిట్టాభిషేకం నిలిచి పార్లుం దంటే నీ కింత బాధగా ఉన్నదే, పిట్టాభిషేకం జరుగుతున్నదని తెలిసి ఆమె ఎంత బాధ పడిందో? నేను ఇంతవరకు తండ్రిగారి వు న్నని గాని, ఆమె వు న్నని గాని నొప్పించినట్లు నాకు జ్ఞాపికం లేదు . ఇప్పిడాపిని చేయ లేను ,” అన్నాడు

రావుడు తండ్రి ఆజ్ఞ పాలించటానికి గాను అడవికి వెళ్ళే దృఢనిశ్చయం చేసుకు న్నాడని గ్రహించి, కానిల్య అతని పుం కోసం బ్రాహ్మణులచేత హోమం చేర్చుంచి, ఆశీర్వ దించి పంపింది.

రావుడు సీతయొక్క అంతఃపురానికి వెళ్ళాడు. అతనికి నెతను చూడగానే కన్నీరు

అగలేదు . పిట్టాభిషేకం చేసి కునే ఉత్సాహం లేకపోగా, తల వంచి కన్నీరు కార్చుతూ , వెంట ఎవరూ లేకుండా వచ్చే భర్తను చూసి నెత కూడా కంపించింది. ఆమె అతని దిగు లు కు కారణమై డిగింది.

జరిగినదంతా చెప్పి రావు డామై తో, “అను కున్నవి జరిగి తీరాలనీ, అను కోనివి జరగ కూడదనీ చెప్పలేముకదా? విధినిర్ణయాను సారం ఏది జరిగినా ధర్మాన్ని వీడకూడదు . నేను అడవూ నుంచి తిరిగి వచ్చేవరకూ నీమా భరతు డి వద్ద ఉండి అతను చెప్పినట్లు నడచుకో. అతని ఎదట నన్నప్పడూ పొగడకు. బంధు త్వం తప్పేస్తూ, భరతుడు నిన్ను పోషించ వలసిన కారణం ను రొకటి లేదు . అందు చేత నీమాఅతను నింతోషించేట్లు ను నిలుకో. వద్దు

లెస్ నా తల్లిదండ్రులను కనిపెట్టి ఉండు,” అని చెప్పాడు.

ఈ పూటలు విని నెత, ప్రిణయంతో కూడిన కోపంతో, “ఇవేం పూటలు? నన్ను తేలికజేసి పిరాచకాలాదు తున్నావా? అడదానికి భర్తేకదా గతి! నిన్ను వనమాసం వెళ్ళమంటే నన్ను వెళ్ళమన్నట్టు కాదా? నీవు అడవిలో సంచరించుటనే జరిగితే, పుళ్ళన్నీ నా కాళ్ళతో తొక్కి నీకు దారి చెప్పినా నీవు ఎందు నడవనా? నీ వంటి పరాక్రమవంతుడి వెంట ఉండగా నాకు అరణ్యభయం ఉండబోదు. అడవిలోని వారందరినీ కాపాడగల వాడివి నన్ను కాపాడలేక పామా అడవిలో నేను, అది కావాలి, ఇది కావాలి అని అడగబోను. నీమాల చెప్పినా సరే నావున్ను పూర్తు,” అన్నది.

నెత తన వెంట అడమూకు వచ్చి కష్టాలు పడటం రాముడికి కొంచెం కూడా ఇష్టం లేదు. ఆ కష్టాలను ఎవరించి చెప్పాడు. కాని నెత వాటిని లోపపెట్టలేదు. “నిన్ను పూసే సొప్పు ద్రికవేత్తులు వనమాసయోగం ఉన్నదని చెప్పినట్లే, నన్ను పూసే కూడా జ్యోతిష్కులు నాకు వనమాసయోగం ఉన్నదని చెప్పారు.

అందు చేత నేను నీ వెంట అరణ్యానికి వచ్చి తీర్మ తాను,” అన్నది.

అప్పటికి రాముడు ఆమెను తీసుకు పావటానికి సమర్థుడై ఉండలేదు. నెతకు కోపిస్తూ, దుఃఖిస్తూ పుంపు కు వచ్చారు. “అయ్యో, పూ నాన్న జనకపు హారాజు, ఈ సింగతి తెలిస్తే ఏమవు కుంటాడు? నేనేం తప్పి చేశానని నన్ను విడిచి పేట్టి పావాలను కుంటున్నామా? నీమాతప్పి నాకు వేరే దిక్కు లేదు కదా! నేను నిన్ను విడిచిపెట్టి వంశానికి కళంకం తీసి కు రావాలా? నీ మన్ను చోటే నాకు స్వర్గపు ని చెప్పానే!” అంటూ భోరన పడ్డింది.

రాముడామెను రెండు చేతులా దగ్గరికి తీసి కుని, సిప్పు దాల్చి, తన వెంట తీసి కు పాతానని పూట ఇస్తూ, “వనవాసానికి సిద్ధంకా! నీ వద్ద ఉన్నదంతా దానం చేసేయ్యి. నీ మ్మ సొపు గ్రీయా వత్తువు ఎందు పనివాళ్ళ కిచ్చి, పు గిలినది బ్రాహ్మణుల కిచ్చి. సిన్యాసి లకు భోజనం పేట్టించు, బిచ్చగాళ్ళకు దానాలు చేర్చు ఎందు,” అన్నాడు ఎంతో ఆపాయంగా. నెత పిరపూ నందంతో వెంటనే ఆ పిన్ను లన్నీ సాగించింది.

వెప్పుకుంటే దేవుడు

ఒకప్పుడు విద్యుదేశంలో వూహంబ్రుడు అనే పేరుమోసిన ఇంద్రజాలికుడు ఉండేవాడు. ఆయన రాజులనూ, వుహారాజులనూ మెప్పించి, బిరుదులు పొంది, అంత్ర లేని ధనం సంపాదించాడు. అయితే, ఆయన దానకర్మడిలాటివాడు కావటంచేత ఆయన సంపాదనలో చాలా భాగం ఆయన చేతి వీధుగానే ఖర్చై అయి పోయింది.

వూహంబ్రుడికొడుకు జితేంద్రుడు ఇంద్రజాల విద్యలో తండ్రిని విించినవాడు. కాని అతని కాలంలో ఇంద్రజాల విద్యకు ఆదరం తగ్గిపోయింది. రాబడి సన్నగిల్లినా, జితేంద్రుడు తండ్రిలాగే దానధర్మాలు చేసేటదరికం వాతవిడ్డాడు.

జితేంద్రుడికి ఇద్దరు కొడుకులు. తన కొడుకుల కిద్దరికీ అతని ఇంద్రజాల విద్యలు నేర్పాడు. అది కులవిద్య కావటం చేతనూ, వున్న పిటిలా తిరిగి ఇంద్రజాల విద్యకు ఆదరణ పేరగవచ్చునన్న ఆశ ఉండటం

చేతనూ, అతడు తన కొడుకులకు ఇతర విద్యలేవీ చెప్పించలేదు.

జితేంద్రుడి పేద్ర కొడుకు రావుడు విగాడబ్బు ఖర్చు పేట్టే ప్రసిద్ధి. చిన్నతనంలో తండ్రి వాడికి అడిగినప్పటికీ డబ్బులు ఇచ్చేవాడు. పిరిస్థితులు వూరినసంగతి వాడి బుర్రకు ఎక్కలేదు. అందుచేత, అడిగినప్పటికీ తండ్రి డబ్బులివ్వక పోతే, ఇంట్లోనే దొంగతనాలు చెయ్యసాగాడు. ఇది తెలియగానే జితేంద్రుడు, పట్టరాని ఆగ్రహించి, రావుణ్ణి చావగట్టాడు. రావుడు ఆరోజే అలిగి ఎటో పారిపోయాడు. తిరిగి ఇంటికి రానేలేదు.

కోపంతో కోట్టినా, రావు దంటే వాడి తల్లి దండ్రులకు అమితమైన ప్రేమ. వాడు వెళ్ళి పొయ్యాక వాళ్ళిద్దరూ వాడి కోసం బెంగపడి, ప్రపంచపట్టి, కొద్ది కాలంలోనే చచ్చిపోయారు. దాంతో, జితేంద్రుడిరెండో కొడుకు చంద్రుడు ఒంటరివాడై, వీధిపాలయ్యాడు.

చంద్రుడు తన నోనిబ్బరం కలవాడు. వాడు ఊళ్ళవెంట తిరిగి, వీధుల్లో గారడీలు చేస్తూ, తన గారడీలు పూసినవాళ్ళు ఇచ్చే చిల్లర డబ్బులతో పొట్టపానీ కుంటూ, ఆసింపాదన తోనే తప్పిడి, కాలాపించేస్తూ ఉన్నాడు.

ఒకనాడు చంద్రుడు ఒక వీధిలో గారడీ చెయ్యనారంభించాడు. అది పూడటానికి చాలావుంది పీల్లలు చేరారు. వాళ్ళనుంచి డబ్బులు రావని తెలిసేకూడా చంద్రుడు తన ఇంద్రజాలంతో వాళ్ళను ఆనందింపజేస్తూ ఉన్నాడు. ఇంతలో, పిక్కనున్న ఇంటి నుంచి ఒక పిల్లవాడి ఏడు మిగిలినా వినిపించింది. చంద్రుడు తన గారడీ అపి, ఆ ఇంట్లోకి వెళ్ళి పూనూ, ఒక ఇల్లాలు తన నాలుగేళ్ళ కొడుకును పిట్టుకుని వావగొట్టేస్తూ ఉన్నాడు.

ఆ పిల్లవాడి తండ్రికి పెద్ద జబ్బు చేస్తే, అమె దేమణికి మొక్కుకున్నదట. జబ్బు తగ్గిపోతే,

వారం రోజులపాటు ఇంటిల్లిపాడి వు ధ్యాన్నం దాకా ఉపివాసిం ఉండి, దేమణి దర్శనం చేసి కుని, తరవాత భోజనం చేస్తామని ఆమె మొక్కుకున్నది. దేమణి అనుగ్రహం వల్ల జబ్బు నయం వుంది. ఎలాగో ఆరు రోజులు గడిచాయి. ఇవాళ కుర్రవాణ్ణి వు ధ్యాన్నం దాకా అపిడుం కట్టివై పొతున్నది. వాడు ఆకలో అని ఏడుస్తున్నాడు. ఆమె దేవుడి దర్శనానికి వెళ్ళవలసి ఉన్నది. మంచిగా చెబితే వాడు వినడం లేదని, ఆమె వాణ్ణి దండిస్తున్నది.

పీల్లవాణ్ణి ఆకలితో పూట్టుట వై గాక, వాణ్ణి కొట్టడం అన్యాయం వుని చంద్రుడికి అనిపించింది. వాడు ఆమె తో వినయంగా, “అమ్మా, చిన్న పీల్లలలో దేమవు న్నాడంటారు. ఈ పిసి పిల్లవాడిలో దేమణ్ణి పూడలేని పీర్ల దేమణ్ణి పూడబోతున్నారో నాకు తెలియడం లేదు,” అన్నాడు.

ఆమె ఈనిడింపిగా, “అంద్రకేనీ బ్రతుకు ఇలా ఉంది! వీడిలో నిజంగా నీకు దేమవు కనిపిస్తా వీణ్ణి కాస్తా కనిపెట్టి ఉండు. నేను దేమణి దర్శనం చేసి కుని వచ్చి, నీకూడా భోజనం పేడతాను,” అన్నది.

చంద్రుడు నిరేనని, చిన్న పీల్లవాణ్ణి పూట్టుట తోనూ, చిన్న చిన్న గారడీ పిల్లలతోనూ వురిపించ గలిగాడు. ఆమె కొంత సేపటికి తిరిగి వచ్చి, చంద్రుణ్ణి మెచ్చుకుని, వాడికి కూడా భోజనం పేట్టింది.

భోజనం వుయ్యక చంద్రుడు ఆమెతో, “అమ్మా, కన్ను కొడుకుకంటే ఎక్కువ అని పీర్ల అనుకునే దేమవు ఎక్కడ ఉన్నాడు? నాకూ పూడాలని ఉన్నది,” అన్నాడు.

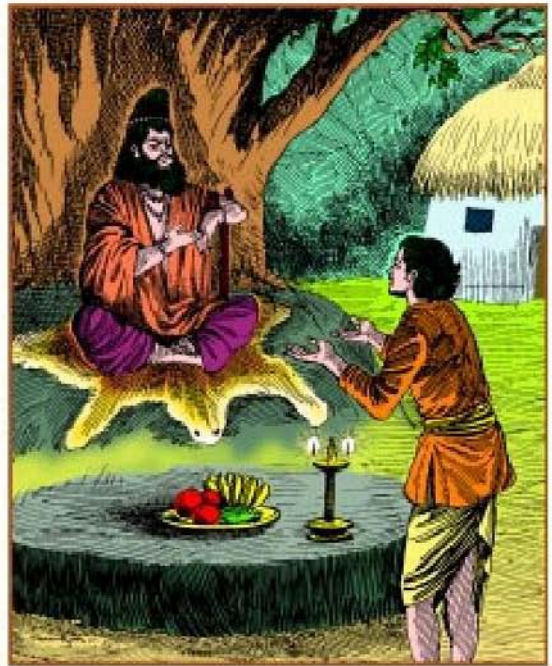

అమె నవ్వి, “దేవతలంటే పూ పూ లు దేవతలు అనుకున్నావా? ప్రత్యక్ష దైవం! నీతో పూ ట్లాడతావు ! నీ ప్రిశ్నలకు సిమా ధానా లిస్తావు ! నిన్ను చల్లగా పూ సీ నీ బాధలన్నీ పొగడతావు !” అన్నది.

చంద్రుడి కుతూహలం పు రింత ఎక్కువ అయింది. అతను అమె చెప్పిన చోటికి వెళ్ళాడు. అందరూ వక్షసంగా కూర్చుని ఉన్నారు . ఒక ఎత్తయిన ఆసినం వీ ద గడ్డపూ , వీ సొల్పూ పేట్టుకుని సాధు మతా కనుబడి ఆయన కూర్చుని ఉన్నాడు . పుంబిగా ఉండవలసి ఆయన ప్రిజలకు ఉపదేశం చేస్తున్నాడు ; అపిదలున్న వారిని తన వద్దకు రప్పిస్తే, ప్రిజల కష్టాలు తొలగించడానికే తాను ఈ అవతారం ఎత్తానని చెబుతున్నాడు. పు ధ్య పు ధ్య ఆయన గాలిలో నుంచి విభూతి సి స్థించి, పు న్న పు లవు దవిని ర త్న న్నాడు ; గాలిలో తేలి కొద్ది కొద్ది లాల్పాటు ఉంటున్నాడు . ఆయన ఇలా రకరకాల పు హేవులు ప్రిదర్శిస్తూంటే, భక్తులందరూ , “హా పిరపూ త్మా!” అంటూ హాహాకారాలు చేస్తున్నారు .

చంద్రుడికి ఇదంతా ఎంతగా కనబడింది. ఆ సాధు మాపిదర్శించిన విద్యలన్నీ తనకూ వచ్చును . కాని తాను పూ పూ లు గారడీవాడు గానే ఉండి పొయ్యాడు ; ఈ సాధు మఠేవుడై పొయ్యాడు . ఈ రహస్యి పు వి టో తెలుసు కోవాలని, చంద్రుడు ఆ రోజుల్లా వేచిఉండి, అర్ధరాత్రిని పు యంలో ఆ సాధు మఠే ఏకాంతంగా కలుసుకున్నాడు .

“ఎవరు ను మ్హ?” అన్నాడు సాధు మా చంద్రుణ్ణి పూ సీ.

“నేనొక జంద్రజాలికుణ్ణి. వీ ప్రిదర్శనలు పూ శాను . వాటిని ప్రిజలు పు హేవులు గా కొనియోడు త్త న్నార . అవే ప్రిదర్శనలు నేను ఇస్తూంటే, తిండికి డబ్బులు దొరకటం కూడా కష్టంగా ఉన్నది. ప్రిజలు పు వృత్తి దేవతలంటున్నారు . ఈ రహస్యం తెలుసుకుందావు ని వచ్చాను ,” అన్నాడు చంద్రుడు . అతను ఆరోజు తన అనుభవం కూడా సాధు మఠు చెప్పాడు.

“ఇందులో రహస్యి పు వీ లేదు . నేను దేవతల అవతారాన్ని. నాకు నిజంగా ఉన్న శక్తులను ను మ్హ కష్టపిడి విద్యగా నేర్చుకున్నామా నీకు పిరికరాలు అవసరం, నాకు అవసరం లేదు ,” అన్నాడు సాధు మా

“అలాగా! అయితే నేను నావేలు తెగోసి కుంటాను . దాన్ని పు ర్త పు శ్శీ అతికించ గలరా?” అని చంద్రుడు అడిగాడు .

అలాగేన్నాథ సాధ మఱుటనేచంద్రుడు తనవేలు ను చిన్న బాకుతో కోసుని కున్నాడు . రక్తం ఎర్రగా ప్రివహించింది. సాధ మృత్యుగి న వేలు ను యథాస్థానంలో ఉంచి, ఏదో నుంత్రం చదివాడు . రక్తం మాయమై వేలు మామూలుగా అయింది.

“అసింభవం! ఈ విద్య పూ కుటుంబం వాళ్ళకు తప్ప ఇంకెవరికీ తెలియదు,” అని చంద్రుడు గొణిగాడు .

సాధ మఱులిక్కిపడి, “సోమర చంద్రుడు కాదా?” అన్నాడు .

“అమృత , మీకెలా తెలుసు?” అన్నాడు చంద్రుడు .

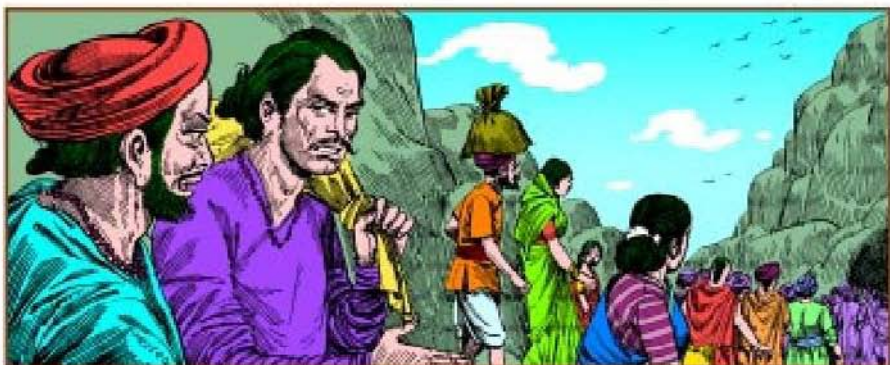
“నేను నీ అన్నను , రావుణ్ణి,” అన్నాడు సాధ మఱుచంద్రుడి కేసీ అప్యాయంగా చూస్తూ . చంద్రుడు తెల్లబోయాడు . అతని నోట వూట రాలేదు .

సాధ మఱుచంద్రుడితో నుల్లి ఇలా అన్నాడు :

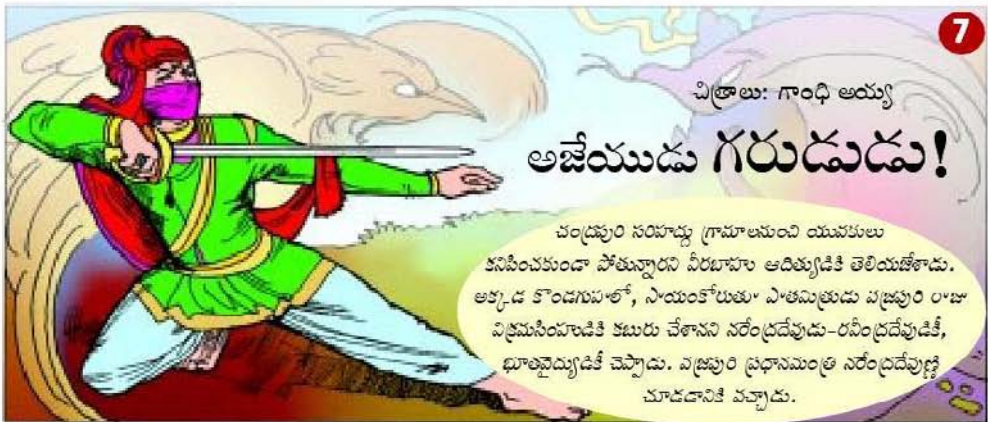
“నీ ప్రిశ్నకు ఇప్పింపు సిరి అయిన నీవు ధానం చెబుతాను. ఈ ప్రపంచంలో అంతా పూయ . నువ్వూ ఒక చిన్న పీల్లవాడికి నీ ఇంద్రజాలంతో ఆకలి జ్ఞాపికం రాకుండా

చేశామా ఆ చిన్న పీల్లవాడు నీలో దేమిట్టి పూస్తాడు . అయితే, పేదవాళ్ళ విషయంలో అలా కాదు. నేను దేవుడినని చెప్పి ఇంద్ర జాలం చేసి దేవతనియ్యాను . నువ్వూ గారడీ వాడినని చెప్పి ఇంద్రజాలం చేస్తే గారడీ వాడు గానే ఉండిపోయా మాప్రిజలు నీ ఇంద్ర జాలమూ , నా ఇంద్రజాలమూ కూడా పూస్తే న్నార . కాని వాళ్ళకు అనుపూను రాదు . ప్రిపించంలో హాయిగా బతకాలంటే విద్య ఉంటే చాలదు. మాటలు చెప్పి, మోసం చెయ్యడం నేర్చినప్పుడే నీ విద్య రాణిస్తోంది. అదేనేను చేసినది. దేవతని అబద్ధపూటటం నా బ్రతుకు తెర మాప్రిజలు పూర్ణులుగా ఉన్నంతకాలమూ నాకు ఏలోటూ లేదు . నీ సిందేహం తీరింది కద! ఇక వెళ్ళిరా.”

చంద్రుడు వెళ్ళిపోయాడు. ఆ తరవాత అతను ఏవుయ్యోడో ఎవరికీ తెలిదు . కాని విదర్భదేశంలో తూర్పుపిక్క ఒక పూర్ణుల గ్రామంలో దేవత అవతరించాడనీ, ఆయన ఎన్నో పూవులు ప్రిదర్శిస్తాడనీ, ప్రిజలు తండోపతండాలుగా చూడటానికి వెళ్ళడం ఆరంభమయింది.

చిత్రాలు: గాంధీ అయ్య

అజేయుడు గరుడుడు!

చంద్రపురి సరిహద్దు గ్రామాలుంచి యువకులు కనిపించకుండా పోతున్నారని వీరబాహు అదిత్యుడికి తెలియజేశాడు. అక్కడ కొండగుహలో, సాయంకోలుతు ఎంతమంది వజ్రపురి రాజు విక్రమసింహుడికి కబురు చేశానని నరేంద్రదేవుడు-రవీంద్రదేవుడికి, భూత్పాద్యుడికి చెప్పాడు. వజ్రపురి ప్రధానమంత్రి నరేంద్రదేవుణ్ణి చూడడానికి వచ్చాడు.

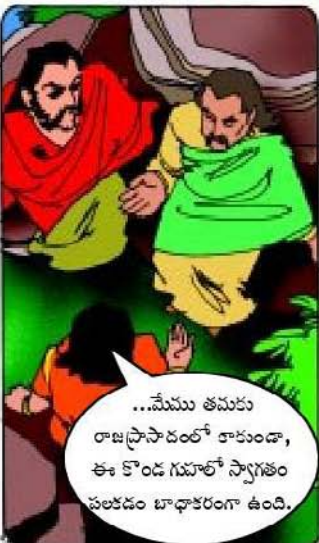

రవీంద్రదేవుడు వజ్రపురి ప్రధాన మంత్రిని చూశాడు.

విక్రమసింహుడికి మీ తండ్రిగారి సందేశం అందింది. అయిన చంద్రపురి పట్టాభిషేకోత్సవానికి బులులుదేరే ముందు, నన్నక్కడికి పంపారు.

తమ రాజుగారి దూతగా ఆయన ఇక్కడికి వచ్చాడు.

మీరు రావడం చాలా సంతోషకరం. అది మా తండ్రి కెంతో గౌరవప్రదం. అయినా....

...మేము తమకు రాజప్రాసాదంలో కాకుండా, ఈ కొండ గుహలో స్వాగతం పలకడం బాధాకరంగా ఉంది.

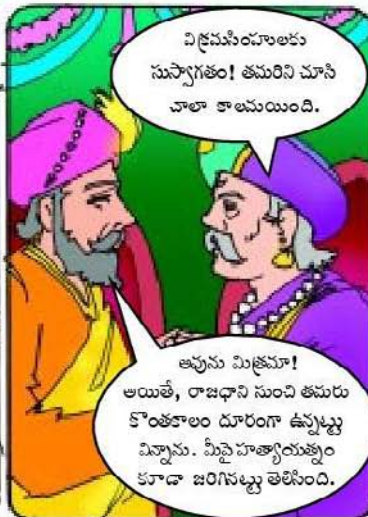
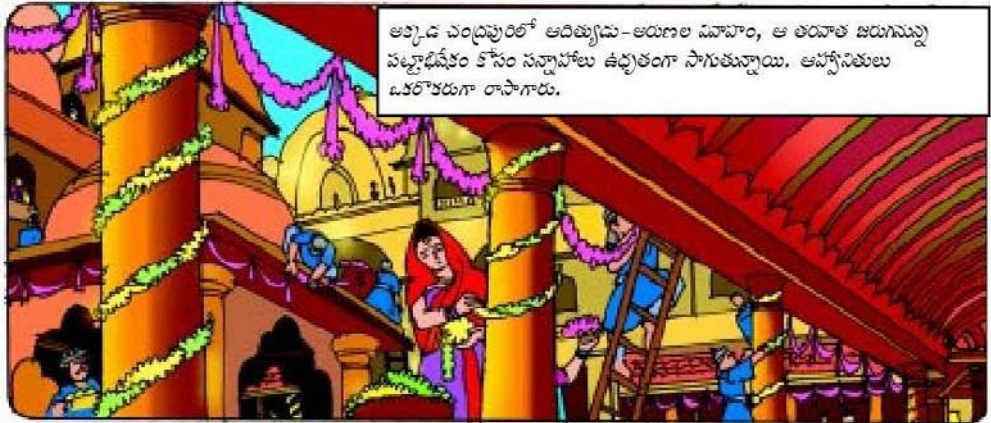

నాయనా, ఏకది బాధాకరంగా ఉండవచ్చు. అయితే, త్వరలోనే ఈ స్థితి మారిపోగలదని దృఢంగా భావిస్తున్నాను.

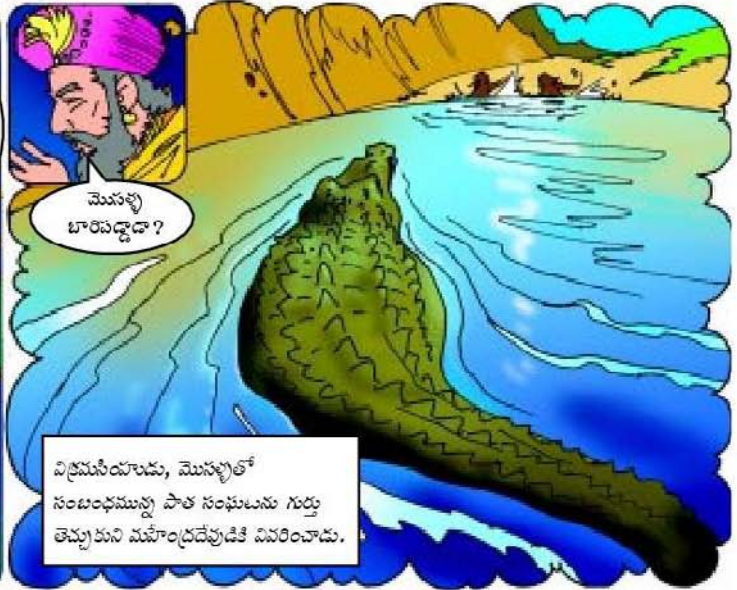
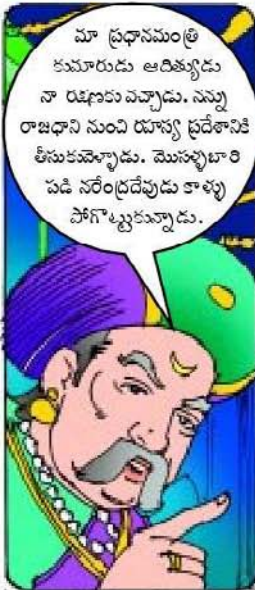
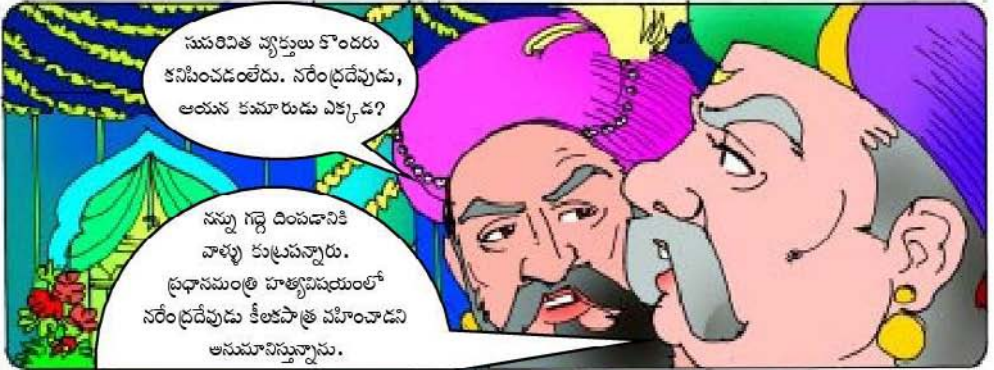
అసలు చంద్రపురిలో ఏం జరిగిందో మూకు తెలియదు. మా రాజు మీకు త్వరిత నియం చేయగలడు.

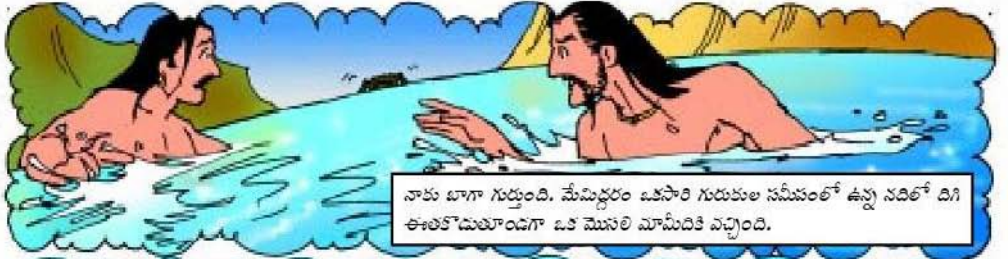

నాకు జ్ఞానవృష్టి ఉంది. విక్రమసింహుడు ఇరుగుపొరుగు రాజ్యాలను జయించి చక్రవర్తి కాగలడు. రవీంద్రా, నువ్వు మొదట చంద్రపురిని కలుపుకోవడానికి వారికి సాయపడాలి.

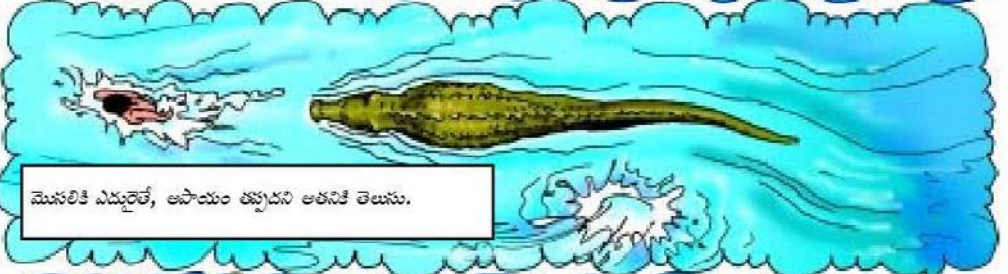

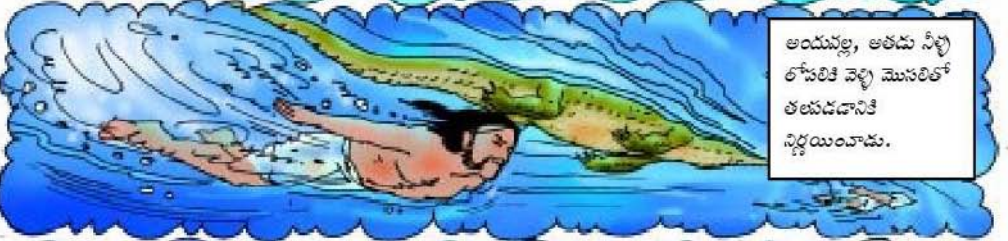

నాకు బాగా గుర్తుంది. మేమిద్దరం ఒకసారి గురుకుల సమీపంలో ఉన్న నదిలో దిగి ఈతకొడుతూండగా ఒక మొసలి మోమిదికి వచ్చింది.

మొసలికి ఎదురైతే, అపాయం తప్పదని అతనికి తెలుసు.

అందువల్ల, అతడు నీళ్ళిలోపలికి వెళ్ళి మొసలితో తలపడడానికి సిద్ధయ్యాడు.

ఆ తరువాత కత్తితో దాని పోకొట్టేసి పొడిచి చీల్చాడు.

నదిలోకి దూకి, మొసలితో పోరాడి, దాన్ని వెళ్ళిపోతూ తిప్పి దానిపై కూర్చున్నాడు.

నదీ జలం ఎర్రగా మారిపోయింది. నన్ను గొప్ప మేదికి వెళ్ళమని కేవలం అతడు ప్రదర్శించిన ధైర్యం నేనెప్పటికీ మరచుకోనీది.

-(ఇంకా వుంది)

రఘుబంధన్

తోబు ట్టుమల వు ధ్య నెలకొన్న ట్రెహా ను రాగాలకు సంకేతంగా అక్కచెల్లెళ్ళు, అన్నదమ్ముల వు ణికట్టుకు కట్టే పిట్టుదారాన్ని 'రాఫీ' లేదా 'రాబంధన' అంటారు. వూవూలు ఆర్థంలో దీనిని పిండు గ అని చెప్పడానికి లేదు. ఎండు కంటే ఇది కుటుంబానికే పరిమితమైనది. ఆ రోజున అక్కచెల్లెళ్ళు, అన్నదమ్ముల ఇళ్ళకు వెళ్ళి చేతికి రాఫీ కట్టి, నువ్వు ట తిలకం దిద్ది దీర్ఘాయు తో ఉండాలని దేవమీ ప్రార్థిస్తూ తలప్పేతి తలుచులు చల్లుతారు. వారి

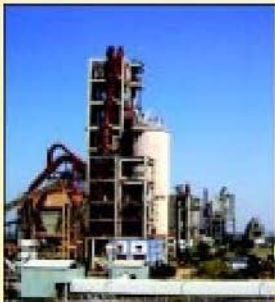

ట్రెహా ను రాగాలను గుర్తించి అన్నదమ్ములు వారికి సిదా సిర్వవేళలా రంగంగా ఉండగలవని వూట ఇస్తారు. రాఫీ కట్టడానికి ముందు దానికి పూజ చేస్తారు. ఇది అన్నా-చెల్లె; అక్కా-తమ్ముడు వీరికి సంబంధించిన పిండు గే అల్లు నప్పిటికీ, ఆ రోజు అందరూ ఒక చోట చేరుతారు గనక, పీండివంటలతో భోజనం చేస్తారు.

రాబంధన ఉత్తర భారతదేశంలో చాలా ప్రసిద్ధి. అల్లుతే, తోబు ట్టుమల అను రాగ బంధానికి సంబంధించినదిగనక, ఇతర ప్రాంతాలలోనూ ఆరోజు అక్కచెల్లెళ్ళు, అన్నదమ్ములను కలుసుకుని రాఫీ కట్టడం ప్రాచుర్యం పొందుతోంది. దీనికి మత సంబంధమైన ప్రాముఖ్యత ఏదీ లేక పాలు నప్పిటికీ ప్రాచీన సింధ్రుడాయంగా వస్తోంది.

పు హాభారతంలో ద్రౌపది స్త్రీ పుంగళిగా ఉండాలని కోరుకుంటూ శ్రీ కష్టిడికి రాఫీ కట్టిన సంఘటన కనిపిస్తుంది. ఇక పున దేశ చరిత్రను పిరిశిల్పిస్తూ-రాబంధన సింధ్రుడాయం గురించి విన్న అలెగ్జాండర్ భార్య, పురుషోత్తముడికి రాఫీ కట్టినట్టు చెబుతారు.

పు నదేశానికి వెలక్షణమైన ఈ పండుగ అన్నాచెల్లెళ్ళు, అక్కాతమ్ముళ్ళ అనురాగ బంధాలను పురింత పిటిష్టంగా ఉంచడానికి దోహదం చేస్తున్నది. ఈ సంతృప్తరం ఆగష్టు 9వ తేదీ రాబంధన వస్తున్నది.

పెన్నా సిమెంట్ వారి

పెన్నా గోల్డ్

Portland Pozzolona Cement

PENNA CEMENT INDUSTRIES LTD.

Plot No. 703, Sriharikota Colony, Road No. 3, Saravali Hills, Hyderabad-500 034, A.P.

www.pennacement.com, Email: mail@pennacement.com

Phones : 23353960,

23353952

Fax : 040-23353951

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

విజ్ఞాన వీధికలు :

కాకి కబుర్లు

మనలో చాలా వుందికిబాగా తెలిసినవి కాకి. వేలాది సంవత్సరాలుగా కాకులు వున్నప్పటికీ సహజీవనం సాగిస్తున్నాయి. అల్పనావాటిని గురించి ఎవరూ విట్టింపుకోవడం లేదు. అల్పనావాటిని జరిగిన కొన్ని అధ్యయనాల ద్వారా కాకులు సిగరెట్ల స్థాయి కన్నా ఎక్కువ తెలివితేలిగి ఉన్నాయని తెలియవచ్చింది.

కాకులు 'నేస్టిల్స్ బాల్స్' వీధి నాట్యం చేయడానికి వుక్కువచూ మిత్రులని శాస్త్రవేత్తలు తమ పరిశోధనల ద్వారా

తెల్పిచెప్పారు. కాకుల పాదాలకు అంటుకుని మన్న బ్యాక్టీరియా వున్న నేస్టిల్స్ లోని రసాయనాలు సహజీవ జీవులకు కాకులు వాటి వీధి నాట్యం చేయడానికి ఇష్టపడతాయని పరిశోధకులు కనుగొన్నారు. సి ప్రెసిడెంట్ జంతు శాస్త్రవేత్త బెర్నార్డ్ జిమెక్ - అగ్గిపుల్ల వెలిగించడం నేర్చుకున్న కాకులు, వెలుగుతున్న అగ్గి పుల్లలను తమ రెక్కల కింద పట్టుకోవడం గమనించాడు. కాకులు భూమ్యాకర్షణ శక్తిని చక్కగా ఉపయోగించుకుంటాయి. గుడ్ల పేపులకు వుక్కుతో పోడిని పిగలగొట్టలేనప్పుడు కాకులు గుడ్లతో పేక్కి వెగిరి, వాటిని కిందికి పడేస్తాయి. ఇదెలా ఉంది?

మన పరిసరాలు

మంచు ఆశ్చర్యం

సూర్యతాపం గురించి వున్నకందరికీ తెలుసు. వేసివిలో వుండే ఎండలు అందరికీ అసభవవు. అల్పనావాటిని, సూర్యకిరణాలు వుంచుకుని కరిగించలేవంటే వున్న నవ్యుత్పత్తి కాదు. అల్పనావాటిని, అది అలా నిజం!

కొత్తగా ఏర్పడిన వుంచు దాని వీధి ప్రసిద్ధించే 90 శాతం సూర్యకిరణాలను పరావర్తనం చెందేలా చేస్తాయి. అందువల్ల వేడిలోపలికి ప్రవేశించి వుంచు కరిగించేస్తాయి కి చేరుకోదు. వురి వుంచు ఎలా కరుగుతుందని మీరు అడగవచ్చు. అది సముద్రం నుంచి వీధి వెచ్చని గాలికి కరుగుతుంది!

వుంచు గట్టిపడి దృఢమైన గడ్డగా తయారయినప్పుడు దాని మీద పడి మూడింటరెండు వంతుల సూర్యరశ్మిని గ్రహించినప్పటికీ దాన్ని కరిగించడం సూర్యరశ్మికి వురీ కష్టమవుతుంది. ఎందుకంటే ఇది అనేక పొరలగుండా లోపలికి వెళ్ళవలసి ఉంటుంది. అందువల్ల చివరగా గ్రహించబడే వేడికి-ప్రవీకరణ స్థాయికి ఉష్ణోగ్రతను పెంచే శక్తి, చిక్కదనం ఉండదు.

విజ్ఞానం .... వినోదం .... వికాసం ....

మీకు తెలుసా?

కొవ్వొత్తుల రహస్యం

కొవ్వొత్తులు ఇవాళ రకరకాల పరివూ ణాలలో, ఆకారాలలో లభ్యవు మ్తున్నాయి . రుగ్గ రుగ్గ ల కొవ్వొత్తులు కూడా మ్నున్నాయి . సంతోషకరమైన శ్రు భ సెపు యా లలో కొవ్వొత్తులు వెలిగిస్తారు. కొవ్వొత్తి వెలిగితే ఆ మైనం ఏవు మ్తు ందని ఆశ్చర్యం కలగవచ్చు. ఈ రహస్యం తెలు సి కేవలం దేవు ందు వు నం కొవ్వొత్తిని దేనితో తయారు చేస్తారో తెలు సికోవాలి. కార్బన, హైడ్రజన్ వు శ్రవ ంతో ఈ కాన్వర్షన్ అంటే ప్లెన్యూ తయారు చేస్తారు . కొవ్వొత్తి వెలిగేప్పుడు, కార్బనగా అంటే బొగ్గు పిలువె వు వాయు మ్గా గాలిలోని ఆక్సిజన్ తో అంటే ప్రాణ వాయు మ్తో కలిసి కార్బన్ డైయాక్సైడ్ ఏర్పడు తు ంది. హైడ్రజన్ ఆక్సిజన్ లో కలిసి నీటిఆవిరి తయారవుతుంది. ఈ రెండు రసాయనిక చర్యలు జరిగే సమయంలో, మైనం ఉపయోగించబడిన కొవ్వొత్తి పొడమతగ్గి పాత్ర వన్ుంది.

మన దేశం క్విజ్

ఆగస్ట్ 15న మరో స్వాతంత్ర్య దినోత్సవం రానున్నది. ఈ సందర్భంగా ఈ క్విజ్ ద్వారా స్వాతంత్ర్యోద్యమాన్ని ఒకసారి గుర్తుచేసుకుందాం.

1. ప్రిథవు కాంగ్రెస్

వు హాసభవు ఒక నగరంలో జరపాలవు కుని, అ తరవాత వు రో నగరానికి వూర్చారు . ఏ నగరానికి వూర్చారు ? ఎంపు కు వూర్చారు ?

2. స్వాతంత్ర్యానికి పై ర్వం-డా. అనీబెసెంట్, సెరోజినీ నాయు డు, నెల్లూసనగ్రు పై ఒక ముఖ్యమైన పదవిని నిర్వహించారు . అ పదవి ఏమి టి ?

3. భారత జాతీయ పితాకంలో పూ డు రంగు లను ఎప్పుడు స్వీకరించారు ?

4. జన గణ వు న

మొట్టమొదటి సారిగా ఎప్పుడు , ఎక్కడ పాడ బడింది?

5. 1929 జూన్ 14వ తేదీ, లాహోర్ సెంట్రల్ జైల్లో బంధించబడ్డ గొప్ప విప్లవ వీరు డు నిరాహార దీన ప్రారంభించాడు . ఎవరాయన ? నిరాహార దీ ఎన్ని రోబాలు సాగింది?

(సిపూదానాలు 66వ పుజీలో)

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ

ఈ ఫోటోలకు ఒక్క పూటలోగాని, చిన్నవాళ్ళంలోగాని వ్యాఖ్యలు రాస్తే గలరా? రెండు వ్యాఖ్యలకూ సింబంధం ఉండాలి.

MACHIRAJU KAMESWARA RAO

N. SUKUMAR

వ్యాఖ్యలపై కాంపీటీషన్ ఫౌజుకార్లు పేర్లు రాసి ఈ నెల 25వ తేదీలోగా పూకు అందేలా పంపాలి. పోటీ ఫలితాలు అక్టోబర్ 2006 సిండికల్ ప్రింట్ రిస్టం. ఉత్తమమైన వ్యాఖ్యకు రూ. 100 బహుమతి. ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ: చందమామ పు. 82, డిఫెన్స్ ఆఫీసర్స్ కాలనీ, ఈనాటి తాంగల్, చెన్నై - 600 097.

అభినందనలు

ఫోటో వ్యాఖ్యల పోటీ:

జూన్ నెల పోటీ ఫలితాలు

సీ. హేచ్. అప్పలరాజు

ఎ.ఎం.డి. ప్రభుత్వ పు హీతా డిగ్రీ కళాశాల

కాకినాడ - 533 001.

మొదటి ఫోటో: సిపాయి నవతానే,

చెల్లాయ్!

రెండవ ఫోటో: సింఠేషెరా, అన్నయ్య!

సమూహనాలు :

1. 1885లో పై నా నుంచి బొంబాయి కి పూర్తి పు.

2. భారత జాతీయ కాంగ్రెస్ అధ్యక్ష పదవి.

3. 1947 జూలై 22వ తేదీ.

4. 1911 డిసెంబర్ లో కలకత్తాలో జరిగిన కాంగ్రెస్ సిఫా వేళంలో.

5. జతీంద్రనాథ్ దావ. 63 రోజులు, ఆ తరువాత ఆయన జైల్లోనే పురణించాడు.

Printed and Published by B. Viswanatha Reddi at B.N.K. Press Pvt. Ltd., Chennai - 26 on behalf of Chandamama India Limited, No. 82, Defence Officers Colony, Ekkatuthangal, Chennai - 600 097. Editor: B. Viswanatha Reddi (Viswam)

TEST YOUR IQ

- Where is the sun being photographed every day?
- Crocodiles are closely related to birds than reptiles! If so, what is their relationship with dinosaurs?
- Why is the neck of the camel crooked?
- Which is the Cherry Capital of the world?
- What is India's national game? Kabaddi? Chaugu? Check out, you'll be surprised.
- Who is considered the 'first warrior' in India's freedom struggle?
- How many varieties of orchid can you trace in Manipur?
- The crocodile forgets all about his friendship with the monkey, so that he can satisfy his wife. When the monkey knows the truth, he manages to escape. How?

If you feel you are stumped, don't worry, you'll get all the answers in Junior Chandamama August 2006 issue. Go, grab a copy!

JUNIOR CHANDAMAMA

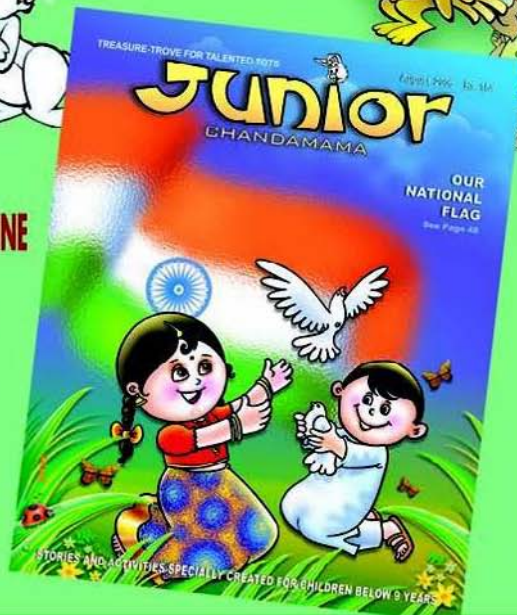
THE ONE-STOP COMPLETE FUN AND ACTIVITY MAGAZINE

**NOW AVAILABLE
AT YOUR NEAREST
NEWS STAND FOR
RS.15 PER COPY**

**PAY ONLY
RS.150**

**FOR ANNUAL
SUBSCRIPTION
AND SAVE
RS.30**

For Further Details write to :
CHANDAMAMA INDIA LTD.,
82, Defence Officer's Colony,
Ekkatuthangal, Chennai - 600 097.

Maha Milk
+
Maha Malt
+
Maha Ghee
=

The Best Lacto in Town

India's largest selling sweets and toffees.